

Altena
college

Christelijke scholengemeenschap
voor mavo – havo – atheneum
Rijksstraatweg 153, 4254 XD Sleeuwijk

BESTUURSVERSLAG
2022, HET
ONDERWIJS-
INHOUDELIJK DEEL

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	5
1.1	Algemeen	5
1.2	Jaarplan 2021-2022 met realisatie	6
1.3	Gebruikte afkortingen	7
2.	Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving	8
2.1	Treasurybeleid	8
2.1.1	<i>Beschrijving van het beleid m.b.t. beleggingen en leningen voor zover dit publieke middelen betreft</i>	8
2.1.2	<i>Uitvoering van dit beleid in de praktijk</i>	8
2.1.3	<i>Informatie over uitstaande beleggingen en leningen, de aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten, waarbij:</i>	8
2.2	Sectorspecifiek	9
2.2.6	<i>Verantwoording aanvullende bekostiging technisch vmbo</i>	9
2.2.15	<i>Verantwoording besteding middelen prestatiebox en overige subsidies</i>	9
2.5	Maatschappelijke thema's VO	12
2.5.1	<i>Strategisch personeelsbeleid</i>	12
2.5.2	<i>Passend onderwijs</i>	12
2.5.3	<i>Allocatie van middelen naar schoolniveau</i>	12
2.5.7	<i>Toetsing en examinering</i>	12
2.5.8	<i>Corona en NPO (Nationaal Plan Onderwijs)</i>	12
2.5.9	<i>Werkdrukgeden</i>	14
3.	Visie en besturing	16
3.1	Visie	16
3.1.1	<i>Doelstelling van de organisatie (missie en visie)</i>	16
3.1.1.1	<i>Identiteit</i>	17
3.1.2	<i>Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten/diensten</i>	17
3.2.	Besturing	18
3.2.1	<i>Juridische structuur</i>	18
3.2.2	<i>Interne organisatiestructuur</i>	19
3.2.4	<i>Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)</i>	23
3.2.5	<i>Informatie over de maatschappelijke aspecten van het "ondernemen"</i>	24
3.2.6	<i>Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen aangesloten zijn en van de verbonden partijen</i>	25
3.2.7	<i>Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden</i>	25

3.2.8	<i>Namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde (neven) functies</i>	30
3.2.9	<i>AVG</i>	32
3.3	<i>Naleving Branchecode</i>	33
3.3.1	<i>Ontwikkelingen op het gebied van Governance</i>	33
3.3.2	<i>Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt</i>	33
3.3.3	<i>Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop</i>	33
3.3.4	<i>Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld</i>	33
3.4.	<i>Verslag toezichthoudend orgaan</i>	34
3.5.	<i>Omgeving</i>	34
3.5.1	<i>Afhandeling van klachten</i>	34
3.5.2	<i>Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering</i>	34
3.5.3	<i>Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering</i>	34
4	<i>Risicomanagement</i>	36
4.1	<i>Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden</i>	36
5	<i>Bedrijfsvoering</i>	38
5.1	<i>Bedrijfsvoering</i>	38
5.1.1	<i>Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke persoonlijke betekenis</i>	38
5.1.2	<i>Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. personeel</i>	38
5.1.3	<i>Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag</i>	42
5.1.5	<i>Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende de huisvesting</i>	42
5.1.6	<i>Financiële positie op balansdatum incl. een goede toelichting daarop</i>	47
5.1.7	<i>Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten (vergelijking met voorgaand jaar)</i>	49
5.1.8	<i>Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen</i>	49
5.1.9	<i>Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting</i>	50
5.1.10	<i>Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen</i>	50
5.1.11	<i>Toelichting op kasstromen en financiering</i> Het kasstroomoverzicht treft u aan in het jaarverslag.	51
5.1.12	<i>Informatie over financiële instrumenten (o.a. renteswaps)</i>	51
5.1.13	<i>In control statement (facultatief voor alle sectoren)</i>	51
5.1.14	<i>Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg</i>	51
5.2	<i>Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken</i>	52
5.2.1	<i>Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar</i>	52
5.2.2	<i>Onderwijsprestaties in 2022</i>	57

5.2.3	<i>Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken</i>	59
5.2.4	<i>Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid</i>	59
5.2.5	<i>Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling</i>	60
5.2.6	<i>Ondersteuning</i>	60
5.3	<i>Duurzaamheid</i>	66
5.3.1	<i>Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. duurzaamheid</i>	66
5.4	<i>PR en marketing</i>	66
6.	<i>Toekomstige ontwikkelingen</i>	68
6.1	<i>Ontwikkelingen per beleidsterrein</i>	68
6.1.1	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs</i>	69
6.1.2	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek</i>	69
6.1.3	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied kwaliteitszorg</i>	69
6.1.4	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied personeel</i>	69
6.1.5	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied huisvesting</i>	69
6.1.6	<i>Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen</i>	71
6.1.7	<i>Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid</i>	71
6.2	<i>Continuïteitsparagraaf</i>	72
6.2.1	<i>A1 Kengetallen</i>	72
6.2.2	<i>A2 Meerjarenbegroting</i>	73
6.2.3	<i>Overig</i>	77

1. Voorwoord

1.1 Algemeen

De overheid geeft substantieel ruimte aan scholen om eigen beleid te formuleren. Dat vloeit voort uit de vrijheid van onderwijs die is vastgelegd in artikel 23 van de grondwet. De tegenhanger van die ruimte is dat scholen ook substantieel verantwoording af moeten leggen. Verantwoording aan de overheid in de vorm van toezicht door de onderwijsinspectie en door controle van een accountant op het financiële reilen en zeilen aan de hand van een omvangrijk controleprotocol, alsmede verantwoording aan de maatschappelijke omgeving. Scholen staan namelijk niet op een eiland, maar in een maatschappelijke omgeving en functioneren ten dienste van die omgeving.

Naar zowel de overheid als naar de maatschappelijke omgeving wordt de verantwoording met name ingevuld door de publicatie en bespreking van het Bestuursverslag, voorheen jaarverslag genoemd. De overheid heeft regels gepubliceerd waaraan zo'n Bestuursverslag minimaal moet voldoen. Met deze regels wordt in ons bestuursverslag rekening gehouden.

In de praktijk maken we ons Bestuursverslag in drie gedeelten/fasen:

- Het Onderwijsinhoudelijke deel dat met name ingaat op de niet-financiële aspecten. Dit beslaat het schooljaar 2021-2022 met doorloop tot 1-10-2022. Omdat plannen en uitvoeren van niet-financiële zaken in het onderwijs veel meer aan een schooljaar zijn gebonden dan aan een kalenderjaar, wordt het onderwijsinhoudelijke deel dus gekoppeld aan een schooljaar. Aan dit gedeelte zijn drie bijlagen toegevoegd, te weten:
 - * Bijlage 1 = Onderwijsresultaten en statistiek 2022
 - * Bijlage 2 = Resultaten van enquêtes 2022
 - * Bijlage 3 = Personeelsbestand 2022

Dit gedeelte is afgedrukt in zwarte letter.

- **Het Financiële deel van het Bestuursverslag dat juist gaat over alle financiële aspecten. Dit gedeelte is afgedrukt in deze blauwe letter en wordt in het voorjaar van 2023 ingevuld.**
- **Daarnaast wordt in het voorjaar in rode letter het verslag van het Toezichthoudend gedeelte van het bestuur over 2022 ingevoegd.**

In het voorjaar van 2023 wordt tevens als aparte bijlage het Financieel jaarverslag toegevoegd.

Bij het afleggen van verantwoording hoort niet alleen een opsomming van resultaten en ontwikkelingen, maar ook een vergelijking met de plannen die de school heeft. Die plannen zijn tweeledig:

- de plannen voor de langere termijn zoals verwoord in het Schoolplan;
- daarvan afgeleid de plannen voor een schooljaar.

Ten aanzien van het eerste wordt verwezen naar het Schoolplan 2018-2022 dat in 2018 formeel is vastgesteld en dat in 2021 is verlengd tot 2024. Ten aanzien van het tweede wordt verwezen naar het Jaarplan 2021-2022 dat hieronder integraal is opgenomen met daarbij de realisatie in hoofdlijnen. In de loop van dit jaarverslag wordt meer gedetailleerd duidelijk welke plannen zijn uitgevoerd en wat het resultaat is, alsmede welke plannen nog niet (geheel) zijn uitgevoerd. Samengevat kan gesteld worden dat vrijwel alle plannen voor 2021-2022 zijn uitgevoerd, maar dat diverse elementen ook langjarige aandacht vereisen.

Verder kan gemeld worden dat de school zich in 2021-2022 naar beste weten heeft gehouden aan de wettelijke regels met betrekking tot het onderwijs.

1.2 Jaarplan 2021-2022 met realisatie

In 2018 is het Schoolplan 2018-2022 vastgesteld alsmede het Bestuurlijk Toetsingskader 2018-2022. Beide zijn in 2021 verlengd tot 2024. Dit jaarplan vormt de concretisering daarvan in 2021-2022.

NPO

1. In 2021-2022 wordt de uitvoering van het NPO-plan ter hand genomen. Dat plan wordt hier niet integraal ingevoegd, maar is feitelijk wel onderdeel van het Jaarplan 2021-2022.
Is uitgevoerd.

Onderwijs

2. Er wordt verder gewerkt aan de vormgeving van mavo+ in onze school. Dat is de specifieke invulling in onze school van de geïntegreerde nieuwe leerweg TL/GL. In 2019-2020 is reeds een pilot gedaan in mavo-2 in de vorm van een projectweek. In 2021-2022 wordt dit voortgezet en er wordt in mavo-3 een projectweek met een LOB-karakter toegevoegd. Verder is er in 2021-2022 een pilot met een businessklas in mavo-3.
Is uitgevoerd.
3. Het werken met een band Altena Plus op donderdag les 7+8 wordt voortgezet en gestroomlijnd met vier "klassen": een sportklas, een muziekklas, een kunstklas en een techniekklas. Daarnaast blijven gamedesign, de huidige debatclub, filosofie, programmeren plus en Alternatief.
Is uitgevoerd

Leerlingbegeleiding

4. In 2021-2022 zal de rector samen met de betreffende afdelingsconrector in grote pauzes spreken met vertegenwoordigingen van groepen leerlingen om zo goed op de hoogte te zijn van beleving en wensen.
Is uitgevoerd, met name om het NPO te evalueren.
5. Het hoogbegaafdenbeleid wordt verder ontwikkeld in samenspraak met Munio.
Is uitgevoerd.

Personeelsbeleid

6. We gaan door om de ontwikkelde extra vorm voor het voeren van de functioneringsgesprekken in de vorm van ontwikkelingsgesprekken in de praktijk verder toe te passen waardoor het ritme van minimaal eenmaal per twee jaar wordt gehaald.
Is uitgevoerd, al blijft het lastig om het ritme van eenmaal per 2 jaar te halen.
7. In 2021-2022 wordt in het kader van HRM beleid ontwikkeld rond de Professionele Altenacultuur. *Hier is een begin mee gemaakt; verdere ontwikkeling in 2022-2023.*

PR en marketing

8. In 2021-2022 wordt de vernieuwde aanpak van de PR voortgezet, met extra aandacht voor de atletiekbaan, de brugklasapp en de businessklas in mavo-3.
Is uitgevoerd.

Financiën

9. Het beleid van strakke financiële monitoring en sturing wordt voortgezet.
Is uitgevoerd.

Overig

10. Het Altena College denkt actief mee over de realisatie van de atletiekbaan achter school.
Is uitgevoerd.
11. Het Altena College overlegt met de andere VO-scholen in Altena en met de gemeente Altena om te komen tot de uitvoering van het regioplan en het RPO voor de gemeente Altena.
Is uitgevoerd maar loopt ook de komende jaren door.
12. Het Altena College overlegt met de twee andere PC-besturen van VO-scholen in Altena hoe we elkaar kunnen versterken in het vormgeven van modern christelijk onderwijs.
Is uitgevoerd maar loopt ook de komende jaren door.

13. De vernieuwbouw van de Duroxvleugel wordt gerealiseerd in 2022.
De realisatie loopt. Sloop in de zomervakantie 2022, daarna opbouw.
14. De school gaat deelnemen aan Eco-schools. De gemeente Altena stimuleert en faciliteert dit ook.
Na ampel beraad is besloten hiermee te stoppen omdat we last hadden van de remmende voorsprong en daardoor geen groep enthousiaste leerlingen konden vinden.

1.3 **Gebruikte afkortingen**

AB	ambulante begeleiding
AOB	Adviesbureau studie- en beroepskeuze
ARBO	arbeidsomstandigheden
ASS	autisme spectrum stoornis
ATLV	de commissie Arrangementen en ToeLaatbaarheidsVerklaringen van het samenwerkingsverband
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
CJG	centrum voor jeugd en gezin
GBO	Gorcums BesturenOverleg, Gemeenschappelijk BesturenOverleg
IBP	Informatiebeveiligings- en privacybeleid
ICT	informatie- en communicatietechnologie
LD, LC	aanduidingen van salarisschalen
LEA	lokale educatieve agenda (overleg met de lokale gemeente)
LGF	leerlinggebonden financiering, vaak aangeduid als "rugzakje"
LWOO	leerwegondersteunend onderwijs
M@ZL	Medische Advisering Ziekgemelde Leerling.
OOGO	op overeenstemming gericht overleg tussen gemeente en schoolbesturen
OOP	onderwijs-ondersteunend personeel
OP	onderwijs-gevend personeel
PO	primair onderwijs of basisonderwijs
PRO	praktijkonderwijs
REA	regionale educatieve agenda (overleg met gemeenten in de regio)
REC	regionaal expertisecentrum; levert onder andere de AB van LGF-leerlingen
RI&E	risico inventarisatie en evaluatie
RPO	Regionaal plan Onderwijsvoorzieningen
RTTI	een systeem voor het maken van toetsen waarbij de goede balans aanwezig is van Reproductie, Toepassen in bekende situaties, Toepassen in nieuwe situaties, Inzicht
RVC	regionale verwijzingscommissie (regelde de beschikkingen voor VSO, LWOO en PRO)
SOMtoday	de naam van het administratiepakket voor gegevens van leerlingen en personeelsleden
SOP	schoolondersteuningsprofiel
SWV	samenwerkingsverband vo/svo
VO	voortgezet onderwijs
VSO	voortgezet speciaal onderwijs
VSV	voortijdig schoolverlaten
ZAT	zorgadviesteam

2. Verplichte thema's vanuit wet- en regelgeving

2.1 Treasurybeleid

2.1.1 Beschrijving van het beleid m.b.t. beleggingen en leningen voor zover dit publieke middelen betreft

Er is een treasurystatuut opgesteld dat voldoet aan de eisen die daaraan gesteld worden. Het financierings- en beleggingsbeleid is erop gericht binnen de financiële mogelijkheden van de Vereniging en de wettelijke mogelijkheden een zo hoog mogelijk rendement te verkrijgen op overtollige middelen en zo laag mogelijke rente op schulden, waarbij risico's zo goed mogelijk beheerst worden en in ieder geval beperkt blijven binnen de vastgestelde kaders.

Het statuut is volledig van toepassing voor de publieke middelen van de Vereniging. Voor de overige middelen (intern aangeduid als private middelen) van de Vereniging is dit statuut ook volledig van toepassing met als uitzondering dat het bestuur inhoudelijk in lijn met de geest van het statuut gemotiveerd af kan wijken van eisen uit de wettelijke regeling.

De school heeft Raboledencertificaten ter waarde van € 331.024,27.

Deze voldoen thans niet meer aan de eisen uit de wettelijke regeling, maar bij aankoop voldeden ze wel. Het bestuur heeft ervoor gekozen deze ledencertificaten aan te houden omdat:

- Het risico zeer gering is aangezien de Rabobank een solide systeembank is
- De waarde beperkt is gerelateerd aan het eigen vermogen; intern is het risico dus ook heel beperkt.
- Het rendement is prima.

2.1.2 Uitvoering van dit beleid in de praktijk

In 2021 was de looptijd van 10 jaar van de NWB obligaties voorbij. Het vrijgekomen bedrag is niet herbelegd, maar gestort op de Rabobank Beleggingsrekening.

2.1.3 Informatie over uitstaande beleggingen en leningen, de aangetrokken leningen en afgesloten derivatenovereenkomsten, waarbij:

- Een vergelijking wordt gemaakt met de gegevens van het voorgaande jaar
- Van elke belegging jaarlijks gemeld wordt op welk moment de belegging vrijvalt

Financiën Altena College + Vereniging											grb.krt.4100			
	Rating	Beginj.	Bedrag	Aantal	Koers	Koers	Aanschaf-	Nominale	Waarde	Waarde	Waarde	Waarde	CORRECTIE	
					31-12-2022	31-12-2021	Waarde	Waarde	berekening	31-12-2022	31-12-2021	DAGWAARDE		
			€				€	€					2022	
3000 School:														
Rabobank Certificaten			327.000	343.500	96,368%	139,018%	350.895,00	327.000,00	331.024,27	331.024,27	477.527,02	-146.502,75		p.kw.
2011 € 250.000,- - 3,222% NWB Var.lange rente obl. AAA														
							350.895,00	327.000,00		331.024,27	477.527,02	-146.502,75		
3150 Beleggingsrekening School	50362307									1.250.000,00	913.544,32			
										1.581.024,27	1.391.071,34			
3120 Depositorrekening School	3159.6486.80	2013			4,000%	4,000%				1.250.000,00	1.250.000,00			12-11-2028
3120 Depositorrekening School	1338803743	2014			2,200%	2,200%				0,00	200.000,00			15-7-2022
3120 Depositorrekening School	1338803727	2014			2,500%	2,500%				200.000,00	200.000,00			15-7-2024
3120 Depositorrekening School	1338803565	2014			2,800%	2,800%				200.000,00	200.000,00			15-7-2026
3110 Bedrijfspaarrekening School	3687326330									300.000,00	250.000,00			
3130 Bedrijfspaarrekening School	3687327965	per 01-01-2021 gebruiken voor verdeling spaarrekeningen i.v.m. rente t/m 250.000								500.000,00	250.000,00			
3140 Doelreserveren School	3687326675	per 01-01-2021 gebruiken voor verdeling spaarrekeningen i.v.m. rente t/m 250.000								300.000,00	250.000,00			
										4.331.024,27	3.991.071,34	-146.502,75		
3100 Rabobank Rekening Courant School										176.422,25	554.260,70			
V100 Rabobank Rekening Courant Vereniging										181.142,93	208.624,24			
										357.565,18	762.884,94			
										TOTAAL	4.688.589,45	4.753.956,28	-146.502,75	

- Verantwoording wordt afgelegd over het gebruik van derivaten, conform de RJO

N.v.t.

- Een rapportage over het treasurystatuut wordt opgenomen, waarin ten minste verslag gedaan wordt over het beleid en de uitvoering daarvan t.a.v. beleggen, lenen en derivaten, de soorten en omvang van de beleggingen, leningen en derivaten en de looptijden van de beleggingen, leningen en derivaten.

Er is slechts een belegging van de overtollige publieke middelen, zie hierboven.

De Raboledencertificaten hebben in beginsel een oneindige looptijd. Ze voldoen niet meer aan de eisen van de huidige regeling, maar worden toch aangehouden, zie 2.1.1.

De meeste overtollige middelen zijn vastgezet in depositorekeningen of staan op rendementsrekeningen. Het vastzetten is zo geschiedt dat er een regelmatig vrijvalpatroon is, zodat de school ook bij eventuele tekorten geen liquiditeitsproblemen zal krijgen.

2.2 **Sectorspecifiek**

2.2.6 Verantwoording aanvullende bekostiging technisch vmbo

N.v.t.

2.2.15 Verantwoording besteding middelen prestatiebox en overige subsidies

Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim, Prestatiebox

Scholen krijgen extra middelen van de overheid in het kader van de Regeling Strategisch personeelsbeleid, begeleiding en verzuim. In financiële zin gaat het in het jaar 2022 om € 121,48 per leerling, wat wij aanmerken als "Prestatiebox", totaal € 140.006

Wat heeft de school in 2022 gedaan aan zaken die vallen onder de Prestatiebox:

- De school zet al jaren in op een goede begeleiding van beginnende docenten. Er is een algemene begeleiding van een lid van de schoolleiding en van de schoolopleider. Daarnaast is er per vak een begeleider voor de vakspecifieke zaken.
Totaal is daarmee gemoeid in 2022:
 - 2 taakuren leden van de schoolleiding
 - 1 taakuur schoolopleider
 - 3,5 taakuren van vakdocentenTotaal 6,5 taakuren => € 25.000
- De school is actief bij Opleiden in de school. Er is een gecertificeerd schoolopleider en er zijn geschoolde werkplekbegeleiders.
De schoolopleider heeft 4 taakuren, de werkplekbegeleiders in totaal 6.
Totaal 10 taakuren => € 39.000
- De school is actief in de algemene begeleiding van personeelsleden o.a. waar het gaat arbo-gerelateerde zaken. De leden van de schoolleiding geven dit vorm. Totaal beslaat dit per conector 2 taakuren en bij de rector 3 taakuren. Totaal 13 taakuren => € 51.000
- De school is actief in het voorkomen van verzuim door leerlingen door een duidelijk en slagvaardig beleid. De school neemt ook deel aan M@ZL van de GGD West-Brabant.
Per afdelingsconector wordt hier 3 taakuren aan besteed. Totaal 12 taakuren => € 47.000

TOTAAL € 162.000

NPO-gelden

Voor de verantwoording van de ontvangen NPO-gelden, zie paragraaf 2.5.8.

Werkdruk-gelden

Voor de verantwoording van de ontvangen werkdruk-gelden, zie paragraaf 2.5.9.

Extra gelden voor Professionalisering personeel

Ontvangen in 2022 € 56,88 per leerling, totaal € 65.554

Deze gelden werden dermate laat in 2022 bekend dat geen verantwoord plan van besteding van het hele bedrag kon worden opgesteld.

Wel is in 2022 beduidende meer geld aan nascholing besteed dan in voorgaande jaren, namelijk € 51.669. Ter vergelijking: in 2021 was het € 28.205.

Het restant van de ontvangen gelden is toegevoegd aan de reserve personeel.

Extra gelden voor Professionalisering directie

Ontvangen in 2022 € 10,73 per leerling, totaal € 12.366

Dit bedrag wordt geheel teruggevorderd door de VO-raad. Dat is echter pas gebeurd in 2023.

De ontvangen gelden voor 2022 zijn daarom toegevoegd aan de reserve personeel. Daaruit wordt in 2023 de terugvordering door de VO-raad weer betaald.

Onderbouwing besteding enkele subsidies in 2022

In 2022 zijn enkele aparte subsidies ontvangen. Deze subsidies en de besteding is als volgt:

Studieverlof € 15.786

Deze gelden zijn toegekend in het kader van facilitering in tijd voor de volgende docenten:

Sr = Luuk van Schothorst voor $217 * 7/12 = 127$ uur voor januari t/m juli 2022

Ed = Romy Edelman-Roozen voor $144 * 7/12 = 84$ uur voor januari t/m juli 2022

Kv = Ray Kivits voor $255 * 5/15 = 106$ uur voor augustus t/m december 2022

De beschikkingen per docent zijn beschikbaar.

Verder is Tn = Jaron Toonen toegelaten tot een promotietraject. Hij krijgt daarvoor 11 lessen per week studieverlof vanaf 1 augustus 2022. Over deze 5 maanden is dat $5/12 * 702 = 292$ uur.

In 2022 zijn evenwel nog geen bedragen als compensatie hiervoor binnengekomen.

De personele lasten samenhangend met vervanging van Tn voor 11 lessen gedurende 5 maanden zijn ongeveer € 13.000.

Bij al deze docenten is de facilitering geheel benut voor lesvermindering in 2022.

Al deze lessen zijn als tijdelijke uitbreiding ter vervanging vanwege studieverlof gegaan naar docenten in de vakken biologie, bewegingsonderwijs, aardrijkskunde en Duits.

Van de toegekende € 15.786 zal nog € 5.262 moeten worden terugbetaald omdat de docent voor wie dat bedrag was toegekend per 1-8-2022 de school heeft verlaten. Dit wordt in de jaarrekening van 2023 verdisconteerd.

Subsidie VSV totaal € 22.792

Deze gelden zijn ingezet voor:

2 lesuren voor Arie van Es = € 7.800

2 lesuren voor Arie van den Herik = € 7.800

1 lesuur voor Gijsbert van der Beek = € 4.000

1 lesuur voor Harm de Vries = € 3.900

1 lesuur voor Hilde van Haaften = € 3.900

1 lesuur voor Willem Jan van Klinken = € 3.900

2 uur administratieve ondersteuning = € 2.000

Er is dus feitelijk meer ingezet op VSV dan er is ontvangen van de overheid.

Arie van Es is de conrector mavo-234, Harm de Vries is de conrector atheneum-3456, Hilde van Haaften is de conrector brugklas + HV-2, Willem Jan van Klinken is de conrector havo-345. Deze conrectoren behandelen alle zaken van verzuim in hun afdeling en zien er daarbij streng op toe dat VSV-ers zo veel mogelijk worden voorkomen. Zij worden daarbij administratief ondersteund. De rector Gijsbert van der Beek zorgt voor de beleidsmatige insteek en voor de coördinatie. Deze aanpak is succesvol wat het aantal VSV'ers van de school is zeer laag.

Eerste opvang nieuwkomers

Ontvangen is € 10.933

Dit geld is ingezet voor extra begeleiding, met name op het gebied van Nederlands van twee nieuwkomers.

Van het Samenwerkingsverband Munio

Ontvangen is € 140.316.

Hiervan is € 25.000 naar een reserve gegaan ivm toekomstig beleid van Munio.

€ 115.316 is als volgt ingezet:

- De school heeft al jaren 3 interne coaches (voorheen rugzakcoördinatoren genoemd) die leerlingen begeleiden die extra ondersteuning nodig hebben. Daarnaast besteedt de zorgcoördinator ook minimaal 2 taakuren per week aan het aansturen van de interne coaches en het ontwikkelen van beleid. Per schooljaar besteedt de school daar samen 22 taakuren aan en wel als volgt verdeeld:
 - * Isabel Smits-Saarloos / Willeke Worbts, intern coach: 6 taakuren
 - * Simone Doornhof-Kadijk, intern coach: 8 taakuren
 - * Erik-Jan Koenen, intern coach: 6 taakuren
 - * Klaske Jager, zorgcoördinator: 2 taakuren.

In geld uitgedrukt is dat afgerond € 86.000

- Daarnaast doet Willeke Worbts de plantraining huiswerk. Daar besteedt ze 16,5 klokuur per week aan gedurende 38 weken. Op jaarbasis is dat 627 uur. De kosten daarvan zijn € 22.000
- Voor Hoogbegaafdheid heeft de school 2 docenten aangesteld om dit te (door)ontwikkelen: Saskia Ritmeester-van Iperen en Renate Kasen. Samen hebben ze 4 taakuren => € 15.000

Totaal zet de school hier dus € 123.000 in.

Dat is meer dan het totaal dat is ontvangen van het samenwerkingsverband Munio.

Aanvullende bekostiging eindexamen 2022

Ontvangen is € 63.096 + € 4.237 = € 76.333

Hiervan is in overleg met de PMR € 5.697 besteed aan compensatie van personeelsleden die extra werk hebben gehad aan de extra werkzaamheden bij het eindexamen.

Het restant is toegevoegd aan de personele reserve.

2.5 Maatschappelijke thema's VO

2.5.1 Strategisch personeelsbeleid

Zie 5.1.2. Daar is het gehele personeelsbeleid beschreven, inclusief een paragraaf over strategisch personeelsbeleid.

2.5.2 Passend onderwijs

Zie 3.2.6 en 3.2.7.

2.5.3 Allocatie van middelen naar schoolniveau

N.v.t. want de school is een eenpitter.

2.5.7 Toetsing en examinering

Zie 5.2.1.

2.5.8 Corona en NPO (Nationaal Plan Onderwijs)

Zoals elke school heeft ook het Altena College veel hinder ondervonden van de coronapandemie. In 2020-2021 was de school wekenlang dicht vanwege de lockdown.

Bij de overgangsbepalingen in 2021 zijn de normen met een extra ruime marge toegepast zodat niemand benadeeld is. Aan het einde van de cursus 2019-2020 was dat ook reeds gebeurd. Toen is gesteld dat niet uit te sluiten valt dat aan het einde van de cursus 2020-2021 daar een zekere correctie op zou plaatsvinden. In de overgangpercentages (zie bijlage 1) is te zien dat dat mee is gevallen, maar dat is mogelijk ook het gevolg van een wederom aangepaste besluitvorming, zodat mogelijk na 2021-2022 alsnog een zekere correctie zal plaatsvinden. In bijlage 1 is evenwel te zien dat ook dat is meegevallen.

Vanaf de cursus 2021-2022 mochten gelukkig alle leerlingen weer naar school, maar werd Teams nog steeds ingezet voor leerlingen die door ziekte of quarantaine thuis moesten blijven. De verworvenheden van het werken met Teams zullen dus blijvend zijn. Het fysiek lesgeven aan leerlingen in de klas is echter verre te prefereren omdat alleen daar de echte interactie kan plaatsvinden die goed onderwijs kenmerkt. Teams is daar een goede aanvulling op, maar kan het niet vervangen.

Het centraal schriftelijk eindexamen in 2022 ging gewoon door, maar met diverse aanpassingen: drie tijdvakken ipv twee, twee herkansingen ipv één, één onvoldoende in een niet-kernvak mocht buiten beschouwing blijven bij de vaststelling van de uitslag. In bijlage 1 is te zien dat de slagingspercentages wederom prima waren evenals de percentielscores voor het CE.

Om leerlingen gemotiveerd te houden en/of weer te motiveren en lucht te geven is bij de tweede tussenstand de mogelijkheid geboden om 1 of 2 cijfers te schrappen. Dat heeft bij veel leerlingen goed gewerkt. Bij de overgangsbepalingen zijn vervolgens weer de normen op een normale wijze toegepast.

De Open dag in januari 2022 kon helaas niet doorgaan vanwege corona. De school heeft daarom een digitale open dag gemaakt zodat iedereen toch vrij goed kon kennismaken met de school.

De landelijke overheid heeft vele extra middelen beschikbaar gesteld in het kader van het NPO om de gevolgen van de coronapandemie te beperken.

Deze waren voor het Altena College als volgt:

- Voor 2021-2022 per leerling € 701,16. Met 1187 leerlingen op 1-10-2020 geeft dat een bedrag van € 832.277
Dit bedrag is ineens overgemaakt in november 2021. 7/12 daarvan = € 485.495 is echter bestemd voor 2022.
- Voor 2022-2023 per leerling € 820. Met 1152,5 leerlingen per 1-10-2021 geeft dat een bedrag van € 945.050
Van dit bedrag wordt 5/12 = € 393.771 overgemaakt in november 2022 en 7/12 = € 551.279 in februari 2023.

In de Formatieplannen zetten we dit als volgt in:

- In 2021-2022 voor augustus t/m december 2021: 5/12 van € 832.277 = € 346.782
In 2021-2022 voor januari t/m juli 2022: 7/12 van € 832.277 = € 485.495
- In 2022-2023 voor augustus t/m december 2022: 5/12 van € 832.277 = € 346.782
In 2022-2023 voor januari t/m juli 2023: 7/12 van € 598.678 = € 349.229
- In 2023-2024 voor augustus t/m december 2023: het restant: € 945.050 - € 346.782 - € 349.229 = € 249.039

De inzet van de NPO-gelden in 2021-2022 en in 2022-2023 is vervat in het Plan van aanpak dat is besproken met de MR.

Het plan van inzet in 2022-2023 is samengevat als volgt:

- I. Extra ruimte voor het mentoraat, studievaardigheden en zorg.
 - a. Alle mentoren krijgen extra ruimte voor hun mentortoek.
In Havo-5, Atheneum-5 en Atheneum-6 krijgen de mentoren 0,5 mentoruur extra. Op jaarbasis is dit 30 klokuren. In alle andere klassen krijgen de mentoren 1 mentoruur extra. Op jaarbasis is dit 60 klokuren. Totaal worden zo 45 extra mentoruren ingezet.
In geld uitgedrukt is dat $44 \times € 3.500 = € 154.000$
In de extra tijd die mentoren krijgen doen ze het volgende:
 - Extra gesprekken met individuele leerlingen zodat ze goed zicht hebben op de sociaal/emotionele situatie bij leerlingen en daar tijdig in kunnen ondersteunen en/of bijsturen, vaak in samenspraak met de ouders.
Waar nodig worden de mentoren hierbij ondersteund door het zorgteam (zie b)
 - Extra aandacht voor studievaardigheden, studiehouding en discipline. Ook hiervoor maakt de mentorgroep o.l.v. de afdelingsconrector afspraken. De mentorgroepen en de mentoren worden hierbij ondersteund door de algemene studiebegeleiders (zie b) en de plancoach (zie c)
 - b. Extra ruimte voor de algemene studiebegeleiders om de mentorgroepen en de mentoren te ondersteunen bij de extra aandacht voor studievaardigheden, studiehouding en discipline.
Die extra ondersteuning zal deels tweedelijns zijn en deels eerstelijns. Dit wordt ook weer in de mentorgroepen afgesproken.
Concreet worden 4 extra taakuren ingezet. In geld uitgedrukt is dat $4 \times € 3.500 = € 14.000$
 - c. Extra ruimte voor de plancoach om meer leerlingen te kunnen helpen om een goede planning op te zetten en vast te houden. Daarnaast zullen we meer MILS-testen afnemen om bij meer leerlingen na te kunnen gaan op welke wijze ze het beste geholpen kunnen worden bij hun studie-aanpak. Concreet gaat het om 9 klokuren per week extra inzet, hetgeen overeenkomt met € 12.500. Daarnaast € 2.500 aan extra kosten voor MILS-testen.
- II. Extra ondersteuning om achterstanden weg te werken. Deze heeft de volgende onderdelen:
 - a. Een extra groep vakstudiebegeleiding Nederlands en wiskunde in klas 1 en 2, alsmede 2 groepen Engels op basis van de ervaring rond de vraag in 2021-2022.
In geld uitgedrukt is dat $4 \times € 3.500 = € 14.000$
 - b. Extra aanbod aan vakstudiebegeleiding voor klas 3 en hoger op donderdag les 78 en voor klas 1 en 2 op maandag les 8. Dit gebeurt op declaratiebasis.
Geschatte kosten $4 \times € 3.500 = € 14.000$.
 - c. Vanuit in eerste instantie de gelden voor ondersteuning van de examenleerlingen (per 1-8-2022 zit er nog ongeveer € 30.000 in die bestemmingsreserve) , maar waar nodig aangevuld vanuit de NPO-gelden zullen we in 2022-2023 de volgende activiteiten nog blijven subsidiëren:
 - * bijlessen van medeleerlingen voor medeleerlingen à € 5,- per uur
 - * bijlessen door Toptutors tot maximaal € 150,- per leerling
 - * hulp bij examenvoorbereiding (cursus "Leiden" of aanschaf extra materiaal, abonnement digistudies) tot maximaal € 200,- per examenleerling.
- III. Klassenverkleining.
Als sluitstuk wordt er stevig ingezet op klassenverkleining zodat er in de lessensituaties meer ruimte is voor individuele uitleg en ondersteuning. Klassen van meer dan 30 leerlingen worden zo maximaal voorkomen en in lastigere leerjaren kan met kleinere groepen worden gewerkt.
- IV. Financiële balans in 2021-2022
Totaal beschikbaar als extra middelen conform de keuzes in het Formatieplan: € 832.276,92.
Totaal ingezet conform het plan voor 2021-2022:

II.a. extra ruimte voor mentoraat	157.500
II.a facilitering groepsbevorderende activiteiten	4.800
II.b extra ruimte zorgteam	7.000
II.c extra ruimte algemene studiebegeleiders	14.000
II.d extra ruimte plancoach en MIL's	15.000
III.a in atheneum-6 0,5 sk extra	1.750
III.b in de burgklas 0,5 lesuur Nederlands extra	14.000
III.c extra vakstudiebegeleiding ne + wi	7.000
III.d extra vakstudiebegeleiding klas 1 en 2	7.000
III.e extra vakstudiebegeleiding klas 3 en hoger	17.500
IV. Klassenverkleining	335.000
TOTAAL	580.550

Er wordt geen geld ingezet voor inhuur van personeel niet in loondienst (PNIL).controle

De financiële balans voor 2022-2023 is als volgt:

Totaal beschikbaar als extra middelen conform de keuzes in het Formatieplan: € 696.011

Totaal zo ingezet in 2022-2023 vanuit de NPO-gelden:

II. a	Extra ruimte voor mentoraat	€ 154.000
II. b	Extra ruimte algemene studiebegeleiding	€ 14.000
II. c	Extra ruimte Plancoach en Mills	€ 15.000
III. a	Extra vakstudiebegeleiding klas 1+2	€ 14.000
III. b	Idem klas 3 en hoger	€ 14.000
III. c	Extra ondersteuning bijlessen ed	PM
IV.	Klassenverkleining	€ 335.000
TOTAAL		€ 546.000

In zowel 2021-2022 als in 2022-2023 zijn er dus minder NPO-middelen ingezet dan er beschikbaar zijn. De restanten worden ingezet in 2023-2024 en verder zodat na afloop van de NPO-gelden er geen grote schokken in de formatie komen, maar de formatie soepel weer in balans kan worden gebracht, klassen behouden blijven en de onderwijskwaliteit geen schade oploopt.

Daarbij worden ook betrokken:

- o De toename van de inkomsten vanwege de doorvoering van de vereenvoudiging van de bekostiging.
- o Het feit dat de school een bovenmatig eigen vermogen heeft gezien de signaleringswaarde, maar geen bovenmatige risico's loopt zodat een geleidelijke afbouw van dit bovenmatig vermogen voor de hand ligt.

Dit alles wordt vormgegeven in jaarlijkse update van de notitie " Vermogen – tekorten – planning" en een meerjaren financiële planning.

Het resultaat van die meerjaren financiële planning is dat er vanaf 2026 à 2027 sprake is van een sluitende begroting en dat er geen sprake meer is van bovenmatig eigen vermogen.

Door deze meerjarige planning worden grote schokken in de formatie voorkomen.

2.5.9 Werkdrukmiddelen

Voor 2022 ontvang de school € 321,95 per leerling i.v.m. werkdrukverlichting. Dat beslaat voor 2022 totaal € 371.047.

Daarvan is € 216.444 bestemd voor de maanden januari t/m juli en € 154.603 voor de maanden augustus t/m december.

De gelden voor de maanden augustus t/m december zijn in het Formatieplan gevoegd bij de gelden voor januari t/m juli 2023 die naar verwachting even hoog zullen zijn als in 2022. Er is dus een plan van inzet gemaakt voor € 371.047 voor het schooljaar 2022-2023. In goed overleg met de MR is de volgende keuze gemaakt:

- * De maximale lessentaak wordt met ingang van 1-8-2022 met 1 verlaagd, zodat een fulltimedocent die het persoonlijk budget inzet voor lesvermindering niet meer 27, maar 26 wekelijkse lessen heeft. De kosten daarvan beslaan ongeveer € 250.000
- * Het overige wordt één jaar achter de hand gehouden en daarna ingezet om enkele werkdruk verlichtende maatregelen uit het plan van aanpak voor de inzet van de NPO-

middelen in stand te kunnen houden nadat de NPO-gelden zijn gestopt. De richting van denken is daarbij de verruiming van het mentoraat en klassenverkleining. Bij de het opstellen van het Formatieplan voor 2023-2024 zal dit worden geëvalueerd met de MR.

Mbt het eenmalige extra geld à € 216.444 voor de maanden januari t/m juli 2022 is in samenspraak met de PMR tot de volgende regeling besloten:

Bonden en werkgevers hebben afgesproken dat die eenmalige extra gelden op dezelfde wijze moeten worden ingezet als in 2022-2023 en waar dat niet kan, dat de helft moet worden uitbetaald. Uiteraard kun je niet met terugwerkende kracht iets aan werkdruk doen, daarom zullen we de helft gaan uitbetalen.

Daarvoor schrijft de overeenkomst voor dat dan 23 klokuren moeten worden uitbetaald aan elke docent naar rato van de betrekkingssomvang.

Enig rekenwerk laat zien dat die 23 uur per docent neerkomt op:

- Een docent met 1 FTE die helemaal aan het begin van schaal LB staat: € 500,- bruto
- Een docent met 1 FTE die helemaal aan het einde van schaal LD staat: € 1.000 bruto.

De vakbonden en de VO-raad zeggen er t.a.v. die uitbetaling bij dat dat een mooie tegemoetkoming is in de gestegen kosten.

Met de PMR hebben we overwogen dat het dan vreemd is dat de ene docent meer zou moeten krijgen dan de andere en helemaal dat het OOP dan niets zou krijgen.

Daarom hebben we gekozen voor € 1.000 bruto naar rato van de betrekkingssomvang voor iedereen. Dan geven we wel wat meer uit dan de helft van het extra bedrag over de eerste 7 maanden van 2022, namelijk ongeveer € 116.000 van de extra € 216.000.

De eenmalige € 100.000 verschil houden we dan achter de hand om in de toekomst meer armslag te hebben als de NPO-gelden verdwenen zijn.

3. Visie en besturing

3.1 Visie

3.1.1 Doelstelling van de organisatie (missie en visie)

Motto: Altena College, goed voor elkaar

Missie

Wij bieden een veilige haven waarin leerlingen – met de zekerheid van goed onderwijs en toegewijde docenten – gestimuleerd worden zich te ontwikkelen tot mooie en verantwoordelijke mensen.

Visie / Doelstellingen

Op het Altena College staan centraal:

- (i) een herkenbare christelijke identiteit;
- (ii) zorg en aandacht voor elkaar;
- (iii) een klimaat waarin leerlingen en personeelsleden worden gestimuleerd zichzelf te ontwikkelen in relatie tot de medemensen.
- (iv) een overzichtelijke organisatie;

Het Altena College is een Christelijke Scholengemeenschap uitgaande van de Vereniging voor Protestants Christelijk Voorgezet Onderwijs te Sleenwijk en stelt zich ten doel:

- a. Een werk- en leefgemeenschap te zijn waarin:
 - * het evangelie van Jezus Christus samenbindt en inspireert voor het leven en werken in de school;
 - * de Bijbelse normen en waarden uitgangspunt en maat zijn voor het denken en handelen;
 - * personeelsleden door voorbeeldgedrag deze inspiratie, normen en waarden laten zien;
 - * mensen met oprechte belangstelling omzien naar elkaar.
- b. Leerlingen zo te onderwijzen, stimuleren, begeleiden en ondersteunen dat ze:
 - * zich de kennis en vaardigheden eigen maken die bij hun mogelijkheden passen;
 - * een diploma behalen in één of meer van de opleidingen die de school aanbiedt;
 - * kritische zin hebben ontwikkeld voor de toepassing van het geleerde in hun leven.
- c. Leerlingen zo te begeleiden en te stimuleren in hun groei tot een volwassen sociaal mens dat ze:
 - * zich bewust zijn van hun verantwoordelijkheid voor de medemens, de samenleving en hun leefomgeving;
 - * toegerust en gemotiveerd zijn om hun kennis en vaardigheden daadwerkelijk in te zetten ten dienste van de medemens, de samenleving en hun leefomgeving.

Waarden (“Hoe gaan we om met elkaar, leerlingen, ouders en personeel?”)

In onze school werken leerlingen, ouders en personeelsleden goed samen zodat leerlingen zich maximaal ontwikkelen tot mooie en verantwoordelijke mensen, die hebben geleerd hun hoofd, hart en handen te gebruiken.

Leerlingen, ouders en personeelsleden communiceren goed en open met elkaar en waarderen elkaars inbreng.

In de omgang met elkaar hanteren we vier kernwaarden: zien, samen-leven, inspireren, ontplooiën.

Zien

We zien elkaar en we zien om naar elkaar. We hebben aandacht en zijn betrokken. We geloven in een positieve benadering. We zien het zitten met iedereen in de school, want iedereen hoort erbij zoals hij of zij is. We kijken naar kansen en mogelijkheden en schrijven niemand af. Iedereen is uniek, daarom houden we rekening met verschillen in aanleg, leerstijl, interesse, sociale achtergrond en ontwikkeling.

Samen-leven

We leven op een plezierige en respectvolle manier met elkaar samen in de school. We geven elkaar ruimte, dragen bij aan de goede sfeer en hebben gevoel voor humor, zodat schooltijd een mooie en onvergetelijke tijd wordt.

We voelen ons verantwoordelijk voor elkaar en voor een goede gang van zaken in de school.

We gaan in vertrouwen met elkaar om en je kunt op ons rekenen als je aanklopt om hulp.

We voelen ons betrokken op de samenleving om ons heen en doen ons best voor een rechtvaardige, duurzame en vredige wereld, waarin iedereen zich veilig kan voelen en kansen krijgt.

Inspireren

We laten ons leiden en inspireren door het Evangelie van Jezus Christus. Daarom willen we open en ontvankelijk zijn, eerlijk en betrouwbaar, vergevingsgezind, enthousiast, ambitieus en hoopvol. We kijken met een open blik naar de wereld om ons heen en durven ons te verwonderen.

Ontplooien

We stimuleren iedereen zichzelf te ontwikkelen en te ontplooien, zodat iedereen zijn of haar eigen kracht leert ontdekken en groeit in kennis en vaardigheden. Maar ook in karakter, doorzettingsvermogen, discipline en mens-zijn te midden van en samen met anderen.

We willen het onderwijs afstemmen op de behoeften van leerlingen. We zijn creatief in het aanbod van onderwijs en vorming, in het zien van kansen, het scheppen van ruimte en het creëren van uitdagingen voor iedereen.

3.1.1.1 Identiteit

De jaaropening is een vast moment van bezinning op en gesprek over de identiteit van de school. Aan het begin van 2021-2022 is stilgestaan bij het begrip vrijheid vanuit Bijbels perspectief en de vrijheid van onderwijs.

Al vele jaren is de kerstviering een belangrijk moment van bezinning, zo ook de viering van 2021. De vieringen in december 2021 konden echter niet live doorgaan vanwege de beperkende coronamaatregelen. Er is daarom dit keer een vooraf opgenomen Kerstviering digitaal gedeeld met de leerlingen en personeelsleden.

Ook de nieuwjaarsbegroeting is een vast moment van bezinning. In januari 2022 kon deze echter helaas niet fysiek doorgaan vanwege de coronamaatregelen. Wel is een opening gedeeld over Hoop.

De school doet ook al meerdere jaren mee aan Going Global en aan de actie Zip your Lip van Worldvision. Leerlingen spelen een belangrijke rol in de organisatie en uitvoering en er wordt veel geld bijeengebracht. In 2021-2022 konden activiteiten op dit gebied beperkt doorgaan. Anouk Burghart was onze ambassadeur en verslaggever. Een reis naar het projectland Oeganda zat er helaas niet, maar wel een digitale uitwisseling samen met de leerlingen van andere scholen.

Bij de APV aan het einde van het cursusjaar 2021-2022 is ook aandacht besteed aan de Identiteit. Otto Meijer heeft in een beeld-klank-voorstelling verteld over zijn inspiratie vanuit de christelijke identiteit bij het zijn van leraar.

De dagopeningen spelen een belangrijke rol bij de vormgeving van de identiteit van de school. Het eerste lesuur van elke dag wordt begonnen met een dagopening aan de hand van Oase, waarin voor diverse leeftijdsgroepen goed bruikbaar materiaal wordt aangereikt, waaronder ook altijd een gedeelte uit de Bijbel. Het is een moment van bezinning uitgaande van de christelijke identiteit van de school. De identiteit van de school klinkt ook door in de inhoud van de lessen. Bij het vak godsdienst uiteraard het meest, maar ook bij diverse andere vakken komen soms onderwerpen aan de orde die raken aan de identiteit van de school.

Gerelateerd aan één van de kernpunten van ontwikkeling ("ontwikkel jezelf") streven we ook bij het vak godsdienst na dat leerlingen zelf goed leren nadenken en hun gedachten ontwikkelen.

Tot slot: dat het Altena College een Christelijke school is, is geen pretentie, maar de oprechte intentie van het bestuur, de school en al haar medewerkers. Naast al het bovenstaande willen we in ons dagelijks schoolleven daarbij werken volgens de missie, visie en waarden zoals die hierboven beschreven staan en die alle duidelijk zijn gebaseerd op de christelijke identiteit van de school.

3.1.2 Aanduiding van het beleid en de kernactiviteiten met de belangrijkste producten/diensten

Het Altena College is een streekschool voor voortgezet onderwijs met de afdelingen Mavo, Havo en Atheneum. De kernactiviteit bestaat dan ook uit het verzorgen van dagonderwijs in de genoemde opleidingen, waaronder begrepen de begeleiding en ondersteuning die leerlingen nodig hebben om het onderwijs met goed resultaat te kunnen volgen. De school wil dat doen op een kwalitatief goed niveau. In dit verslag en in bijlage 1 wordt uitvoerig verantwoording afgelegd over de resultaten van het onderwijs.

Het creëren van optimale voorzieningen bij personele en materiele zaken is bij ons beleid standaard de leidraad, omdat we ervan overtuigd zijn dat goede personele en materiele voorzieningen een noodzakelijke basis vormen voor kwalitatief goed onderwijs.

- Voor de uitvoering van de personele voorzieningen is er een goede samenwerking met het personeel, de personeelsgeleding uit de Medezeggenschapsraad en de ArboUnie.
- Bij de materiele voorzieningen kunnen individuele personeelsleden hun wensen kenbaar maken en is er een goede samenwerking met de onderhoudscommissie en de Arbocommissie.

Dankzij een gerichte inzet van de financiële baten kan de school bij de personele en de materiele voorzieningen extra's bieden in vergelijking met datgene wat met de overheidsmiddelen betaalbaar is.

Een andere basisvoorwaarde voor kwalitatief goed onderwijs is betrokkenheid van allen die met de school zijn verbonden. Daarom is er een besluitvormingsmodel waarbij zo veel mogelijk betrokken partijen van de benodigde informatie worden voorzien en worden betrokken in beslissingen. Het christelijk karakter van de school is bij dit alles de dragende en inspirerende bron.

Alle bovenstaande elementen behoren tot de standaard van het gevoerde beleid. In elk jaar zijn er echter ook specifieke aandachtspunten. Daarvoor verwijzen wij naar de jaarplannen van 2021-2022 en van 2022-2023 die zijn opgenomen in dit bestuursverslag.

3.2. Besturing

3.2.1 Juridische structuur

Het Altena College valt onder de Vereniging voor Protestants Christelijke Voortgezet onderwijs te Sleenwijk. Het antwoord op de vraag "van wie is de school?" is daarmee formeel gegeven, namelijk van de Vereniging.

Het lidmaatschap van de Vereniging staat open voor iedereen die de grondslag en de doelstelling van de vereniging onderschrijft.

De grondslag is in artikel 2 van de statuten als volgt beschreven:

1. Haar grondslag is het eeuwig, onveranderlijk Woord van God, de Heilige Schrift, zoals het beleden wordt in de Drie Formulieren van Enigheid.
2. Haar beginsel is dat de volksopvoeding en het volksonderwijs geheel in overeenstemming moet zijn met de in de Bijbel geopenbaarde wil van God.

De doelstelling is in artikel 3 als volgt beschreven:

1. De vereniging stelt zich ten doel werkzaam te zijn tot oprichting en instandhouding van één of meer Christelijke scholen voor Voortgezet Onderwijs.
2. Met scholen voor Voortgezet Onderwijs, al of niet opgenomen in een scholengemeenschap (artikel 19 Wet Voortgezet Onderwijs), worden bedoeld inrichtingen voor onderwijs als omschreven in artikel 5 van de Wet op het Voortgezet Onderwijs.
3. Zij tracht het in lid 1 gestelde doel te verwekelijken door het houden van vergaderingen, door het zoeken van samenwerking in alles wat tot de regionale en algemene belangen van het Christelijk onderwijs behoort en voorts met alle andere wettige middelen, welke tot het doel dienstig zijn.

In de praktijk is er één school opgericht en wordt dus één school in stand gehouden, namelijk het Altena College.

Alle leden van de vereniging bepalen formeel gezamenlijk het beleid van de vereniging en in afgeleide zin daarvan hoe de school eruit ziet en wat de school doet.

Omdat de leden voornamelijk ouders van leerlingen zijn, wordt wel gezegd dat de school "van de ouders" is. In formele zin is dat niet correct, maar inhoudelijk zit er wel een kern van waarheid in. Want via de vereniging kunnen ouders hun stem laten horen. Maar meer nog: de vereniging is de drager van de school en elk lid van de vereniging draagt de school dus een beetje mee. En ook: de school is er voor het onderwijs aan de leerlingen, aan de kinderen van de ouders dus. Er is daarbij een wisselwerking tussen de wensen van de ouders en datgene wat de school kan en wil bieden gezien de statuten en de doelstellingen.

In de praktijk van de vereniging en de school moet er een goede interne organisatie zijn. Het is immers onmogelijk dat elk individueel lid van de vereniging op elk gewenst moment invloed kan uitoefenen. Daarom dus een goede interne organisatie die enerzijds de invloed en zeggenschap van de leden van de vereniging waarborgt en anderzijds een goed georganiseerd en slagvaardig geheel oplevert. Daarbij dient

rekening te worden gehouden met de inmiddels vastgestelde wetgeving waarbij drie lagen van leiding dienen te worden onderscheiden: management, bestuur en toezicht.

3.2.2 Interne organisatiestructuur

Bestuur en toezicht

Formeel vanaf 27 januari 2017 (omdat toen de aangepaste statuten bij de notaris zijn gepasseerd) is er sprake van een zogenoemd Raad van Beheer model binnen de Vereniging. Dit houdt in dat er binnen het bestuur van de Vereniging sprake is van een functionele scheiding tussen uitvoerend bestuur en toezichthoudend bestuur.

Het uitvoerend deel van het bestuur bestaat statutair uit 1 of 2 uitvoerende bestuurders. In 2022 was er één uitvoerend bestuurder, drs. G. van der Beek, die tevens rector van de school is.

Het toezichthoudend deel van het bestuur bestaat statutair uit tenminste vijf natuurlijke personen.

Op 1 oktober 2022 was de samenstelling van het toezichthoudend deel van het bestuur als volgt:

Dhr. G.W.B. Kemp, voorzitter
Dhr. Dr. J.H. Molegraaf, vice-voorzitter
Dhr. A.D. Levering, secretaris
Mevr. A.M. Bok-Bosveld
Mevr. D. van Gammeren
Dhr. A.C. Meerkerk
Dhr. T. Pruijzen, penningmeester

Het rooster van aftreden per 1-10-2022 was als volgt:

Naam	Voor het eerst gekozen	Herkozen	Aftredend
Dhr. G.W.B. Kemp	2017	2021	2025
Dhr. Dr. J.H. Molegraaf (op voordracht MR)	2017	2021	2025
Dhr. A.D. Levering	2020		2024
Dhr. A.C. Meerkerk	2022		2026
Mevr. A.M. Bok-Bosveld	2020		2024
Mevr. D. van Gammeren	2020		2024
Dhr. T. Pruijzen	2020		2024

De taakverdeling per 1-10-2022 was als volgt:

Naam	Taak in het bestuur	Renumeratiecom.	Auditcommissie
Dhr. G.W.B. Kemp	Voorzitter	X	X
Dhr. J.H. Molegraaf	FG, vice-vz		
Dhr. A.D. Levering	Secretaris		
Dhr. A.C. Meerkerk			X
Mevr. A.M. Bok-Bosveld	Identiteitsgedeelte fotojaarboek	X	
Mevr. D. van Gammeren	Lief en leed		
Dhr. T. Pruijzen	Penningmeester		X

Voor de werkwijze van het bestuur, zie 3.4, het verslag van het toezichthoudend orgaan.

Ledenraad

Vanaf 2008 was de ledenraad het orgaan dat namens de leden het toezicht op het bestuur en de school vormgaf. De leden kiezen de leden van de ledenraad en hebben bij enkele zeer ingrijpende beslissingen invloed via een referendum. Vanaf 27 januari 2017 heeft de ledenraad de toezichthoudende taak overgedragen aan het toezichthoudend deel van het bestuur.

Sinds die datum bestaat de taak van de ledenraad uit: het benoemen van de leden van het toezichthoudend bestuur, het stimuleren van de betrokkenheid van de leden door onder meer het organiseren van de jaarlijkse ledenavond en het zijn van eerste maatschappelijk klankbord voor het bestuur. De ledenraad bestaat vanaf 27 januari 2017 uit tenminste vijf personen, die instemmen met grondslag en beginsel van de vereniging en lid zijn van een Protestants Christelijke Kerk.

De samenstelling van de ledenraad is als volgt:

- circa de helft van de leden is ouder van een leerling van het Altena College;
- circa de helft van de leden bestaat uit vertegenwoordigers met deskundigheid op

het gebied van het primair onderwijs, het vervolgonderwijs (MBO, HBO, Universiteit), maatschappelijke organisaties zoals onder meer gemeente, politie, welzijnsorganisaties, bibliotheken en kerken.

De samenstelling van de Ledenraad per 1-10-2022 is als volgt:

Mevr. T. van Arkel
dhr. H.J. van der Ham
Dhr. J.A. Hoogesteger, voorzitter
mevr. J. Straver-van Vugt
Mevr. A. van Vuuren
Mevr. S. van der Zouwen

Management

Het management van de school wordt ingevuld door de schoolleiding. In het managementstatuut is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden geregeld tussen uitvoerend bestuur en schoolleiding. Dat luistert in de setting zoals die thans van kracht is nauw, omdat de rector/uitvoerend bestuurder tevens lid is van de schoolleiding, maar daarbinnen dus formeel een wat andere positie heeft dan de conrectoren. In de praktijk werkt de schoolleiding als een collegiaal gremium, wat betekent dat in goede samenspraak met elkaar de school wordt geleid in alle praktische zaken en beleid wordt voorbereid, ontwikkeld en uitgevoerd.

De schoolleiding bestaat uit de rector, de plaatsvervangend rector en de conrectoren. De plaatsvervangend rector en de conrectoren verrichten daarbij de tot hun taak behorende werkzaamheden onder eindverantwoordelijkheid van de rector. De plaatsvervangend rector, en bij diens afwezigheid de conrector, vervangt de rector bij diens afwezigheid voor zover beslissingen moeten worden genomen die geen uitstel dulden en waarover de rector niet geraadpleegd kan worden.

De schoolleiding is, naast en met het bestuur, belast met de bewaking en de realisatie van de grondslag en doelstelling van de school, alsmede met het toezicht op de goede uitvoering van het vastgestelde beleid.

De rector/uitvoerend bestuurder is voor alle beleidsterreinen van de instelling verantwoording schuldig aan het toezichthoudend deel van het bestuur. De plaatsvervangend rector en de conrectoren zijn verantwoording schuldig aan de rector. De rector bevordert de samenhang binnen de schoolleiding en coördineert haar werkzaamheden. De schoolleiding evalueert jaarlijks haar werkwijze en stelt deze zo nodig bij. De rector informeert het toezichthoudend deel van het bestuur mondeling of schriftelijk over alle relevante ontwikkelingen. Minimaal eenmaal per jaar overlegt het bestuur met de voltallige schoolleiding. In het tweede gedeelte van dit overleg verlaat de rector de vergadering. Doel hiervan is dat het toezichthoudend bestuur goed zicht houdt op het functioneren van de rector in de school.

De samenstelling van de schoolleiding per 1-10-2022 is als volgt:

Dhr. drs. G. van der Beek, rector
Dhr. A. van Es, conrector mavo
Mevr. W.H. van Haften, conrector brugklas en havo/atheneum-2
Dhr. W.J. van Klinken Ma, conrector havo
Dhr. A.J. van Vuuren, conrector dagelijkse organisatie
Dhr. H.E. de Vries, conrector atheneum, tevens plaatsvervangend rector

Deze opzet van de organisatie is al vele jaren een goed werkende opzet, die past bij de school en bij de onderwijskundige ontwikkeling. Er is geen aanleiding deze opzet fundamenteel aan te passen

Medezeggenschap, de MR

Conform de Wet Medezeggenschap Scholen, de WMS, zijn er twee documenten van belang bij de medezeggenschap: het medezeggenschapsstatuut en het medezeggenschapsreglement.

In het statuut zijn zaken geregeld over de samenstelling van de MR, de facilitering van de leden, de informatieverstrekking van de kant van het bestuur en de vertegenwoordiging van het bevoegd gezag in het overleg met de medezeggenschapsraad.

De kern van het medezeggenschapsreglement wordt gevormd door het overzicht van de onderwerpen waar instemming of advies van de MR of een deelgeleding van de MR aan de orde is.

De rector/uitvoerend bestuurder bezoekt de vergaderingen van de MR om voorstellen te kunnen toelichten, vragen te beantwoorden en informatie te geven over hetgeen speelt in de school en aan de orde is binnen het bestuur. Om zich goed voor te bereiden vergadert de MR altijd eerst drie kwartier buiten aanwezigheid van de rector.

Bij belangrijke beleidszaken wordt de MR in een vroeg stadium betrokken bij de vorming van het beleid. In het jaarverslag van de MR dat hieronder is opgenomen valt te lezen welke onderwerpen aan de orde zijn geweest.

Jaarlijks worden twee gemeenschappelijke vergaderingen van het toezichthoudend deel van het bestuur en MR gepland. Bij die gemeenschappelijke vergaderingen is de rector niet aanwezig. Onder andere deze vergaderingen zijn voor het toezichthoudend deel van het bestuur van belang om voeling te houden met alles wat er speelt in de school.

In de praktijk wordt die niet altijd benut omdat de rector al veel informatie over en weer geeft, zodat bestuur en MR goed van elkaars besprekingen en besluiten op de hoogte zijn.

De samenstelling van de MR per 1-10-2022 was als volgt:

Namens de ouders:

Mw. M. de Gier-Ververis voorzitter
Mw. M. Timmermans
Mw. F.C. Veen

Namens de leerlingen:

mavo: Salomé Smelt, M4C
havo: Isis Koekkoek, H5D
atheneum: Ivan Wijmans, A5B

Namens het personeel:

Mw. J.W. Vink voorzitter PMR
Mw. N. Bel-Zaal
Dhr. F.H. Dekker secretaris
Dhr. S. den Hollander
Mw. A.C.M. Vinkesteijn-Klok
Mw. A. van de Pil-Blijenberg namen het OOP

De MR maakt jaarlijks een eigen jaarverslag dat hieronder is ingevoegd.

Jaarverslag van de Medezeggenschapsraad over het cursusjaar 2021-2022

Onderwerp : jaarverslag van de medezeggenschapsraad
Periode : schooljaar 2021-2022

1. Samenstelling van de medezeggenschapsraad

In het cursusjaar 2021-2022 was de raad als volgt samengesteld

- 6 personeelsleden (PMR)
- 3 ouders (OMR)
- 3 leerlingen (LMR)

2. Vergaderingen

De raad heeft dit cursusjaar 6 keer vergaderd (5 oktober, 1 december, 20 januari, 15 maart, 1 juni en 30 juni). Ook heeft er op 26 oktober en 21 februari overleg plaatsgevonden met leden uit het bestuur en leden uit de MR. De afzonderlijke geledingen hebben ter voorbereiding op vergaderingen besprekingen gehouden. De PMR heeft daarnaast ook enkele keren vergaderd met leden van de schoolleiding om zaken die direct voor het personeel van belang waren te bespreken.

3. Wat is aan de orde geweest ten aanzien van advies en instemming?

■ 05-10-2021

Formatieplan 2021-2022

Bij het Formatieplan is van toepassing artikel 23.b. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de PMR.

Aan de andere geledingen biedt het bestuur het Formatieplan aan ter informatie.

Besluit 1: de personeelsgeleding stemt in met het Formatieplan 2021-2022.

Jaarplan 2021-2022

Bij het Jaarplan is van toepassing artikel 21.b. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de MR.

Besluit 2: de leden van de MR stemmen in met het Jaarplan 2021-2022.

Vakantierooster 2022-2023

Bij het vakantierooster is van toepassing artikel 21.i. van het medezeggenschapsreglement, dat wil zeggen instemmingsrecht van de MR.

Besluit 3: de leden van de MR stemming in met het vakantierooster 2022-2023.

■ 01-12-2021

De begroting en meerjarenbegroting

Conform artikel 22 lid b van het reglement vraagt het bestuur aan de gehele MR om advies over dit voorgenomen besluit.

Besluit 1: de leden van de MR adviseren positief over het voorgenomen besluit.

■ 20-01-2022

Geen besluiten genomen

• 15-03-2022

Nieuwe governancestructuur doorvertalen naar nieuwe procedure benoeming conrector

Conform artikel 22 H van het reglement vraagt het bestuur aan de gehele MR om advies over dit voorgenomen besluit.

Besluit 1: de leden van de MR adviseren positief over het voorgenomen besluit.

■ 01-06-2022

Ouderbijdrage realisatie en planning 2022-2023

Conform artikel 24 lid 2 c en d van het reglement vraagt de schoolleiding aan de oudergeleding om instemming met de kosten van het materiaalfonds en de ouderbijdrage voor 2022-2023

Besluit 1: de oudergeleding stemt in met de hoogte van de kosten van het materiaalfonds en de ouderbijdrage.

■ 30-06-2022

Aanpassing klokkenluidersregeling

Conform artikel 21 lid g van het reglement vraagt het bestuur aan de gehele MR om instemming over dit voorgenomen besluit.

Besluit 1: de leden van de MR stemming in met de aanpassing van de klokkenluidersregeling.

Verlenging Bestuurlijk Toetsingskader en Schoolplan met 2 jaar

Conform artikel 21.b. van het medezeggenschapsreglement vraagt het bestuur aan de gehele MR om instemming over dit voorgenomen besluit.

Besluit 2: de leden van de MR stemmen in met de verlenging van het bestuurlijk toetsingskader en schoolplan met 2 jaar.

4. Wat is aan de orde geweest met de PMR?

Apart in de PMR zijn de volgende onderwerpen besproken:

a. Plan van aanpak NPO gelden voor 2022-2023

b. Profielschets rector

c. missie-visie document MR Altena College

Na bespreking (met het totale personeel en met de PMR) en waar nodig aanpassing van deze stukken zijn ze geaccordeerd door de MR.

5. Communicatie

a. De definitieve verslagen worden via e-mail naar alle betrokkenen van de school verstuurd en ook op het personeels- en ouderportaal geplaatst.

b. De rector stelt van elke bestuursvergadering een lijst met saillante punten op. Deze punten worden tijdens de vergadering van de medezeggenschapsraad besproken en, zo nodig, toegelicht. Relevante punten worden integraal opgenomen in het verslag van de medezeggenschapsraad.

c. De rector stelt van elke vergadering van de medezeggenschapsraad een lijst met saillante punten op. Deze punten worden tijdens de bestuursvergadering besproken en, zo nodig, toegelicht.

6. Scholing

Op 31 maart 2022 heeft de gehele MR deelgenomen aan de cursus "MR aan Zet" aangeboden door CNV Connectief.

3.2.3 Belangrijke elementen van het gevoerde beleid

Zie 3.1.2.

3.2.4 Zaken met een politieke of maatschappelijke impact (overheidsprioriteiten)

De Vereniging en de school hebben te maken met de lokale overheid en met de landelijke overheid. De lokale overheid heeft m.b.t. het voortgezet onderwijs de volgende wettelijke hoofdtaken:

- Zorgen voor passende huisvesting
- Vormgeven van de jeugdzorg en daarbij goed afstemmen met de zorgstructuur van scholen

Deze beide zaken werden door de gemeente Altena op een goede wijze verzorgd.

Met betrekking tot het tweede punt heeft de rector in 2019-2020 samen met de bestuurder van De Stroming (die veel PC-basisscholen in Altena onder zich heeft) het initiatief genomen om samen met de gemeente deze afstemming verder te verbeteren, omdat daar nog duidelijk winst is te behalen. In goede samenspraak met de besturen in de gemeente worden de plannen ontwikkeld. Door de coronapandemie heeft dat in 2020-2021 grotendeels stil gelegen. In 2021-2022 is dit weer opgepakt. Er ligt nu een duidelijke visie en er zijn goede stappen gezet om tot verdere concretisering te komen, onder meer door het aanstellen van jeugdconsulenten die de vaste verbindingsschakels tussen scholen en jeugdzorg zijn.

De relatie tussen de gemeente en school werd gekenmerkt door een goede en constructieve samenwerking.

Naast de wettelijke taken was de gemeente ook actief in het samen met scholen in stand houden van voorlichting over drugs en alcohol op de scholen.

Verder is er een convenant met de politie in de regio, zodat, wanneer nodig, snel kan worden geschakeld.

De landelijke overheid bekostigt de scholen en ziet via de inspectie toe op de naleving van de wettelijke voorschriften.

2020 en 2021 waren ook de jaren van de coronapandemie. Deze pandemie heeft een grote maatschappelijke impact gehad, ook op de scholen. Zo is er een wekenlange lockdown geweest vanaf half maart 2020, gevolgd door een aantal weken waarin ongeveer een-derde van de leerlingen naar school mocht omdat iedereen 1,5 meter afstand van elkaar moest houden.

In deze periode is een boost gegeven aan het digitaal les geven. Dat is winst, maar we hebben ook duidelijk gemerkt dat er niets gaat boven onderwijs waarbij iedereen lijfelijk aanwezig is. Ook de sociale interactie tussen leerlingen onderling, tussen leerlingen en docenten en tussen personeelsleden onderling is van wezenlijk belang voor goed onderwijs.

Gelukkig konden na de zomervakantie van 2020 de klassen weer als geheel naar school. Wel moesten er diverse maatregelen worden doorgevoerd om de besmettingskansen binnen school zo klein mogelijk te maken. Ze werd het dragen van een mondkapje bij het lopen door school verplicht, werden de pauzes gespreid en moesten diverse hygiënemaatregelen worden doorgevoerd.

Begin 2021 was er helaas een tweede periode van lockdown. De eindexamenleerlingen mochten toen wel naar school, maar de overige klassen wekenlang niet. Daarna volgde een periode met 50% op school, 50% thuis. De eindexamens gingen wel door in 2021, maar met aanpassingen.

In 2021-2022 mocht iedereen gelukkig weer naar school en waren er alleen wat beperkende maatregelen zoals het dragen van mondkapjes. De eindexamens gingen door in 2022, maar met dezelfde aanpassingen als in 2021: drie periodes ipv twee, twee herkansingen ipv één, één onvoldoende voor een niet-kernvak mocht buiten beschouwing blijven bij de bepaling van de uitslag.

Dankzij de extra NPO-gelden konden we als school echt werk maken van het zo goed mogelijk "repareren" van de schade op meerdere terreinen: vakinhoudelijk, sociaal-emotioneel, gedragsmatig.

Verder noemen we hier dat de vier besturen van VO-locaties in het land van Heusden en Altena (De Schans in Sleenwijk, het Altena College in Sleenwijk, Curio-Prinsentuin in Andel, Willem van Oranje College in Wijk en Aalburg) in 2020-2021 gezamenlijk een regiovisie hebben ontwikkeld voor het toekomstige onderwijs in Altena. In 2021-2022 is de eerste fase van de uitwerking van de visie ter hand genomen.

De besturen van de vier scholen hebben daarbij als insteek een thuisnabij en zo breed mogelijk kwalitatief goed aanbod van voortgezet onderwijs in de regio. Complicerend zijn daarbij de krimp die al geweest is en de krimp die nog komt, gekoppeld aan een grote geografische spreiding. De vier besturen

hebben commitment naar elkaar uitgesproken om gezamenlijk tot zo goed mogelijke oplossingen te komen.

Vanwege die nog te verwachten krimp van leerlingenaantallen is het met name voor de vmbo-basis/kader afdelingen de vraag of deze allen in de huidige vorm in staat blijven om kwalitatief hoogwaardig onderwijs aan te bieden. Verder krijgen alle vier de locaties te maken met de Nieuwe leerweg, waarin de theoretische en de gemengde leerweg in 2024 zouden opgaan. Dat laatste is thans onzeker geworden, maar inbouwen van een praktische component lijkt wel voor beide leerwegen aan de orde.

Er zijn diverse onderzoeksvragen geformuleerd en er is een tijdpad opgesteld om helderheid te krijgen en conclusies te kunnen trekken.

Er is tot tweemaal toe subsidie aangevraagd en toegezegd, eerst om de regiovisie op te stellen en vervolgens om de onderzoeken te kunnen doen en conclusies te kunnen trekken.

Lopende dit traject is ook een RPO voor Altena ingediend.

BMC begeleidt dit traject.

Daarnaast werken de drie besturen van Protestants Christelijk Onderwijs die een locatie hebben in Altena (cvo-av, Willem van Oranje en Altena College) samen om het christelijk onderwijs in de weide regio van deze drie besturen goed en blijvend zichtbaar en inspirerend te houden.

3.2.5 Informatie over de maatschappelijke aspecten van het “ondernemen”

Een school is een onderwijsinstelling en heeft daarom als doel goed onderwijs te geven aan de leerlingen van de school. Het onderwijs heeft drie hoofdaspecten:

- Kwalificatie; dat is het aanleren van kennis en vaardigheden.
- Socialisatie; dat is het leren om een verantwoordelijk lid van de samenleving te zijn.
- Subjectificatie; dat is het ontplooiën van de leerling tot een zelfstandig mens.

Deze aspecten moeten met elkaar in evenwicht zijn en dragen allen bij aan de totale vorming van leerlingen. Deze leerlingen worden later de dragers van de maatschappij. In die zin is een school een maatschappelijke onderneming. Zie verder 3.1.1 voor missie en visie van de school waarin wordt beschreven hoe de school de maatschappelijke opdracht wil invullen.

Een tweede, meer zakelijke en praktische aspect van maatschappelijk ondernemen is het verhuurbeleid van de school. De visie van de school is daarbij dat een school met maatschappelijk geld wordt gefinancierd en dat de school daarom open moet staan voor ander maatschappelijk gebruik van het gebouw dan onderwijs. De school wil daarbij niet concurreren met andere, meer commerciële instellingen, maar aanvullend werken. In de praktijk wordt het schoolgebouw, i.c. de aula en aantal lokalen, op zondag verhuurd aan een evangelisch kerkgenootschap. Verder wordt op de avonden substantieel en structureel gebruik gemaakt van de gymzalen door meerdere sportverenigingen. Verder worden incidenteel ruimten verhuurd voor cursussen en meer culturele activiteiten, met name op het gebied van muziek.

Het derde dat hier genoemd wordt is de maatschappelijke stage.

De landelijke overheid hechtte enkele jaren geleden grote waarde aan een destijds nieuw fenomeen: de maatschappelijke stage. De bedoeling daarvan is als volgt.

Goed onderwijs bereidt leerlingen voor op hun rol in en bijdrage aan de samenleving. Jongeren komen niet meer vanzelfsprekend in aanraking met verschillende groepen in de samenleving. Maar een samenleving die voor iedereen prettig en veilig is vraagt om méér. Om jongeren ook verantwoordelijkheid voor anderen en respect voor elkaar te leren, moeten ze kunnen 'oefenen in samenleven'. De maatschappelijke stage is geen 'gewone' stage waarmee praktijkervaring in een beroep wordt opgedaan. Het gaat erom anderen te helpen door het doen van vrijwilligerswerk. Doel hiervan is dat jongeren tijdens hun schooltijd kennis maken met de samenleving door een onbetaalde bijdrage te leveren aan deze samenleving. Door bijvoorbeeld de f-jes bij de voetbal te trainen, een wijkfeest te organiseren, of een website maken voor een vrijwilligersorganisatie. Zo ontdekt de leerling dat de samenleving is wat je er met elkaar van maakt. De maatschappelijke stage is zo een manier om waarden over te dragen en sluit daarom ook prima aan op onze missie, visie en waarden.

Alle leerlingen in het voortgezet onderwijs moesten in 2014-2015 nog 30 uur maatschappelijke stage buiten de school doen.

Ondanks al deze positieve elementen heeft de Rijksoverheid besloten de Maatschappelijke Stage vanaf 2015 niet meer verplicht te stellen en vanaf 2016 de subsidie te beëindigen.

De scholen binnen de voormalige gemeente Werkendam hebben samen met de gemeente evenwel besloten de Maatschappelijke Stage toch voort te zetten. Op het Altena College gebeurt dat in de tweede klassen. De ene helft van de tweedeklassers gedurende de eerste helft van het schooljaar, de andere helft gedurende het tweede gedeelte van het schooljaar. Leerlingen, scholen en stagebieders krijgen veel vrijheid om de stage in te vullen. De leerlingen die op maatschappelijke stage gaan worden hierop goed voorbereid en gevolgd door enkele stagebegeleiders van school.

Uit de evaluatie blijkt dat de leerlingen in grote meerderheid de Maatschappelijke Stage positief hebben ervaren en dat het hun blik op vrijwilligerswerk heeft verruimd.

Vanwege de coronapandemie zijn de maatschappelijke stages in 2020 en 2021 echter maar deels uitgevoerd omdat veel stageplaatsen geen leerlingen konden ontvangen.

Het vierde punt betreft de voorlichting over drugs en alcohol.

Al vele jaren geeft de school voorlichting over drugs. Uit recent onderzoek is namelijk gebleken dat het drugsgebruik in het Land van Heusden en Altena de laatste jaren substantieel is. Er is daarbij geen aanleiding tot paniecreacties, maar we mogen onze ogen er niet voor sluiten.

Scholen worden ook geconfronteerd met een toename van het drugsgebruik. Dit gebruik concentreert zich buiten het schoolterrein en buiten de schooluren, maar heeft soms wel gevolgen voor het functioneren van leerlingen op school en in de samenleving.

Een andere maatschappelijke tendens die de schooldeuren niet voorbij gaat, is dat jongeren op steeds jongere leeftijd beginnen te experimenteren met softdrugs.

Deze toename van het gebruik en het gebruik op jongere leeftijd, heeft de school ertoe gebracht een intensieve voorlichting in de tweede klassen te geven. Vanwege corona en de lockdown is de voorlichting in klas 2 van 2020-2021 verschoven naar het begin van klas 3 in 2021-2022. Deskundigen van de stichting Voorkom! besteden in die lessen aandacht aan de volgende onderwerpen:

- kennisoverdracht: wat zijn drugs en wat doen ze?
- herkenning: hoe dicht sta ik bij het drugsprobleem?
- het leren kennen en hanteren van grenzen: op welke terreinen moeten we keuzen maken?

Om de effectiviteit van deze lessen te optimaliseren, houdt de school elk jaar een ouderavond over hetzelfde onderwerp in het Clockhuys van het Altena College voor alle ouders van de leerlingen van de tweede klassen. De gemeente Altena subsidieert deze voorlichting voor een deel.

3.2.6 Vermelding van de samenwerkingsverbanden waarbij de rechtspersoon of de daaronder ressorterende instellingen aangesloten zijn en van de verbonden partijen

en

3.2.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, waaronder samenwerkingsverbanden

Elke school/bestuur is **verplicht** aangesloten bij een samenwerkingsverband vo/svo. In ons geval is dat het Samenwerkingsverband VO 28.14, genaamd Munio. Participerende scholen zijn CS De Hoven, het Fortes College, het Omnia College, het Heerenlanden College, het Altena College, het Gymnasium Camphusianum, het Wellant College Gorinchem en Ottoland, De Noordhoek, het Willem de Zwijger College, Yulius en Spon.

Munio is een Stichting die wordt bestuurd door een bestuur.

De bestuursstructuur moet passen bij de verantwoordelijkheden van de samenwerkingsverbanden en tegelijk moet deze voldoen aan de wet Goed Onderwijs, goed bestuur. Daarom is de rol van het bestuur van het samenwerkingsverband met ingang van 1 augustus 2014 als volgt:

- Er is een uitvoerend bestuurder die tevens directeur van Munio is, mevr. E. van Leeuwen-Klink.
- De overige bestuursleden vormen het toezichthoudend bestuursdeel.

Tezamen vormen ze het bestuur van Munio.

Mevr. Van Leeuwen-Klink heeft per 1-10-2022 Munio helaas verlaten. Per 1-1-2023 is als opvolger benoemd dhr. M.A. Krielaart.

Alle participerende besturen zijn vertegenwoordigd in het bestuur. Daarnaast is er 1 onafhankelijk bestuurslid, namelijk de onafhankelijk voorzitter, dhr. H. Akkerman. Namens het Altena College is dhr. G. van der Beek lid van het bestuur; hij is daarbinnen vice-voorzitter.

Het feitelijke werk binnen het samenwerkingsverband wordt veelal gedaan door de uitvoerend bestuurder/directeur en de medewerkers van Munio.

Het doel van het samenwerkingsverband is het faciliteren en stimuleren van een optimale zorg aan alle leerlingen in het samenwerkingsverband. Er zijn enkele orthopedagogen in dienst die de scholen ondersteunen, er is gecoördineerde scholing en overleg over zorgleerlingen. Verder is er een Onderwijsvoorziening voor leerlingen die tijdelijk uit de school gehaald moeten worden. Het Altena College heeft daar tot dusver enkele malen gebruik van gemaakt.

Binnen Munio is een belangrijke rol weggelegd voor het directeurenoverleg van de aangesloten locaties. Binnen dit overleg worden beleidsvoorstellen van de uitvoerend bestuurder getoetst op draagvlak, worden adviezen geformuleerd en worden afspraken gemaakt over uitvoering van taken. De plaatsvervangend rector van onze school, dhr. H. de Vries, vertegenwoordigt onze school in het

directeurenoverleg.

Munio heeft daarnaast een netwerkorganisatie van zorgcoördinatoren. Onze school is daarin vertegenwoordigd door de counselor / zorgcoördinator, mevr. K. Jager. Zij is tevens de tussenpersoon bij het inschakelen van de SchoolContactPersoon van Munio.

Met de komst van Passend Onderwijs bepalen samenwerkingsverbanden zelf welke leerlingen worden toegelaten tot het vso en welke leerlingen een arrangement krijgen. Vanaf 1-1-2016 bepalen de samenwerkingsverbanden ook de indicatiestelling voor LWOO en PRO.

Om dat allemaal inhoudelijk goed en procedureel correct te kunnen doen is de commissie ATLV (de commissie Arrangementen en ToeLaatbaarheidsVerklaringen van het samenwerkingsverband) in het leven geroepen. Dit is een commissie van deskundigen binnen Munio.

Voorts heeft elke school/locatie van het samenwerkingsverband een SchoolContactPersoon vanuit Munio. Dit is een orthopedagoog, psycholoog of anderszins deskundig iemand die de scholen helpt bij het verwezenlijken van het SchoolOndersteuningsProfiel, die de link naar Munio verstevigt en die kijkt of de scholen hun verantwoordelijkheden op het terrein van Passend Onderwijs ook feitelijk nemen. Dat laatste is van belang omdat scholen en samenwerkingsverband samen een goede ondersteuning van alle leerlingen moeten realiseren. Dat lukt alleen als elke school daarin zijn verantwoordelijkheid op een goede manier invult. Het is goed hier te melden dat de scholen in ons samenwerkingsverband beduidend minder leerlingen verwijzen naar het speciaal onderwijs dan landelijk gemiddeld. Verder waren er op het moment van invoering van Passend Onderwijs minder rugzakleerlingen dan landelijk gemiddeld. Behalve dat dit financieel gunstig is voor het samenwerkingsverband vanwege een sterk positieve verevening, betekent het ook dat er geen grote veranderingen in leerlingenstromen te verwachten zijn als gevolg van de invoering van Passend Onderwijs.

Dat betekent niet dat de invoering van Passend Onderwijs in ons samenwerkingsverband eenvoudig is. Het samenwerkingsverband krijgt namelijk veel extra verantwoordelijkheden, zoals de indicering voor vso, lwoo en pro en eigen arrangementen, alsmede een goede koppeling met de jeugdzorg die naar de gemeenten is gegaan.

Daarmee samenhangend krijgt het samenwerkingsverband ook veel meer financiële middelen om deze taken uit te voeren. Als gevolg van deze beide elementen neemt de verantwoordingslast ook toe. Dat impliceert ook dat de bedrijfsvoering van Munio op orde moet zijn. Dat is feitelijk ook zo.

Het voorgezet speciaal onderwijs in Gorinchem is betrekkelijk klein en kwetsbaar en kan slechts een deel van de vso-leerlingen bedienen. Veel vso-leerlingen zijn thans al aangewezen op voorzieningen elders, met name in Dordrecht.

Voor de doelstellingen van Passend Onderwijs binnen het Altena College en de inzet van middelen, zie 5.2.6 en de aparte verantwoording van de inzet van extra ontvangen middelen in 2.2.

De rector maakt deel uit van de landelijke adviesgroep Passend Onderwijs binnen de VO-raad.

Naast de verplichte aansluiting bij een Samenwerkingsverband is het Altena College op **vrijwillige** basis aangesloten bij de volgende gremia en/of heeft er een relatie mee:

Verus

Verus is een vereniging van schoolbesturen met een Protestants Christelijke of Rooms Katholieke identiteit. Besturen kunnen er vrijwillig voor kiezen lid te worden. Ons bestuur is lid.

De taak van de Verus is het behartigen van de belangen van het Christelijk Onderwijs in het algemeen en van de leden in het bijzonder. Duidelijke accenten zijn de behartiging van de belangen van christelijk geïnspireerd onderwijs en kwalitatief hoogwaardige dienstverlening. Verus laat via persberichten met regelmaat van zich horen en bepleit daarin voortdurend de eigen verantwoordelijkheid en de daarmee samenhangende noodzakelijke beleidsruimte voor scholen en besturen, alsmede de noodzaak van een terughoudende overheid die niet in de waan van de dag telkens nieuwe eisen stelt.

Een belangrijk element is het verzekeringspakket voor besturen en scholen, de gezamenlijke inkoop van o.a. energie en de juridische en andere bijstand op allerlei terreinen.

Omdat Verus een vereniging is, hebben de leden (dwz de schoolbesturen die lid zijn) het laatste woord.

Er is een College van Bestuur en een Raad van Toezicht. In de statuten is beschreven bij welke beslissingen de instemming van de algemene ledenvergadering noodzakelijk is.

Er zijn enkele ondersteunende commissies, waaronder de commissie maatschappelijke agenda, waarvan de rector lid is. Dit lidmaatschap ervaart hij als nuttig voor het externe netwerk en voor het invloed hebben op de koers van Verus. Belangrijk zijn daarbij twee elementen:

- blijvende ruimte en bestaansrecht voor eenpitters zoals het Altena College;
- blijvende ruimte voor alle scholen om zelfverantwoordelijk te opereren, zonder doorgeschoten bemoeienis van de rijksoverheid, cq de inspectie.

Verus en de andere besturenorganisaties zijn met elkaar en met de VO-raad een goed model overeengekomen waarin men samenwerkt ten behoeve van een krachtig eenduidig geluid richting de politiek en ten behoeve van een goede ondersteuning ter versterking van de scholen.

De VO-raad

De VO-raad is bedoeld als de enige spreekbuis van het onderwijsveld richting de politiek over onderwerpen als CAO's, bekostiging, goed werkgeverschap en de hoofdlijnen van onderwijsbeleid. Het is formeel een vereniging van besturen, maar schoolleiders spelen ook een wezenlijke rol binnen de VO-raad. In de praktijk zijn vrijwel alle besturen lid, ons bestuur ook.

De ledenvergadering is het hoogste orgaan.

De schoolleiding en het bestuur waren in het verleden tamelijk kritisch over de opstelling van de VO-raad. Kern van de kritiek was dat de VO-raad de neiging heeft te dicht naar de politiek te kruipen, waardoor het zich soms meer als een verlengstuk van het ministerie gedraagt dan als een belangenbehartiger van de scholen.

Tweede punt van kritiek was dat het erop lijkt dat de bestuurders in de VO-raad te weinig feeling meer hebben met de dagelijkse praktijk waardoor soms niet uitvoerbare voorstellen worden gedaan of afspraken gemaakt.

De indruk is dat de VO-raad zich de bovenstaande kritiek heeft aangetrokken en dat er een tendens is tot wat meer kritische distantie tot de politiek, al moet gezegd dat het nodig is de VO-raad daar scherp op te blijven volgen. Praktijkmensen worden wel vaker ingeschakeld om het beleid van de VO-raad mee vorm te geven. Zo is de rector lid van de themagroep Passend Onderwijs binnen de VO-raad en wordt hij af en toe uitgenodigd om mee te denken over beleid en koers van de VO-raad. Regelmatig wordt de algemene ledenvergadering bezocht. Waar nodig of nuttig wordt, deels samen met het rectorenberaad, getracht verder invloed uit te oefenen op de koers en opstelling van de VO-raad.

Edukans en Zip Your Lip

Edukans is de organisatie die zich inzet voor christelijk onderwijs wereldwijd. Going Global is één van de programma's van Edukans. De school heeft een overeenkomst met Edukans dat we om het jaar actief meedoen met Going Global. Going Global heeft drie pijlers: bewustwording, deelname van een leerling aan de reis naar het actieland en geldwerving. Deze drie elementen komen in onze schoolpraktijk goed uit de verf. Going Global past ook goed bij onze identiteit en onze doelstelling.

In 2021-2022 is actief meegedaan aan Going Global.

In het voorjaar doet de school normaal gesproken mee aan de Zip Your Lip actie. Meer dan 100 leerlingen eten dan een dag lang niet en werven sponsors voor Zip Your Lip. De jaarlijks prachtige opbrengst gaat naar doelen om kindersterfte in derde wereldlanden terug te dringen. In 2022 kon dit helaas niet worden uitgevoerd vanwege coronabeperkingen.

Elk jaar zijn er ook leerlingen die zich inzetten voor projecten van World Servants. De school biedt deze leerlingen mogelijkheden om fondsen te werven via school.

Het rectorenoverleg Zuid-Holland-Zuid

Het rectorenoverleg is een vrijwillig samenwerkingsverband van de rectoren van 7 PC-scholen in de regio. Het Altena College is de enige school in Noord-Brabant.

Het overleg heeft diverse elementen:

- collegiale consultatie in persoonlijke zin en in beleidsmatige zin
- gezamenlijk optrekken richting VO-raad, ministerie en andere organen en zo proberen invloed uit te oefenen
- gezamenlijk opzetten van voor allen nuttige zaken, bijvoorbeeld rond scholing

Er is een subgroep van het rectorenberaad die zich bezighoudt met personeelszaken. Hierin overleggen medewerkers van de diverse scholen op dit terrein met elkaar. De rector van onze school is voorzitter van de subgroep Personeel.

Zowel het rectorenoverleg als de subgroep worden als zeer nuttig en plezierig ervaren.

De samenwerking met Hogeschool Utrecht

Alle scholen in Nederland zijn door het ministerie verplicht om een structuur van opleiden in de school te hebben. Wij hebben die verplichting ingevuld door de samenwerking met de lerarenopleiding van de Hogeschool van Utrecht.

Kernpunten van de samenwerking zijn:

- het bieden van goede stageplaatsen aan studenten
- het bijgedragen aan het toekomstig potentieel aan leraren
- het als werkgever nadrukkelijk in beeld zijn bij studenten als aantrekkelijke school

- het stimulerende en verfrissende effect voor het eigen personeel van het begeleiden van stagiaires.

Al deze elementen komen goed tot hun recht in de school.

In 2021-2022 zijn er weer diverse stagiaires actief in de school geweest.

Het Altena College werkt op dit terrein ook samen met CS de Hoven in Gorinchem en het Heerenlanden College in Leerdam.

Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen (RPO) en GBO

Vroeger was het zo dat een school die een nieuwe afdeling wilde starten of überhaupt als school wilde beginnen daarvoor toestemming van het ministerie moest hebben. Het ministerie keek dan onder meer naar de gevolgen voor de andere scholen in de regio.

Deze systematiek bestaat nog steeds, maar er is een extra variant bijgekomen, het zogenaamde Regionaal Plan Onderwijsvoorzieningen, RPO. In zo'n RPO maken alle scholen in een bepaalde regio (tot 2020 was dat voor het Altena College de regio Gorinchem) onderling afspraken over afdelingen van scholen binnen die regio. Met name op het gebied van het beroepsonderwijs is dit een veel voorkomende vorm. Daar komt samenwerking, uitruil, herschikking en intrasectoraal programmeren met regelmaat voor omdat de individuele afdelingen van de scholen soms te klein zijn (geworden).

Als scholen voldoen aan de criteria voor de aanvraag van een RPO en het onderling eens zijn, is er vrijwel automatisch toestemming van het ministerie.

Omdat het noodzakelijk is dat alle scholen in een regio mede ondertekenen is onze school formeel deelnemer aan het RPO. Daar het (tot dusver) vrijwel uitsluitend over afdelingen in het beroepsonderwijs gaat, raakt het onze school feitelijk niet.

Op het gebied van mavo, havo en vwo is het in theorie denkbaar dat scholen in een regionaal arrangement afspraken maken over het aanbieden van kleine vakken. Bv CS De Hoven biedt filosofie aan en het Altena College NLT en leerlingen kunnen dat over en weer bij de andere school volgen. In de praktijk wordt hier evenwel geen gebruik van gemaakt.

De rector participeert namens onze school in het RPO.

Het RPO was ingebed in het Gorcums Besturenoverleg, thans omgedoopt in Gemeenschappelijk Besturenoverleg, GBO. Geografisch vielen de gebieden ook precies samen. In het GBO werden daarom alle zaken besproken die de VO-scholen binnen het RPO raken.

In 2020 moest deze inbedding worden aangepast omdat RPO's strak langs gemeentegrenzen moeten worden georganiseerd. Vanwege de gemeentelijke herindeling in het Land van Heusden en Altena waardoor één gemeente Altena ontstond was een aanpassing nodig omdat daarvoor De Schans en het Altena College (beide in Sleeuwijk) participeerden in het RPO Gorinchem e.o. maar Curio in Andel en het Willem van Oranje College in Wijk en Aalburg in het RPO Langstraat. Na overleg van de vier VO-scholen in Altena is besloten om tot een eigen RPO in de gemeente Altena te komen. In 2020 zijn de eerste verkennende gesprekken daarover geweest met als doel in 2021 tot een eigen RPO te komen. Dat is ook gerealiseerd. Zie verder 3.2.4.

Het convenant VSV

Het ministerie heeft een speerpunt gemaakt van het terugdringen van Voortijdig Schoolverlaten, dwz het zonder startkwalificatie verlaten van het onderwijs. Een startkwalificatie is een diploma havo, atheneum of mbo niveau 2.

Voor onze school is daarbij dus van belang dat de mavo-gediplomeerden doorstromen naar de havo of het mbo en daar een diploma halen. Dat is bij ons voor vrijwel alle leerlingen ook het geval. Slechts enkele leerlingen zijn na de leerplicht maar zonder startkwalificatie gaan werken en enkele leerlingen hebben bij een bedrijf een interne bedrijfsopleiding gevolgd.

Het terugdringen van het aantal VSV'ers doet het ministerie via convenanten met alle betrokken scholen in een bepaalde RMC-regio. Voor ons is dat de regio West-Brabant.

In zo'n convenant maken scholen afspraken over het terugdringen van het aantal VSV'ers. Daar staat subsidie van het ministerie tegenover als scholen onder de landelijke norm voor het aantal VSV'ers blijven. Normaal gesproken moet dat onze school goed kunnen lukken. Binnen zo'n regio maken scholen onderling afspraken over maatregelen die helpen om het aantal VSV'ers terug te dringen.

Voor ons is het een vrij formeel gebeuren omdat het probleem nauwelijks speelt. Maar formeel moeten we wel meedoen.

De gemeente Altena

De school heeft op vele terreinen met de gemeente Altena te maken. Op sommige terreinen heeft de gemeente een eigen verantwoordelijkheid (mn op het gebied van de huisvesting en de handhaving van de leerplicht) maar ook op die terreinen zijn er wettelijke voorschriften dat de gemeente Op Overeenstemming Gericht Overleg moet voeren met de scholen. De gemeente Altena is pas per 1-1-2019 ontstaan, maar is inmiddels goed op weg om alle regelingen van de drie gefuseerde gemeenten te harmoniseren.

De insteek is daarbij een goede samenwerking met de schoolbesturen en de besturen van kinderopvang.

Onze school participeert actief op de volgende terreinen:

- Het OOGO en het LEA
Het OOGO is het wettelijk vastgelegde overleg tussen gemeente en het onderwijsveld. Hoofdpunt is de onderwijshuisvesting. T.a.v. het VO heeft de gemeente taken m.b.t. nieuwbouw en renovatie, alsmede de aansluiting tussen jeugdzorg en onderwijs. Andere onderwerpen uit het OOGO zijn "de brede school", onderwijsbegeleiding, onderwijsachterstandenbeleid en voor- en vroegschoolse opvang. Dit zijn allen onderwerpen die onze school slechts heel beperkt of in het geheel niet raken.
De rector was in 2022 de vaste vertegenwoordiger van onze school in het OOGO. Het OOGO is één van de onderdelen van de LEA, de lokale educatieve agenda. De andere onderdelen zijn het directeurenoverleg algemeen en het directeurenoverleg VO. In de LEA komen alle overleg- en afstemmingszaken tussen onderwijs en gemeente aan de orde.
- Het Bestuurlijk overleg PO VO
Het Bestuurlijk Overleg is het overlegplatform van alle schoolbesturen in de gemeente Altena als voorbereiding op het OOGO. In het verleden is gebleken dat gezamenlijk optrekken loont. In 2022 was apart bestuurlijk overleg PO VO niet nodig.
- Leerplicht
De gemeente heeft een actief beleid m.b.t. de handhaving van de leerplicht, waarbij goed wordt samengewerkt met de scholen. Scholen melden snel aan de gemeente en de gemeente treedt snel en waar nodig streng op. Er is ook een leerplichtambtenaar met BOA-bevoegdheid. Contactpersonen binnen onze school zijn de afdelingsconrectoren. Enkele malen per jaar houdt de leerplichtambtenaar spreekuur op school om te spreken met leerlingen die te vaak te laat komen of spijbelen.
- Wijkteams jeugd en gezin
De gemeente werkte met Wijkteams jeugd en gezin in 2021. In een wijkteam zitten enkele generalisten op het gebied van zorg voor jeugdigen. Over en weer kunnen de leden van de wijkteams van elkaars specifieke expertise gebruik maken of van enkele specialisten die voor de hele regio beschikbaar zijn. De wijkteams werken op zich goed samen met de scholen, zodat snel specifieke hulp kan worden ingezet wanneer dat nodig is. Binnen school is de zorgcoördinator de contactpersoon naar de wijkteams. Binnen het wijkteam is er een vast contactpersoon voor onze school. Onze school heeft samen met de Stroming het initiatief genomen om hierin nog een kwaliteitsverbeteringsslag te maken. De gemeente staat hier ook voor open. In 2020-2021 zou dit verder worden opgepakt, maar door corona is dit vertraagd. Vanaf oktober 2021 en in 2022 is het nu wel goed opgepakt door de gemeente i.s.m. de scholen. Speerpunt daarbij een vaste onderwijsconsulent vanuit de gemeente voor elke school.
- Maatschappelijke Stage
Scholen en gemeenten hebben beide een taak bij de Maatschappelijke Stage. In het verleden zijn middels een convenant afspraken vastgelegd tussen de VO-scholen, de gemeente en Trema. De landelijke overheid heeft helaas besloten de financiering van de maatschappelijke stage in 2015 weer stop te zetten. De voormalige gemeente Werkendam, het Altena College en de Schans zetten evenwel de maatschappelijke Stage voort omdat alle partijen overtuigd zijn van de meerwaarde. De scholen hebben gezien de jarenlange ervaring thans nog maar nauwelijks ondersteuning van de gemeente nodig.
- Combinatiefunctionarissen
De gemeente heeft in het kader van de landelijke regelingen combinatiefunctionarissen aangesteld. Deze hebben met name een taak op sportief terrein, maar ook een beperktere op cultureel gebied. Het doel is door samenwerking tussen scholen, instellingen, verenigingen en gemeente sport en bewegen, alsmede cultuur een flinke impuls te geven. De resultaten zijn positief.
- Politie
Met de politie en de gemeente is een samenwerkingscontract afgesloten. Daarin staan praktische afspraken over het "elkaar snel kunnen vinden en inschakelen". In de praktijk werkt dit goed.

Primair onderwijs

De samenwerking met het primair onderwijs spitst zich toe op alles dat gedaan wordt rond een soepele overgang van de leerlingen van PO naar VO.

De volgende elementen zijn daarin te onderscheiden:

- Voorlichting op basisscholen over de opbouw en werkwijze van het VO in het algemeen, alsmede over het Altena College in het bijzonder. Dit gebeurt altijd op verzoek van het PO. Daarnaast heeft het Altena College ook 1 of 2 voorlichtingen voor ouders op het Altena College, met name voor ouders die niet naar een voorlichting op de basisschool van hun kind kunnen.
- Af en toe (niet in 2022) is er in of kort voor januari een bijeenkomst op het Altena College voor directeuren en leerkrachten van groep 8 van het PO waarin onze school informatie geeft over actuele

onderwijskundige ontwikkelingen op onze school. De laatste jaren zijn aan de orde geweest het Anglia-examen op het Altena College en Engels op de basisschool, dyslexiebeleid, beleid t.a.v. getalenteerden en hoogbegaafden, beleid t.a.v. leerlingen met een rugzakje, het taal- en rekenbeleid op het Altena College en de relatie tussen de Cito-eindscore en het advies van de basisschool.

- Contacten rond de aanmelding. In gevallen waarin het advies van de basisschool en de Cito-uitslag, daar aanleiding toe geven of wanneer de basisschool dat heeft gevraagd is er nader contact met de basisschool over de aangemelde leerlingen met als doel een optimale beslissing over de toelating van de aangemelde leerlingen.
- Na de jaarovergang krijgen de basisscholen informatie over al hun oud-leerlingen toegestuurd. In die informatie is te zien wat het basisschooladvies van destijds was en hoe de leerlingen het hebben gedaan binnen het Altena College.
- Aan het einde van het schooljaar in de brugklas worden de resultaten van de oud-leerlingen teruggekoppeld naar de basisschool, zodat de basisschool kan zien hoe hun oud-leerlingen uit de brugklas het doen in relatie tot hun advies van destijds.

Het vervolgonderwijs

Omdat het vervolgonderwijs zeer divers is en leerlingen van onze school naar vele scholen en instellingen van vervolgonderwijs gaan is er geen één op één relatie met een of meer van deze instellingen. Met name richting MBO is er nadrukkelijk aandacht voor een warme overdracht van leerlingen zodat de begeleiding in het MBO voort kan bouwen op de begeleiding in de Mavo. De initiatieven daarvoor liggen bij het MBO.

In november organiseert onze school de zogenaamde beroepenmarkt in het Altena College. Daarnaast participeert onze school in de regionaal opgezette beroepenoriëntatie voor havo en vwo. Vanwege de coronapandemie is dit in 2022 grotendeels digitaal gebeurd.

Tot slot begeleiden de decanen onze leerlingen actief bij de oriëntatie op en keuze voor een passende vervolgopleiding.

Uit de terugkoppeling van het Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs blijkt dat onze oud-leerlingen het goed doen in het MBO, het HBO en op de Universiteit. Ze halen sneller dan gemiddeld hun diploma's en switchen minder dan gemiddeld van opleiding.

De Rijksoverheid

De school is op vele manieren afhankelijk van de rijksoverheid. Er zijn bekostigingseisen en allerlei voorschriften ten aanzien van het onderwijs, het examen, de gebouwen en de arbeidsomstandigheden. In afgeleide zin heeft de school te maken met de arbeidsinspectie, de brandweer en de onderwijsinspectie. Landelijk is er het beleid de scholen / besturen veel eigen verantwoordelijkheid te geven, met daaraan gekoppeld minder regels en bureaucratie en meer verantwoording.

Het aspect van minder regels en bureaucratie komt daarbij nog niet altijd goed uit de verf.

In het kader van dit document zou het te ver voeren de inhoud van alle verticale verbanden met de Rijksoverheid nader te omschrijven.

3.2.8 Namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde (neven) functies

Hoofd- en nevenfuncties van de leden van het toezichthoudend bestuur

Naam	Hoofdfunctie	Betaalde nevenfunctie	Onbetaalde nevenfunctie naast het bestuurslidmaatschap
Dhr. G.W.B. Kemp	Category Manager	Geen	Geen
Dhr. Dr. J.H. Molegraaf	Projectmanager bij Medtronic	Geen	Geen
Dhr. A.D. Levering	Adviseur onderwijs-logistiek bij Visma/Advitrae	Geen	Geen
Dhr. A.C. Meerkerk	Head of Engeneering Exact MKB Software B.V.	Geen	Geen

Mevr. A.M. Bok	Directeur Mens & Organisatie bij Yulius	Geen	Lid van het toezichthoudend bestuur van Bibliotheek Cultuurpunt Altena
Mevr. D. van Gammeren	Districtschef Politie District 's-Hertogenbosch	Geen	Vrijwilliger bij Roparun
Dhr. T. Pruijsen	Financieel Directeur bij rijstfabriek Van Sillevoldt Rijst B.V. te Papendrecht	Geen	Penningmeester van LTV Almkerk

Nevenfuncties van de uitvoerend bestuurder

Nevenfuncties samenhangend met de hoofdfunctie en allen onbetaald:

- lid van het toezichthoudend bestuur van het samenwerkingsverband Munio
- lid van het Gorinchems Besturen Overleg
- lid van de rectorengroep Zuid-Holland-Zuid alsmede de subcommissie personeel
- lid van het LEA van de gemeente Altena
- lid van het RPO Altena
- lid van de commissie Maatschappelijke agenda van Verus
- lid van de stuurgroep van Chief

Maatschappelijke nevenfunctie, onbetaald:

- voorzitter van de kerkenraad van de Hervormde Gemeente Sleeuwijk

Nevenfuncties van de leden van de schoolleiding

Dhr. A. van Es, geen
Mevr. W.H. van Haaften, geen
Dhr. A.J. van Vuuren, geen
Dhr. W.J. van Klinken, geen
Dhr. H.E. de Vries, geen

Dhr. De Vries is lid van het directeurenoverleg van Munio.

Dhr. Van Klinken en dhr. De Vries zijn lid van een netwerkgroep Tweede Fase. Dit betreft taken in het kader van het conrectorschap.

Vergoedingsregelingen

Er is sprake van een vacatievergoeding voor de werkzaamheden als lid van het toezichthoudend deel van het bestuur uitgaande van het principe van vrijwilligerswerk. Het totaal van de vacatievergoeding op jaarbasis blijft onder de grens van de vrijwilligersvergoeding. De regeling is als volgt:

Hoewel de werkzaamheden van het toezichthoudend deel van het bestuur, en met name de voorzitter, veel tijd vergen en zeker niet van vrijblijvende aard zijn, wordt geen 'honorering' toegekend, maar alleen een beperkte vacatievergoeding per vergadering. Naar het oordeel van het bestuur past een honorering niet bij de schaalgrootte van het Altena College en het feit dat ook andere vrijwilligers zich belangeloos inzetten voor de school.

Periodiek zal het toezichthoudend deel van het bestuur de vacatieregeling evalueren en mogelijk bijstellen. Uitgangspunt daarbij is dat binnen de normen van de vrijwilligersregeling wordt gebleven. Per 1 augustus 2016 wordt de vacatievergoeding gesteld op € 70,- per reguliere vergadering voor een normaal lid van het toezichthoudend bestuur en op € 100,- voor de voorzitter.

Bij commissievergaderingen wordt de vacatievergoeding gesteld op € 30,- per vergadering voor de leden van de commissie.

Leden van het toezichthoudend deel van het bestuur mogen afzien van de vacatieregeling of de opbrengst bestemmen voor een goed doel.

Leden van het toezichthoudend deel van het bestuur krijgen een device (meestal aan I-pad) in bruikleen voor hun werkzaamheden in het toezichthoudend deel van het bestuur. Leden die hier geen gebruik van

maken krijgen de volgende onkostenvergoeding als compensatie voor het gebruik van een eigen tablet of laptop: € 50,- per jaar.

Leden van de ledenraad en leden van de oudergeleding en de leerlinggeleding van de MR krijgen een vacatievergoeding van € 30,- per vergadering.
Dit geldt ook voor de externe vertrouwenspersonen in geval zij werkzaamheden moeten doen.

Het toezichthoudend bestuur heeft besloten dat voor de rector/uitvoerend bestuurder de cao-VO van toepassing is. De functie is door een gecertificeerd FUWA-VO-deskundige gewaardeerd op schaal 15. Voorts heeft het toezichthoudend bestuur besloten tot de volgende onkostenvergoedingen aan de rector/uitvoerend bestuurder:

- Een vaste onkostenvergoeding van € 24,- per maand als genormeerde reiskostenvergoeding voor alle autoritten binnen het voedingsgebied van de school (autoritten daarbuiten worden volgens de geldende regels separaat gedeclareerd);
- € 51,- per maand voor representatiekosten, verblijfskosten en telefoonkosten.

Totaal dus € 75,- per maand.

Verder zijn op de rector op dezelfde wijze de cao-VO en de uitvoeringsregels van de cao-VO in de school van toepassing als voor alle andere personeelsleden wordt toegepast.

Het totale inkomen van de rector/uitvoerend bestuurder blijft onder de normen uit de Wet Normering Topinkomens.

3.2.9 AVG

Dit verslag is opgesteld door de Functionaris Gegevensbescherming, dhr. dr. J.H. Molegraaf.

Algemeen

De AVG is inmiddels ruim vier jaar van kracht. Rond de inwerkingtreding in mei 2018 was er sprake van een hausse aan berichtgeving over de regelgeving en bestond nog veel onduidelijkheid over de praktische implicaties. Inmiddels is het stof wel neergedwarreld. De consequenties van de nieuwe richtlijnen zijn meer en meer duidelijk geworden. Intussen zijn deze ook steeds meer een vanzelfsprekend onderdeel geworden van het dagelijks handelen van de schoolorganisatie. De vanzelfsprekendheid waarmee voorheen privacygevoelige informatie werd gedeeld, heeft plaatsgemaakt voor bewuste omgang met deze informatie en het besef dat veel gegevens zonder expliciete toestemming niet kunnen worden gedeeld. Om dit besef 'levend' te houden blijft het evenwel van belang dataprivacy op gezette tijden onder de aandacht van het personeel te blijven brengen.

AVG-vergaderingen

De AVG-werkgroep van het Altena College is in 2022 eenmaal bij elkaar gekomen in maart. De AVG-vergaderingen zijn bedoeld om dataprivacy-vraagstukken, incidenten en actuele ontwikkelingen met elkaar te bespreken en waar nodig bestaande richtlijnen en documenten rondom dataprivacy aan te passen. De werkgroep bestaat uit Regina Zonnenberg (hoofd administratie en ICT), Kees Stalenhoef (intern systeembeheerder), Gijsbert van der Beek (rector/uitvoerend bestuurder) en Johan Molegraaf (functionaris gegevensbescherming en lid van het toezichthoudend bestuur). Bij gebrek aan nieuwe ontwikkelingen was er geen noodzaak dit jaar vaker dan één keer bijeen te komen.

In de AVG-vergadering van maart is besloten over te gaan tot de invoering van een strikter mailwachtwoord protocol. Het nieuwe protocol verplicht de gebruikers hun wachtwoord regelmatig te wijzigen. Dit zorgt ervoor dat schoolmailaccounts nu beter beveiligd zijn.

Datalek

Op 25 november 2022 heeft de Functionaris Gegevensbescherming een datalek gerapporteerd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). Het betrof een mail van een docent met daarin persoonlijke gegevens en leerresultaten van leerlingen uit MAVO 3B en MAVO 3C. De mail was bedoeld voor de betrokken docenten maar is abusievelijk naar de leerlingen zelf gestuurd. Zodra de betrokken docent dit merkte, heeft hij alle betrokken leerlingen onmiddellijk gemaild en gevraagd de mail ongelezen te verwijderen. Daarnaast is er een excuusbrief uitgegaan aan de ouders van M3B en M3C en is via systeembeheer de mail ook technisch verwijderd. Omdat er direct gehandeld is, zijn de nadelige gevolgen voor de betrokken leerlingen beperkt gebleven. Desalniettemin betrof het hier een – weliswaar onbedoeld- datalek van privacygevoelige informatie, waardoor melding gedaan moest worden bij de AP. De melding is geregistreerd onder nummer BE60EA90-B50B-4604-8E94-ADB7B0471A98. Er is vanuit de Autoriteit Persoonsgegevens (nog) geen vervolgtactie ondernomen op deze melding.

Klacht ouder

Het meldpunt dataprivacy van het Altena College heeft dit jaar geen klachten van ouders ontvangen.

3.3 Naleving Branchecode

3.3.1 Ontwikkelingen op het gebied van Governance

De enige voor onze school van belang zijnde ontwikkeling op het gebied van Governance is dat de VO-raad in de loop van 2019 een nieuwe code goed bestuur heeft vastgesteld. Minimaal eenmaal per jaar bespreekt het bestuur de code om scherp te blijven op de naleving, zo ook in 2022.

De documenten die conform de nieuwe code op de website van de school moeten worden geplaatst, staan daar feitelijk ook op.

3.3.2 Vermelding van de code goed bestuur die gehanteerd wordt

De Governancestructuur van de Vereniging en school voldoet aan de eisen van de recente wetgeving op dit terrein. Naast de wetgeving is er de code Goed bestuur van de VO-raad van 2019. Het bestuur hanteert deze code. Als gevolg van deze code is het huishoudelijk reglement in 2020 aangepast zodat leden van het toezichthoudend deel van het bestuur zonder uitzondering maximaal 8 jaar lid kunnen zijn van het bestuur.

3.3.3 Vermelding van de afwijkingen van deze code en een toelichting daarop

Het bestuur hanteert de code van de VO-raad zoals die van kracht was vanaf medio 2019 zonder uitzonderingen. De code wordt minimaal eenmaal per kalenderjaar geagendeerd op de vergadering van het bestuur zodat de code een levend document blijft.

In het Integriteitsbeleid is voorts onder meer het volgende vastgelegd:

Voor een bestuurslid, ledenraadslid en een lid van de schoolleiding geldt naast hetgeen in de code staat dat hij in zijn handelen in het kader van de Vereniging en/of de school:

- dienstbaar is aan en gericht is op het belang van de Vereniging en de school;
- herkenbaar is in verband met de functie die hij vervult binnen de Vereniging of de school;
- wordt gekenmerkt door onafhankelijkheid, dat wil zeggen dat geen vermenging optreedt met oneigenlijke belangen en dat ook iedere schijn van een dergelijke vermenging wordt vermeden;
- transparant is, opdat optimale verantwoording mogelijk is en de controlerende organen volledig inzicht hebben in zijn handelen en zijn beweegredenen daarbij;
- betrouwbaar is en zich aan zijn afspraken houdt; kennis, informatie en invloed, waarover hij uit hoofde van zijn functie beschikt, wendt hij uitsluitend aan voor het doel, waarvoor die zijn gegeven;
- zorgvuldig is; het handelen is zodanig, dat alle betrokkenen bij de Vereniging en de school op gelijke wijze en met respect worden bejegend en dat mogelijk verschillende belangen op correcte wijze worden afgewogen;
- belangenverstrengeling voorkomt; hij voorkomt, dat er door het verrichten van nevenwerkzaamheden of andere werkzaamheden vermenging optreedt van het belang als bestuurslid, ledenraadslid of lid van de schoolleiding met het persoonlijk belang of dat van derden, waarmee hij banden heeft, waardoor een zuiver en objectief besluiten of handelen in het belang van de Vereniging of de school niet langer is gewaarborgd.

Een bestuurslid, ledenraadslid en een lid van de schoolleiding zal in zijn handelen buiten het kader van de Vereniging en/of de school zich onthouden van zaken die zijn functioneren binnen het kader van de Vereniging en/of de school en met inachtneming van het bovenstaande belemmeren of bemoeilijken.

3.3.4 Wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld

Het toezichthoudend en de uitvoerend bestuurder geven de horizontale verantwoording als volgt vorm:

- (i) Er is een open dialoog met de Medezeggenschapsraad. Van elke bestuursvergadering wordt een overzicht van de saillante punten voor de MR en de directie gemaakt. Omgekeerd wordt van elke MR-vergadering een overzicht van de saillante punten voor het bestuur en de directie gemaakt. Zo blijft iedereen goed op de hoogte van de zaken die in de andere gremia aan de orde zijn geweest.
- (ii) Tweemaal per jaar spreekt het toezichthoudend deel van het bestuur met de MR. Eenmaal per jaar spreekt het toezichthoudend deel van het bestuur met de directie, deels in aanwezigheid van de rector en deels buiten zijn aanwezigheid.
- (iii) Tweemaal per jaar vergadert het bestuur met de ledenraad. De samenstelling van de ledenraad is zodanig dat daarin diverse maatschappelijke functies zijn vertegenwoordigd. Belangrijkste onderwerp is dan de bespreking van het Bestuursverslag met alle bijlagen.
- (iv) Het Bestuursverslag met alle bijlagen wordt op de website geplaatst. Het wordt tevens toegestuurd aan de wethouders van de gemeenten waaruit de school een meer dan marginaal aantal leerlingen heeft.

3.4. *Verlag toezichthoudend orgaan*

Zie het aparte verslag

3.5. *Omgeving*

3.5.1 *Afhandeling van klachten*

In 2022 is er één formele klacht geweest van een stiefvader die aangaf het niet eens te zijn met de handelwijze van de school rond een melding bij Veilig Thuis.

Het toezichthoudend bestuur was na bestudering van de stukken van oordeel dat de school in deze juist heeft gehandeld. Daarna heeft de stiefvader de klacht neergelegd bij de Geschillencommissie waar onze school bij is aangesloten. Deze commissie heeft na onderzoek de klacht ongegrond verklaard.

Verder is er uiteraard wel eens een situatie geweest van enige ontevredenheid bij een ouder of een leerling. Door goed onderling overleg kon dat altijd worden opgelost.

3.5.2 *Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. internationalisering*

In atheneum-5 is er een werkweek met een internationaal karakter in het kader van internationalisering. Taal, cultuur en geschiedenis zijn wezenlijke en bepalende elementen in deze werkweken. In 2022 zijn de leerlingen uit Atheneum-5 naar Berlijn geweest. In 2023 volgt dan Londen.

Omdat alle leerlingen Engels volgen en (vrijwel) alle leerlingen Frans en/of Duits in hun pakket hebben kan het taalaspect van de internationale werkweek goed ingevuld worden.

Vanaf 2012-2013 is er een samenwerking met de Freie Evangelische Schule in Lörrach in Zuid Duitsland. In het najaar bezoeken leerlingen uit Lörrach onze school en in mei vindt het tegenbezoek door onze leerlingen aan Lörrach plaats. Deze wederzijdse uitwisseling was voorbereid door enkele docenten van onze school en van de FES in Lörrach. Er is onder meer gezamenlijk gewerkt aan een project over de rivier de Rijn, omdat zowel Lörrach als Sleuwijk aan de Rijn of een zijrivier daarvan liggen.

De leerlingen en de begeleiders beleven het altijd als een heel leerzame en gezellige uitwisseling. Deze uitwisseling is mede vanwege de coronapandemie helaas niet doorgegaan.

Het Altena College heeft in het verleden gekozen voor het Anglia examen om meerdere redenen. Het is in de eerste plaats toegankelijk voor alle leerlingen, want iedereen kan op het eigen niveau meedoen. Het Anglia examen is verder niet cultuurgevoelig en wordt aanbevolen door het Europees Platform. De verschillende onderdelen zijn gericht op wat er van leerlingen verwacht wordt op school afgenomen en is een goede voorbereiding op het examen, de Engelstalige opdrachten op het hbo of de universiteit en staat mooi op ieders CV. Het diploma van de twee hoogste niveaus geeft (in combinatie met een vwo-diploma) toegang tot universiteiten en hoge scholen in Engeland en een aantal andere landen. Het is dus een officieel erkend diploma. De afgelopen jaren hebben enkele leerlingen van het Altena College het diploma als toegangstest kunnen gebruiken voor een Engelstalige opleiding in Nederland.

De school doet al een aantal jaren mee met leerlingen uit de examen- en de voorexamenklassen. In een aantal gevallen doen ook leerlingen uit andere klassen mee. Dit zijn dan vooral leerlingen die goed zijn in Engels en voor wie de voorbereidingen op dit examen een extra uitdaging biedt buiten de reguliere lessen. De leerlingen die mee doen kunnen vrijwillig een aantal extra lessen volgen die helpen bij de voorbereiding.

Ook alle leerlingen van havo-3 en atheneum-3 nemen deel aan het Anglia-examen. Ze worden hierop gedurende een half jaar voorbereid in een extra lesuur per week. Door deze Anglia-examens krijgen leerlingen beter inzicht in het belang van Engels voor het vervolgonderwijs. In 2021-2022 hebben ook de eerste twee leerjaren wederom actief meegedaan aan Anglia. Zo kregen de brugklasleerlingen 10 extra lessen en deden alle leerlingen mee aan het examen. Tot slot is in 2021-2022 voor de zesde maal Anglia aangeboden aan leerlingen van groep 8 van de basisscholen. De lessen aan de leerlingen van groep 8 worden gegeven door leerlingen van onze school die goed zijn in Engels. Deze leerlingen worden weer gecoacht door docenten van onze school. Ook dit project was zeer succesvol; rond de 200 basisschoolleerlingen deden mee.

3.5.3 *Verwachte toekomstige ontwikkelingen op het gebied van internationalisering*

Voortzetting van het huidige beleid

4 Risicomanagement

4.1 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

en

4.2 Risicoprofiel

Het Altena College heeft een geformuleerd Strategisch beleid. Er is in de school en binnen het bestuur voldoende deskundigheid om een goed strategisch beleid te ontwikkelen en uit te voeren.

Verder is er voldoende deskundigheid om de meeste operationele activiteiten uit te voeren. Op enkele terreinen waaronder ICT-systeembeheer en gebouwelijke zaken wordt voor de complexere zaken extern gekwalificeerde menskracht ingeschakeld.

De financiële positie is goed te noemen. Er zijn substantiële reserves. In 2022 was er zoals verwacht een stevig tekort maar dat is uitsluiten te wijten aan het betaalritme van de NPO-gelden. In 2021 zijn namelijk al alle NPO-gelden voor heel 2021-2022 ontvangen, terwijl in 2022 uitsluitend 5/12 van de gelden voor 2022-2023 zijn ontvangen.

Als dat eruit wordt gefilterd is 2022 een goed jaar geweest waarvan de uitkomst gunstiger is dan de begroting.

Voor de toekomst wordt elk jaar de meerjarenbegroting geactualiseerd. Daarbij wordt rekening gehouden met de positieve effecten van de vereenvoudiging van de bekostiging van uiteindelijk rond de € 300.000 per jaar alsmede een geleidelijke afname van de kosten van de seniorenregeling i.v.m. uitloop van de overgangsregeling.

Voor de jaren na afloop van de NPO-gelden worden enkele jaren negatieve resultaten voorzien omdat de opbouw van de extra middelen van de vereenvoudiging van de bekostiging dan nog niet geheel is voltooid en om geen grote schokken in de formatie te krijgen. De financiële positie is zodanig dat deze negatieve resultaten zonder problemen opgevangen kunnen worden. Sterker nog; daarmee wordt het bovenmatig eigen vermogen afgebouwd tot onder de signaleringswaarde.

Enkele jaren na afloop van de extra NPO-gelden moet dan een weer een sluitende begroting ontstaan en een financiële reserve die binnen de daarvoor gestelde marges blijft.

Om dit goed te monitoren worden maandelijks rapportages gemaakt waarin de begroting en de realisatie worden vergeleken, zodat wanneer nodig snel kan worden bijgestuurd.

Deze maandrapportages worden ook maandelijks gedeeld met de auditcommissie van het bestuur en daarna met het hele bestuur.

Ditzelfde geldt voor de begroting, de meerjarenbegroting en de jaarrekening.

Telkens wordt bekeken of en zo ja op welke terreinen bijsturing van beleid nodig en haalbaar is.

Er is in de school en binnen het bestuur voldoende deskundigheid om dit alles uit te voeren.

Bij het beleidsvoerend vermogen en bij de gebouwelijke situatie is sprake van een zeer beperkt risicoprofiel. Het gebouw is goed onderhouden en vrij goed geïsoleerd.

In 2022-2023 wordt de Duroxvleugel vernieuwd. Van de gemeente is hiervoor budget ontvangen. Omdat de bouwrijzen nogal gestegen waren is opnieuw overlegd met de gemeente over het budget omdat het oorspronkelijke budget (dat toen wel passend was) niet meet toereikend was. In goed overleg is besloten dat de gemeente het grootste deel van de kostenstijging betaalt en dat de school € 200.000 bijdraagt. Dit zal als investering geboekt worden.

Het personeelsbestand heeft op zichzelf ook geen hoog risicoprofiel.

Er is een wat merkwaardige opbouw qua leeftijd met relatief veel ouderen en veel jongeren en weinig personeelsleden van de middengeneratie. Dat heeft tot gevolg dat er veel kosten zijn van de seniorenregeling waarbij nog een behoorlijke groep profiteert van de oude riantere bapo-regeling. Maar er zijn ook veel kosten van de ouderschapsverlofregeling.

Het ziekteverzuim is anderzijds al jaren laag, waardoor er geld wordt overgehouden op dit deel van de bekostiging.

De bekwaamheid van het personeel is ook goed te noemen evenals de sfeer onder het personeel en de betrokkenheid van een ieder. Het natuurlijk verloop is zeer laag en nauwelijks meer dan het vertrek vanwege pensioen en het minder gaan werken nadat kinderen zijn geboren.

Het enige substantiële risico wordt gevormd door de leerlingenaantallen.

Belangrijk is hierbij dat binnen het voedingsgebied van de school sprake is van een leerlingenkrimp. Daarnaast is de concurrentie met andere scholen groter geworden en is de behoorlijke mate van vanzelfsprekendheid waarmee ouders en kinderen van groep 8 uit het reguliere voedingsgebied van de school ook voor het Altena College kozen minder geworden. Daar staat anderzijds weer tegenover dat steeds meer ouders en kinderen uit groep 8 uit plaatsen die niet tot het reguliere voedingsgebied van de

school behoren toch voor het Altena College kiezen. Door al deze factoren schommelt de instroom van leerlingen uit groep 8 meer dan voorheen.

Dit geheel van factoren maakt het ook moeilijker dan voorheen om leerlingenprognoses op te stellen.

Een veranderend leerlingenaantal heeft onmiddellijk effect op de inkomsten van de school.

Bij een dalend leerlingenaantal is het als gevolg van allerlei cao-afspraken en wet- en regelgeving onmogelijk om het bestand aan personeel onmiddellijk aan te passen aan de dalende inkomsten, zeker als er weinig natuurlijk verloop is. Dan kan er één of meer jaren een zeker tekort ontstaan.

De financiële positie van de school is zodanig dat dit goed opgevangen kan worden en dat het niet nodig is daar extra reserves voor te vormen. Over een periode van ruim vijf jaar zal er verder een redelijke uitstroom als gevolg van pensioen optreden.

5 **Bedrijfsvoering**

5.1 **Bedrijfsvoering**

5.1.1 Zaken in het afgelopen jaar met behoorlijke persoonlijke betekenis

Het jaar 2022 is op personeel terrein een vrij rustig jaar geweest. Zes personeelsleden verlieten de school vanwege pensionering. Er werden 4 nieuwe docenten benoemd in de vacatures, die ontstonden door de pensionering van anderen.

Zie bijlage 3 voor een overzicht van het personeelsbestand per 1-10-2022.

5.1.2 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. personeel

In hoofdstuk 5 wordt geschreven over het onderwijskundig beleid. Veel van de daar beschreven elementen hebben ook een relatie met het personeel.

Opbouw personeelsbestand

Globaal gesproken heeft de school relatief veel 55-plussers, relatief niet veel personeelsleden tussen de 40 en 55, maar een normaal aantal personeelsleden jonger dan 40. Zie paragraaf 8 van bijlage 1 voor een gedetailleerd overzicht. Deze opbouw betekent dat de school relatief veel kosten heeft aan de seniorenregelingen uit de cao en dat er de komende 10 jaar behoorlijk wat personeelsleden met pensioen zullen gaan.

Omdat het leerlingenaantal de komende jaren redelijk stabiel zal zijn (zie paragraaf 5 van bijlage 1) zullen er naar verwachting de komende jaren geen gedwongen ontslagen aan de orde zijn.

Opvang en begeleiding nieuwe personeelsleden

Ook in 2021-2022 heeft de opvang en begeleiding van beginnende personeelsleden aandacht gekregen. Tegenwoordig wordt dit inductie genoemd. Beginnende personeelsleden worden vakmatig begeleid door een lid van de vakgroep. De facilitering van deze taak is structureel geregeld. Naast de vakmatige begeleiding was er een algemene begeleiding door een ervaren docent, die hiervoor wordt gefaciliteerd. Zij is klankbord, vraagbaak, vertrouwenspersoon en gespreksleider bij gezamenlijke bijeenkomsten. Deze docent is tevens schoolopleider in het kader van Opleiden in de school. Omdat bij de begeleiding van studenten dezelfde vaardigheden een rol spelen als bij het begeleiden van nieuwe personeelsleden, ligt deze combinatie voor de hand. Voorts is aan elk nieuw benoemd personeelslid een lid van de schoolleiding verbonden die begeleidt en (mits van toepassing) een voorstel voor beoordeling maakt aan het einde van het eerste jaar. Bij het begin van de cursus is er een introductie van alle nieuw benoemde collega's door twee leden van de schoolleiding, waarbij ook een overzicht met informatie over allerlei praktische zaken wordt uitgereikt en besproken.

Opleiden in de school

De school vond en vindt dat we iets moeten doen rond opleiden in de school. Niet alleen omdat de minister wil dat alle scholen daar iets voor geregeld hebben, maar ook omdat we denken dat van betrokkenheid bij opleiden in de school een stimulans tot pedagogisch en didactisch fris blijven uitgaat. Verder is er het argument van het dreigend lerarentekort. Landelijk gezien is er reeds sprake van een zal er over enkele jaren een fors tekort ontstaan. Als we een goede structuur van opleiden in de school kunnen realiseren, dan heeft de school ook meer kansen om gekwalificeerd nieuw personeel aan te trekken. Beide elementen komen in onze praktijk goed uit de verf. Bij het vorm geven van opleiden in de school wordt samengewerkt met de lerarenopleidingen van de Hogeschool Utrecht, maar voor studenten van andere opleidingen, zeker als het oud-leerlingen betreft, is veelal ook ruimte. Mevr. P. Winkelaar heeft de taak van schoolopleider gehad t/m 2021-2022. Dit houdt in dat zij betrokken is bij de intake, begeleiding en beoordeling van alle studenten. Daarnaast adviseert zij docenten uit andere vakgroepen die studenten begeleiden en reikt ideeën aan. De schoolopleider is formeel gecertificeerd voor deze taak. Om het andere jaar volgt een groep werkplekbegeleiders de scholing op dat terrein. We hanteren bij het opleiden in de school de volgende werkwijze: we doen de dingen die we zelf ook goed vinden en op een manier die bij ons past. Duidelijk is dat onze manier van werken wordt gewaardeerd door de Lido- en Lio-stagiaires en door de instituutbegeleider van de HU. In het formatieplan is een faciliteringsregeling opgenomen voor de betrokkenen bij het Opleiden in de School.

Scholing

Afgelopen jaren hebben we het systeem gehanteerd waarbij we om de twee à drie jaar een uitvoerige schoolbrede scholing organiseren. In het verleden is zo een schoolbrede scholing mentoraat, ADSL (Activerende Didactiek en Samenwerkend Leren) georganiseerd, alsmede een keuzepallet uit meerdere m.n. didactische scholingen.

Een dergelijke schoolbrede en uitvoerige scholing kan niet vaker dan eenmaal per 2 à 3 jaar worden gedaan omdat de kosten vrij hoog zijn en de scholing veel lesuitval veroorzaakt.

Jaarlijks of vrijwel jaarlijks is er de volgende meer individueel gerichte scholing:

- Aanvullende scholing mentoraat voor nieuwe mentoren. Dit gebeurt in samenwerking met de andere scholen van het samenwerkingsverband vo/svo zodat toch incompany gewerkt kan worden.
- Specifieke scholing op het gebied van één vakgroep, meestal in verband met nieuwe onderdelen van het examenprogramma.
- Herhalingscursussen voor EHBO, BHV en reanimatie.
- Scholing SOMtoday en digiborden voor nieuwe docenten.
- Scholing in het kader van de regioacademie. De regioacademie organiseert binnen het Samenwerkingsverband diverse cursussen over onderwerpen die raken aan Passend Onderwijs. In 2021-2022 zijn er diverse cursussen gevolgd.

In 2021-2022 zijn daarnaast scholingen gevolgd op de volgende gebieden:

- Op twee momenten in het jaar is er ruimte gemaakt voor de vakgroepen om verder te werken met RTTI; hierbij vindt ook onderlinge deskundigheidsbevordering plaats.
- Een groepje docenten vormt een PLG (Professionele LeerGemeenschap); ze nodigen af en toe een externe deskundige uit en proberen werkvormen uit waarbij leerlingen worden gestimuleerd meer eigen verantwoordelijkheid te nemen.
- Er is een schoolbrede scholing geweest over hoogbegaafdheid en per vakgroep heeft één lid zich verder geschoold op dit terrein.
- Twee docenten hebben een cursus oriëntatie op leiderschap gevolgd.
- Vier conrectoren zijn gestart met een professionaliseringstraject op het gebied van leiderschap. Deze beide cursussen doen we in samenwerking met scholen in de regio.
- Tot slot hebben diverse docenten een opleiding om een bevoegdheid te halen met succes afgerond. Het aantal onbevoegd of onderbevoegd gegeven lessen is mede daardoor heel beperkt. Enkele docenten zijn nog bezig hun bevoegdheid of een hogere bevoegdheid te halen.

Functioneringsgesprekken/ontwikkelgesprekken

In 2021-2022 zijn wederom diverse functioneringsgesprekken / ontwikkelgesprekken gevoerd met personeelsleden, al waren het er vanwege corona minder dan in een normaal jaar. Er worden functioneringsgesprekken gevoerd met leden van de schoolleiding, leden van het OOP en met docenten. Het beeld dat uit deze gesprekken naar voren komt is een stabiel beeld van goede kwaliteit, waarbij er ook altijd ruimte is voor verbetering.

Zie voor een uitvoerig overzicht met toelichting paragraaf 10 van bijlage 1.

Enquêtes

Elk jaar worden er normaal gesproken vier soorten enquêtes gehouden:

1. Enquêtes in klassen over het werk van individuele docenten.
De uitslagen van deze enquêtes worden meegenomen in de functioneringsgesprekken.
2. Enquêtes onder ouders over algemene aspecten. Hiervoor wordt de enquête uit Vensters voor Verantwoording gebruikt, zodat er ook een benchmark met landelijke gegevens beschikbaar is.
3. Idem onder leerlingen.
4. Enquêtes onder personeelsleden over allerlei aspecten van het werken op school. Deze enquête is opgesteld in overleg met de PMR.

De uitslagen van al deze enquêtes variëren altijd van ruim voldoende tot zeer goed en vrijwel overal boven de landelijke gemiddelden.

Van de enquêtes genoemd bij 2, 3 en 4 worden geanonimiseerde overzichten gemaakt. Zie de bijlage 2.

Gedragcode

In het verleden is in goed overleg met het personeel een gedragscode voor het personeel opgesteld. Belangrijker dan de code op papier is nog het gesprek met elkaar over hetgeen in een professionele werkrelatie mag worden verwacht. Daarom is de code op papier een kernachtige tekst geworden, waarvan we in dit jaarverslag het doel en het uitgangspunt citeren.

Elk jaar wordt de code, evenals het schoolreglement in de start-APV besproken.

Doel

Een gedragscode geeft helderheid over wat over en weer van elkaar binnen het Altena College wordt verwacht en geaccepteerd. Daarmee beschermt een gedragscode zowel leerlingen als medewerkers van de school tegen ongewenst gedrag.

In deze gedragscode worden stagiaires en vrijwilligers gerekend tot de medewerkers.

Uitgangspunt

De school en de medewerkers hebben in de ontplooiing, ontwikkeling en bescherming van een leerling een belangrijke taak. Leerlingen kunnen gevoelig en kwetsbaar zijn, kunnen uitdagen, impulsief zijn, aantrekken en afstoten. Van medewerkers wordt verwacht dat zij boven dit soort gevoelens en gedragingen van leerlingen staan en zowel binnen als buiten school een professionele relatie onderhouden met leerlingen die bijdraagt aan de ervaren veiligheid, alsmede voor beide partijen en voor betrokken derden (andere medewerkers en ouders) transparant is.

Medewerkers onderhouden naar elkaar binnen het kader van het werk een professionele relatie.

Dit uitgangspunt wordt op enkele terreinen globaal uitgewerkt, maar niet tot in alle details. In de eerste plaats omdat een gedetailleerde uitwerking vrijwel onmogelijk is, maar meer nog omdat een gedragscode dient te functioneren vanuit het centrum (het uitgangspunt) en niet vanuit de uiterste grenzen.

Zodra een mogelijke overtreding van de gedragscode wordt gesignaleerd, worden gesprekken gevoerd waarbij ook de vertrouwenspersonen een rol spelen. Zo kunnen mogelijke misverstanden worden opgehelderd en kan bij dreigende overtreding tijdig worden bijgestuurd.

In 2021-2022 zijn geen overtredingen van de gedragscode geconstateerd.

Functiemix

Via het actieplan Leerkracht wil de landelijke overheid het beroep van leraar aantrekkelijker maken.

Het actieplan heeft twee sporen: verkorten van de carrièrelijnen (waardoor leraren eerder hun maximum-salaris bereiken) en meer docenten laten doorstromen naar LC en LD.

Op het eerste hebben scholen geen invloed omdat dit landelijk via de salarissen wordt geregeld.

Op het tweede hebben scholen wel invloed omdat er eigen keuzes gemaakt moeten worden bij de vraag welke leraren in aanmerking komen voor LC of LD. Anders gezegd: het functiebouwwerk moet in lijn zijn met de landelijke afspraken.

De kern van ons eerder vastgestelde functiebouwwerk kan gelukkig overeind blijven, namelijk dat de functiewaardering is gebaseerd op de lestaten en niet op de andere taken. Het is zelfs zo dat de keuze die de school destijds hierin heeft gemaakt nu juist één van de wezenlijke kenmerken is van het actieplan Leerkracht. We moesten in de praktijk alleen het aantal LD- en LC-functies vergroten.

Na de laatste aanpassing in 2014 is in overleg met de PMR vastgesteld dat de school de volgende percentages LB, LC en LD moet hebben: LB: 34,6% LC: 33,0% LD: 32,4%

In overleg met de PMR is voorts bepaald welke docenten volgens onze eigen criteria naar LC, LD of LD^{min} gaan. De functie LD^{min} is daarbij speciaal voor onze school ontwikkeld. Hij is bedoeld voor docenten die feitelijk en ook noodzakelijk merendeels in het eerstegraads gebied lesgeven, volgens onze criteria in aanmerking zouden komen voor een LD-functie, maar die niet eerstegraads bevoegd zijn. Deze LD^{min}-functie is formeel een LD-functie maar met een salarisstop net boven het maximum van LC.

In de loop van 2021 en 2022 hebben enkele docenten conform de daarvoor bedoelde procedures een LD-, LD^{min}- of LC-functie gekregen zodat de school voldoet aan de bovenstaande percentages die gelden vanaf 2014.

Taakbeleid

De school kent geen taakbeleid in klokuren. Dat is al vele jaren zo en het gevolg van de diepgewortelde overtuiging dat het beroep van leraar zich niet verdraagt met een stopwatch.

De uitgangspunten van ons taakbeleid zijn:

- a. Onderwijs is een ambacht en een roeping.
- b. Gegeven door hoog opgeleide mensen die je ruimte en verantwoordelijkheid moet geven middels ruim omschreven taken.
- c. Die je stimuleert tot ontwikkeling, positief coacht, vertrouwen geeft en niet achtervolgt met een stopwatch.
- d. Zodat mensen ambitie tonen, oog hebben voor elkaar en de dingen doen omdat ze er plezier in hebben.
- e. En daar geef je als leidinggevende het voorbeeld in.

In de uitwerking van het model accepteer je dat:

- Er verschillen zijn per vak, maar daar doe je niets mee (hooguit in de hoeveelheid surveillance bij het centraal examen).
- Er verschillen zijn per leerjaar of afdeling, maar daar doe je niets mee.

- Er verschillen zijn als gevolg van invoeren van nieuwe methodes, groepsgrootte, etc. maar daar doe je niets mee.
- Er verschillen zijn tussen mensen, maar daar doe je alleen wat mee in de persoonlijke coaching en persoonlijke fine-tuning.

Samengevat: weersta de verleiding om het model ingewikkeld en complex te maken.

Ons taakbeleid kent vervolgens de volgende stappen:

1. Bepaal in samenspraak met de PMR de maximale lessentaak bij een full-time baan.
2. Kies dit aantal vrij hoog, zodat je ruimte hebt voor substantiële taken en de klassengrootte in de hand houdt, met name in de moeilijkere leerjaren.
Realiseer je daarbij dat de gevoelde werkdruk veel meer zit in de hanteerbaarheid van klassen, waarbij de grootte van de klassen een belangrijke rol speelt, dan in het maximale aantal lessen per week.
3. Mentoraat wordt uitgedrukt in lessen.
4. Iemand die die maximale lessentaak uitvoert met alles wat daar gewoon bij hoort (voor- en nawerk in de breedste zin van het woord) en zijn deel van de kleine verdeelklusjes doet (m.n. surveillance) doet genoeg en hoeft dus niet nog allerlei andere taken te doen. Lesgeven is corebusiness.
NB: dit voelt heel anders dan een model waarbij je naast een maximale lessentaak nog allerlei klussen of taken moet doen om aan je jaartaak te komen.
5. Er is een lijst van substantiële taken waarvan de omvang wordt uitgedrukt in lesequivalenten, vroeger aangeduid als taakuren. De kleinste eenheid is daarbij 0,5 les.
Deze lijst beslaat maximaal 1 A4-tje.
6. Deze lijst wordt jaarlijks met de PMR besproken en vastgesteld, op gezette tijden na overleg met de uitvoerders.
Er wordt voor gewaakt dat deze lijst te ver uitdijt. Dat vraagt om scherpe keuzes van hetgeen je als school wel of niet wilt aanpakken. Je kunt nu eenmaal niet alles doen. Liever een paar essentiële dingen goed doen, dan veel dingen half.
7. Bij iemand die taken uit die lijst uitvoert wordt het aantal lesequivalent van die taak/taken afgetrokken van zijn betrekkingsomvang. Het restant is het aantal lesuren dat hij geeft.
Bij diverse taken zijn er sollicitatieprocedures en is er sprake van roulatie na een aantal jaren.
8. De paar overschietende klusjes (m.n. surveillance in pauzes) worden eerlijk verdeeld rekening houdend met betrekkingsomvang en persoonlijke omstandigheden.
9. De leiding zorgt ervoor dat de administratieve processen soepel lopen, helder zijn en zich beperken tot wat effectief is. Er wordt alleen vergadert als dat nodig en effectief is.

De rector heeft inmiddels meer dan 6 jaar geleden een artikel voor het VO-magazine geschreven onder de titel " Taakbeleid in klokuren, weg ermee". Naar aanleiding van dat artikel krijgt hij nog steeds vragen om extra informatie. Meerdere scholen komen ook langs.

Onbevoegd en onderbevoegd gegeven lessen

Het totaal aantal lessen dat wekelijks wordt gegeven tijdens de cursus 2022-2023 is 1653.

Daarvan worden onbevoegd gegeven de volgende lessen: 6 lessen gd, 9 lessen maatschappijleer/ maatschappijwetenschappen, 22 lessen Engels. Totaal 37 lessen = 2,24%. Dat is net onder onze eigen norm van 5%. Het gaat hier in alle gevallen om LIO's die binnen afzienbare tijd bevoegd zullen zijn.

Verder worden onderbevoegd gegeven de volgende lessen: 26 lessen geschiedenis, 20 lessen economie, 31 lessen wiskunde, 2 lessen aardrijkskunde, 3 lessen Duits. Totaal 82 lessen = 4,96%. Dat is onder de eigen norm van 7%.

Bij geschiedenis is alleen sprake van een formele onderbevoegdheid. De betrokken docent is op één klein onderdeel na eerstegraads bevoegd.

Bij economie en wiskunde is sprake van een structurele situatie vanwege een gebrek aan beschikbare eerstegraden.

Ziekteverzuim en gezondheidszorg

Het ziekteverzuim in 2021-2022 was met 5,7% iets hoger dan in de drie voorgaande jaren, met name veroorzaakt door enkele personeelsleden die langdurig ziek waren als geval van niet schoolgerelateerde medische oorzaken, waaronder corona.

Voor een uitvoerige analyse en een overzicht van de gezondheidszorg zie paragraaf 9 van bijlage 1.

Strategisch personeelsbeleid

De minister heeft recent gevraagd in het jaarverslag aandacht te besteden aan het volgende:

Ik vraag u in het bestuursverslag een toelichting te schrijven op hoe het personeelsbeleid is afgestemd op de onderwijskundige visie en de opgaven waar de scholen voor staan. Daarnaast vraag ik u om een specifieke toelichting op de wijze waarop het personeelsbeleid wordt geïmplementeerd, gemonitord en geëvalueerd, inclusief de wijze waarop het bestuur de dialoog over het strategisch personeelsbeleid met leraren en schoolleiders heeft ingericht.

Omdat in onze school de uitvoerend bestuurder tevens rector is, de gehele schoolleiding midden in school staat en er naast de formele momenten van overleg een voortdurende open dialoog is met alle personeelsleden en met de medezeggenschapsraad is het bovenstaande een vanzelfsprekendheid in onze school. In deze paragraaf staan verder diverse resultaten van monitoring.

Voorts wordt elk jaar bij het opstellen van het Formatieplan eerst nagedacht en gesproken met de PMR over de onderwijskundige ontwikkelingen in de school. Bij grotere aanpassingen worden ook altijd eerst de commissie onderwijs en de kerngroepen geraadpleegd.

In 2022 is in goed overleg de schoolanalyse gedaan en is het NPO-plan opgesteld; dat is weer verwerkt in het Formatieplan.

Bij het opstellen van het Formatieplan wordt rekening gehouden met de uitkomsten hiervan.

Tevens wordt elk jaar bij het opstellen van het Formatieplan rekening gehouden met de leerlingenprognose, met de geïnventariseerde wensen van iedereen en met de te verwachten uitstroom.

Elk jaar wordt met iedereen die ouder is dan 60 jaar overlegd over de komende jaren tot de pensionering. Wanneer opportuun wordt gezamenlijk een schema van afbouw besproken.

Tot slot is het personeelsbeleid in den brede jaarlijks onderwerp van gesprek met de intern toezichthouder

Een professionele Altena Cultuur

Als sluitstuk van het strategisch HRM werkt de school aan de beschrijving van een Professionele Altena Cultuur.

Daarin wordt gepoogd te beschrijven welke goede elementen uit wat in de literatuur wordt genoemd "de familiecultuur, de ambtelijke cultuur en de professionele cultuur" in de school zichtbaar zijn en waard om vast te houden. Daarnaast wordt gepoogd te beschrijven waar voor de school in lijn met die basis nog ontwikkelpunten liggen.

In 2021-2022 is een eerste versie van de beschrijving van een Professionele Altena Cultuur breed in de school en met het bestuur besproken. Daarnaast hebben in de maanden oktober en november 2022 enkele trainees een onderzoek op dit gebied in de school gedaan.

De input vanuit dit alles wordt benut om in de loop van 2022-2023 de definitieve versie van een Professionele Altena Cultuur op te stellen.

5.1.3 Gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag

Omdat de school jarenlang vrij stabiel was tot groeiende qua leerlingenaantal was ontslag van personeel de laatste jaren heel sporadisch voorgekomen.

In 2022 zijn diverse personeelsleden met pensioen gegaan; in 2023 en 2024 gebeurt dat wederom.

Daarom zullen dan geen ontslagen uit vaste dienst aan de orde zijn. De verwachting is dat dat ook de komende jaren niet nodig zal zijn omdat de school redelijk stabiel zal zijn qua leerlingenaantal en omdat er jaarlijks mensen met pensioen zullen gaan. Mbt de afloop van de NPO-gelden, zie 2.5.8.

5.1.5 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar betreffende de huisvesting

MOP en uitgevoerde werkzaamheden

In 2022 zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- onderhoudsschilderwerk
- renovatie van het lokaal voor lifestyle en duurzaamheid
- voorbereiding sloop, feitelijke sloop en start van de vernieuwbouw van de Duroxvleugel.

Het gebouw ziet er goed verzorgd, goed onderhouden en sfeervol uit. Dat willen we ook graag zo houden, omdat het bijdraagt aan prettig leer- en werkklimaat in de school.

Op de Duroxvleugel na voldoet eind 2022 het gehele gebouw aan de normen vwb ventilatie.

De Duroxvleugel wordt in de 2022-2023 evenwel geheel vernieuwd en zal dan ook aan de normen voldoen.

Jaarlijks wordt het meerjarenonderhoudsplan, afgekort MOP, geactualiseerd. Op grond daarvan wordt jaarlijks de dotatie voor groot onderhoud eveneens geactualiseerd.

Aan het einde van 2021 en van 2022 is de voorziening groot onderhoud geheel op niveau.
De gelden die de school van de gemeente in 2016-2017 vergoed heeft gekregen voor de renovatie van de achterbouw zijn hierin verwerkt.

De samenvatting van het MOP per 31-12-2022 is hier ingevoegd:

Meerjarig onderhoudsplan Altena College					eind	2022	Versie 31-12-2022	
Samenvatting	stand voorziening eind 2021	geput uit voorziening in 2022	reserve- ring in 2022	stand voorziening eind 2022	vgl noodzakelijke voorziening eind 2022		waarvan rekening gemeen- te	standaard reservering per jaar 2022
Daken	114.025	-	11.930	125.955	125.955			12.318
Sportvloeren en plavuizen	22.869	449	2.528	24.948	24.948			2.079
Vloeren, linoleum en vloerbedekking	84.577	-	5.853	90.430	90.430			5.853
Gevels / kozijnen	18.400	-	800	19.200	19.200	ww	19.200	800
Plafonds en verlichting	56.429	-	2.835	59.264	59.264	ww	10.670	3.120
Installaties	477.234	18.890	55.982	514.326	514.326	ww	89.113	40.603
Sanitair	80.213	10.796	11.531	80.948	80.948	ww		4.167
Vouwwand	17.000	2.709	3.709	18.000	18.000			1.000
Overkapping fietsenstalling	34.792	-	1.772	36.564	36.564			1.771
Bestrating	20.000	1.871	1.871	20.000	20.000			5.000
Zonwering	65.623	-	4.459	70.082	70.082			4.459
Schilderwerk	15.000	6.964	6.964	15.000	15.000			5.000
Overige gebouwwerken	53.122	-	5.234	47.888	47.888	ww	44.836	216
Onderhoud buitenzijde	-	-		0	nvt			0
Van gemeente nog niet uitgevoerd								
Totaal	1.059.284	41.679	105.000	1.122.605	1.122.605		163.819	86.386
Te veel aan voorziening					0			
Door gemeente in IHP voor renov. 2017				1.866.419				
Daaruit al benut voor renovatie activ.								
2007				204.225				
2008				98.001				
2010				213.801				
2011				321.423				
2012				237.387				
2013				58.600				
2014				265.586				
2015				41.766				
2017				243.712				
2018				79.770				
2020				53.656				
2021				9.344				
SUBTOTALEN				1.827.271				
zie voor uitwerking het aparte overzicht			TOTAAL	1.827.271				
Nog beschikbaar uit gemeentebudget voor aanpassingen uit MOP					39.148	vergelijk nodig =	163.819	

NB: de reservering in 2023 kan veiligheids-
halve naar € 95.000

Ruimtebehoefte

Elk jaar kan aan de hand van de leerlingenprognoses de prognose van de ruimtebehoefte worden berekend. Deze is als volgt.

Allereerst de parameters voor het berekenen van de ruimtebehoefte (exclusief gymnastiek):

vaste voet		980,00
aantal m ² per leerling Avo 1 + 2		6,18
aantal m ² per leerling HA 3 t/m 6		5,85
aantal m ² per leerling M 3 + 4		6,41

Vervolgens de feitelijk aanwezige vierkante meters:

Totaal aanwezig in de gebouwen van het AC per 1-10-2003	8610 m ²
Daarvan ruimten gymnastiek	1305 m ²
Aanwezig excl. Gymzalen	7305 m ²
Te slopen in verband met nieuwbouw	1589 m ²
Van gemeente financiering voor nieuwbouw in 2004/2005	1993 m ²
Na voltooiing beschikbaar aantal vierkante m ² per 1-10-2005	7709 m ²
Daarnaast: nieuwe uitbreiding 8 lokalen in 2009	730 m ²
Daarnaast: nieuwe uitbreiding 4 lokalen in 2012	360 m ²
Totaal beschikbaar betaald door de gemeente per 2012 excl gym	8799 m ²
Daarvan stenen gebouw	7709 m ²
Daarvan semipermanent	1090 m ²
Daarnaast:	
uit eigen middelen uitbreiding hal en personeelskamer	201 m ²
Pit-stop + 049 + 050	430 m ²
Totaal uit eigen middelen	631 m ²

Vervolgens wordt de ruimtebehoefte berekend door de parameters te koppelen aan de leerlingenprognose uit paragraaf 5 van bijlage 1. Deze wordt vergeleken met de feitelijk aanwezige vierkante meters. Dan ontstaat het volgende beeld:

jaar				Irl	recht op m ²	aanwezig betaald door de gemeente			Ruimtebalans zonder eigen uitbreiding maar met semi-perm.	Idem maar zonder semi permanent
	Avo 12	HA 3456	M 34			stenen deel	semi-permanent	Totaal		
1-10-2009	522	608	150	1280	8724	7709	730	8439	-285	-1015
1-10-2010	558	629	146	1333	9044	7709	730	8439	-605	-1335
1-10-2011	552	645	176	1373	9293	7709	730	8439	-854	-1584
1-10-2012	557	650	210	1417	9571	7709	1090	8799	-772	-1862
1-10-2013	567	677	203	1447	9746	7709	1090	8799	-947	-2037
1-10-2014	528	686	204	1418	9564	7709	1090	8799	-765	-1855
1-10-2015	522	682	217	1421	9587	7709	1090	8799	-788	-1878
1-10-2016	497	644	216	1357	9203	7709	1090	8799	-404	-1494
1-10-2017	452	598	219	1269	8675	7709	1090	8799	124	-966
1-10-2018	432	576	198	1206	8289	7709	1090	8799	510	-580
1-10-2019	447	582	176	1205	8275	7709	1090	8799	524	-566
1-10-2020	465	559	162	1186	8162	7709	1090	8799	637	-453
1-10-2021	456	562	134	1152	7945	7709	1090	8799	854	-236
1-10-2022	436	569	132	1137	7849	7709	1090	8799	950	-140
1-10-2023	423	591	134	1148	7910	7709	1090	8799	889	-201
1-10-2024	408	612	126	1146	7889	7709	1090	8799	910	-180
1-10-2025	402	613	123	1138	7839	7709	1090	8799	960	-130
1-10-2026	413	562	118	1093	7576	7709	1090	8799	1223	133
1-10-2027	407	566	116	1089	7550	7709	1090	8799	1249	159
1-10-2028	411	560	120	1091	7565	7709	1090	8799	1234	144
1-10-2029	415	564	119	1098	7607	7709	1090	8799	1192	102
1-10-2030	415	567	120	1102	7631	7709	1090	8799	1168	78

In dit overzicht is te zien dat eind 2011 de juiste beslissingen zijn genomen ten aanzien van het aantal bij te bouwen semi-permanente lokalen, namelijk 4. De afspraak eind 2011 was immers: 1 extra lokaal per 25 leerlingen boven de 1384.

Verder is in het overzicht te zien dat de school met medeneming van de zelf gefinancierde ruimten gedurende 5 jaar een beperkt ruimtegebrek heeft gehad. Dat betekent dat goed "scherp aan de wind is gezeild" en dat niet meer ruimten zijn gemaakt dan noodzakelijk.

Vanaf ongeveer 2026/2027 is sprake van een duidelijk ruimteoverschot. Dan zal bekeken moeten worden of een deel van de semipermanente huisvesting (dwz de 8 lokalen uit 2009 en de 4 lokalen uit 2012) weer moet worden afgestoten al of niet door medegebruik.

NB: er moet met de nodige voorzichtigheid worden gerekend bij de ruimtebehoefte. Want gemiddeld levert 1 leerling 6 m² extra ruimte op. Bij 50 leerlingen scheelt dat dus 300 m², bij 100 rond de 600 m² in het recht op huisvesting.

Verder moet bedacht worden dat het leerlingenaantal vanaf 2030 weer licht gaat stijgen.

Voor 2022-2023 is de vervanging van de Duroxvleugel voorzien.

Deze vleugel bevat 8 lokalen, 2 gangen, een trappenhuis en beperkte opslagruimte.

Deze vervanging wordt grotendeels gefinancierd door de gemeente in het kader van het IHP.

Zoals eerder beschreven moest het budget vanwege de fors gestegen bouwkosten worden bijgesteld en betaalt de school zelf ook € 200.000.

De nieuw op te bouwen Durox zal klimaatneutraal zijn. Zo komen er warmtepompen en extra zonnepanelen.

Voorzieningen

In de afgelopen jaren is een hoog niveau van voorzieningen gerealiseerd in de school.

In de komende jaren zal met name sprake zijn van consolidering en onderhoud.

Een belangrijke ontwikkeling met ingang van het cursusjaar 2008-2009 waren de zogenaamde gratis schoolboeken gefinancierd door de rijksoverheid. Vanaf 2009-2010 gaat alles helemaal buiten de ouders om omdat de rijksoverheid de kosten van de schoolboeken dan rechtstreeks aan de scholen vergoedt. De school moest daarbij wel vanaf 2010 via een methode van Europees aanbesteden de boeken aanschaffen.

Dat is een complex proces waarbij deskundige begeleiding noodzakelijk is. Het proces van Europees aanbesteden is in het najaar van 2009 succesvol afgerond met een goed contract en een kortingspercentage dat tot de hogere in Nederland behoort. Dit is mede mogelijk doordat het merendeel van alle werkzaamheden rond het boekenfonds door alle personeelsleden gezamenlijk gedaan wordt. Eind 2013 is voor de tweede keer Europees aanbesteed. In 2017 is in overleg met de accountant het bestaande contract met 2 jaar verlengd. Het kortingspercentage is helaas lager dan in de eerste ronde. In 2019 met doorloop in 2020 is voor de derde maal Europees aanbesteed met als uitkomst wederom een lager kortingspercentage. Dit komt omdat er thans nog slechts 2 (soms 3) partijen meedingen. De bedoeling van de overheid om meer concurrentie (en dus lagere prijzen) te realiseren is door de complexiteit van de regelgeving in zijn tegendeel ontaard.

Voorts kan hier gemeld worden dat er schot zit in de realisatie van een atletiekbaan vlak achter de school. De school is hierin geen initiatiefnemer en/of financier, maar de school werkt wel constructief mee door mee te denken in synergievoordelen zoals gebruik van de parkeergelegenheid bij school en gebruik van de kleedruimtes en douches bij de gymzalen zolang Altena Road Runners nog geen eigen kleedruimtes en douches heeft. In december 2017 hebben de gemeenteraden van de toen nog drie gemeenten binnen het land van Heusden en Altena het besluit genomen de atletiekbaan ook feitelijk te gaan realiseren. Die realisatie is nu voorzien in 2022-2023.

Verder beschikt de school thans over 963 zonnepanelen en is vrijwel alle verlichting LED.

De school is daardoor qua stroomgebruik ongeveer zelfvoorzienend.

Bij de bouw van de nieuwe Durox komen er nog

ICT en onderwijs

ICT neemt op meerdere vlakken een steeds belangrijker plaats in in het onderwijs:

- o Ter ondersteuning van administratieve processen
- o Ter ondersteuning van de leerlingbegeleiding
- o Ter ondersteuning van het primaire proces in de klassen

De school heeft er niet voor gekozen om één specifiek concept te kiezen of te ontwikkelen voor ICT-gebruik in de lessen. Door een gepast aanbodbeleid van apparatuur worden docenten gestimuleerd om ICT meer te benutten in de lessen en daarbij met elkaar samen te werken.

Dit aanbodbeleid is drieledig:

- a. Goede ICT-voorzieningen in de lokalen. Er is een studieceterum en er zijn 5 computerlokalen. Verder heeft elk lokaal een digibord (soms in de vorm van een Predia-touchscreens) en een goede docenten-PC. Voorts is er een docentenwerkruimte met 5 computers en staan er in de personeelskamer 3 computers.
- b. Een PC-privé regeling.
In 2015 t/m 2019 is dankzij incidentele extra middelen van de overheid wederom sprake van een mogelijkheid om eenmalig € 500,- te besteden aan ICT zonder verrekening met het salaris. Voor de jaren 2021, 2022 en 2023 kon vanuit incidentele meevallers een extra PC-privé-regeling

worden gerealiseerd waarbij elk personeelslid in het tijdsbestek van die drie jaren voor € 750,- ICT-middelen mag aanschaffen zonder verrekening met het salaris.

- c. Alle personeelsleden, uitgezonderd de schoolschoonmaaksters, kregen een onbelaste vergoeding van € 10,- per maand ivm internet-gebruik thuis voor schooldoeleinden.

Er zijn zo vele prachtige mogelijkheden om het onderwijs nog aantrekkelijker en gevarieerder te maken. Zo kunnen de toegenomen mogelijkheden van de ICT steeds meer ten dienste komen van het onderwijs. Datzelfde geldt voor de begeleiding.

In 2019 is een nieuw ICT-beleidsplan opgesteld. Daarin is de volgende visie beschreven en zijn de volgende tendensen benoemd:

Visie op het gebruik van ICT in het primaire proces

De visie van de school op het gebruik van ICT in het primaire proces hangt niet in de lucht maar is gebaseerd op de missie, visie en waarden van de school.

Daarin is "gemeenschap" een heel belangrijk gegeven, alsmede het zich ontwikkelen tot een sociaal mens die weet heeft van de wereld om hem heen en zich inzet voor anderen.

Het gebruik van ICT in het primaire proces moet daaraan dus dienstbaar zijn.

Dat wijst niet in de richting van een vergaande digitalisering van de school en het primaire proces waarbij ieder een eigen device heeft en met name daarmee werkt.

Het wijst ook niet in de richting van een vergaande personalisering van het onderwijs.

Het wijst meer in de richting van een nuttig gebruik van ICT-hulpmiddelen waarbij de sociale interactie en het gezamenlijk verder ontwikkelen tot waardevol mens centraal staan.

Tendensen

Verder zijn er de volgende tendensen waar te nemen:

1. Steeds meer software werkt vanuit de cloud en heeft dus geen zware lokale machines en/of software nodig, maar wel goede wifi-faciliteiten.
2. Daarnaast is er software die nog steeds wel goede lokale machines en software nodig heeft; genoemd kan hier worden het Officepakket (Office365 valt onder 1, maar heeft mn bij Excel en PowerPoint, maar ook bij zwaarder gebruik van Word te veel beperkingen zodat lokaal kunnen werken met Office op een goede Windowsmachine noodzakelijk is) en bijvoorbeeld beeldbewerkingsprogramma's.
3. De software die in de cloud draait is steeds vaker platformonafhankelijk; dat betekent dat het niet uitmaakt met wat voor device (Windows, Apple, Google) men werkt.
4. Vrijwel alle leerlingen hebben al wel een eigen device in de vorm van een smartphone, tablet en/of laptop.
5. In het PO wordt veel met chromebooks gewerkt. Dat kan daar ook omdat de applicaties die men in het PO gebruikt relatief licht zijn. In het bedrijfsleven en in het MBO, HBO en op de universiteit wordt niet met chromebooks gewerkt, maar is alles gebaseerd op Windows/Microsoft/Office en deels op Apple.
6. Diverse recente onderzoeken tonen aan dat "veel uren per dag achter een scherm" niet goed is voor de ontwikkeling van een kind. Onder andere de concentratie wordt negatief beïnvloed door veel schermgebruik. Verder blijkt bijvoorbeeld dat geschreven aantekeningen beter beklijven dan getypte aantekeningen op een device. Voorts komen diverse scholen die hadden ingezet op een vergaande digitalisering hier al weer (deels) op terug.

Op basis van het bovenstaande heeft de school er bewust voor gekozen om geen laptop- of tabletschool te worden maar:

- Het huidige bestand aan Windowscomputers "aan een draad" in 5 computerlokalen en het studieceterum te handhaven en de oudere exemplaren te vervangen door nieuwe.
- Het wifinetwerk te verbeteren zodat op alle plaatsen door personeelsleden en door leerlingen met zelf meegebrachte devices van internet gebruik gemaakt kan worden.
- Steeds meer gebruik te maken van Office 365

In het ICT-beleidsplan is dit uitvoerig geanalyseerd en toegelicht.

In 2021 is de vervanging en uitbreiding van het wifinetwerk gerealiseerd. Eerst is een meting in het gehele gebouw gedaan en vervolgens zijn de nieuwe accesspoints geïnstalleerd en is het uitgebreidere wifinetwerk geconfigureerd en in gebruik genomen.

Verder zijn er up to date servers voor het educatieve netwerk en een SAN, die via de nieuwste technieken zijn ingericht. Zo draait alles in feite dubbel, zodat bij uitval van één server alles door kan draaien.

In 2013 is de school aangesloten op het glasvezelnetwerk omdat we mee konden liften op een aanbestedingstraject van de provincie Noord-Brabant voor alle scholen in de provincie.

De hele ICT is daarmee up to date.

Het systeembeheer is grotendeels uitbesteed aan de firma Previder. In de praktijk functioneert het netwerk goed en zijn er zeer weinig storingen. Vergeleken met veel andere scholen zijn de kosten voor systeembeheer laag en is de performance van het educatieve netwerk hoog.

Alles rond ICT ontwikkelt zich evenwel snel. Daarom zal het beleid mbt ICT in 2023 weer opnieuw moeten worden doordacht.

Arbocommissie, RI&E en ontruimingsoefening

Er is een goedgekeurde RI&E en een Arbocommissie die monitort of de school zich aan alle Arboregels houdt. Wanneer nodig treedt de Arbocommissie op en/of wordt de schoolleiding ingeschakeld.

In 2021 was dit slechts marginaal nodig. De herhalingscursussen voor EHBO, BHV en reanimatie worden gevolgd zodat er voldoende gecertificeerde personeelsleden in de school zijn.

Kort na aanvang van het schooljaar wordt het ontruimingsplan geactualiseerd en daarna is de geplande en voorbereide ontruimingsoefening gehouden.

In een RI&E zijn twee deel terreinen te onderscheiden:

- De materiële kant; het gaat dan om fysieke veiligheid, gebouwelijke voorzieningen, ontruimingsinstallatie, gevaarlijke stoffen, afval ed.
- De personele kant; het gaat dan om welbevinden, werkdruk, sociale veiligheid, bedrijfsgezondheidszorg ed.

Uit de laatstgehouden enquête blijkt dat dit goed in orde is.

De school moet een zogenaamde preventiemedewerker hebben.

We hebben voor de beide aspecten een aparte preventiemedewerker. Voor de materiële kant is dat het hoofd facilitaire zaken, voor de personele kant de conrector dagelijkse organisatie die tevens voorzitter van de Arbocommissie is.

5.1.6 Financiële positie op balansdatum incl. een goede toelichting daarop

In 2022 is er weer sprake van een stabiele financiële situatie, die in overeenstemming is met de richtlijnen van de Inspectie voor het Onderwijs. Er is een relatief beperkt bovenmatig eigen vermogen gegeven de regelgeving op dit punt. Er is een meerjarenplan om het bovenmatige deel van het eigen vermogen af bouwen, zie hieronder.

Kengetallen vermogensbeheer

Kapitalisatiefactor

De kapitalisatiefactor is de verhouding tussen de totale baten en de totale activa, exclusief de gebouwen en terreinen. Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de onderwijsinstelling haar kapitaal inzet voor het onderwijs.

Het Altena College heeft per 31 december 2022 een kapitalisatiefactor van 0,55.

Dit kengetal wordt door het Rijk overigens niet langer als maatstaf gehanteerd voor de reservepositie.

Solvabiliteit

Het kengetal Solvabiliteit II geeft weer in hoeverre het Altena College aan haar langlopende verplichtingen kan voldoen. Als definitie wordt gehanteerd: het eigen vermogen inclusief voorzieningen, uitgedrukt in een percentage van het totaal vermogen. De solvabiliteit I is iets gedaald t.o.v. 2021, van 60% naar 55% en solvabiliteit II ongeveer hetzelfde gebleven is als 2021, namelijk 84%.

Liquiditeit

Het kengetal geeft weer in hoeverre het Altena College op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. Als definitie hanteren we: vlottende activa gedeeld door kortlopende schulden. Met een ratio van 2,64 per 31 december 2022 ligt dit kengetal boven de door het Rijk gehanteerde norm (tussen 0,5 tot 1,5).

Rentabiliteit

Het kengetal geeft het verschil weer tussen de baten en lasten ten opzichte van de totale baten. De rentabiliteit in 2022 is -4,01. Dit wordt met name veroorzaakt door de besteding van de Rijksvergoeding NPO, welke al in 2021 ontvangen was, en de waardevermindering van de effecten.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen I (bestemmingsreserves-MVA/rijksbijdragen) is voor 2022 17,6%. Het Eigen Vermogen is in 2022 afgenomen n.a.v. de bestemming van het negatieve resultaat. In 2021 was het weerstandsvermogen I 21,4%

Het weerstandsvermogen II (eigen vermogen/totale baten) is in 2022 33,4% t.o.v. 37,4% in 2021.

Signaleringswaarde normatief publiek eigen vermogen

Berekening laat zien dat het mogelijk bovenmatig eigen vermogen eind 2022 € 959.579 is.

De school monitort het eigen vermogen al jaren.

Eerst aan de hand van het Weerstandsvermogen, daarna aan de hand van de Kapitalisatiefactor, thans aan de hand van de Signaleringswaarde.

Uit al deze maten blijkt al enkele jaren dat de school en wat te hoog eigen vermogen heeft.

Daarom is al enkele jaren geleden een plan gemaakt om het eigen vermogen te verminderen.

Het begin van dat plan in 2017 viel samen met een tekort op de begroting en de jaarrekening. Dat tekort ontstond (en liep snel op) omdat we moesten constateren dat de kosten van de school veel harder stegen dan de bekostiging van de kant van de overheid voor met name de personele component.

Omdat de school grote waarde hecht aan het in de hand houden van de werkdruk is bewust gewerkt met een tekort. De beste maat voor de werkdruk is ons inziens de gemiddelde klassengrootte. Die is dus met opzet beperkt gehouden met een gecalculeerd tekort als gevolg.

Het gecalculeerde karakter van het tekort heeft de volgende achtergrond.

De vereenvoudiging van de bekostiging levert voor de school een substantieel voordeel op van uiteindelijk rond de € 300.000 per jaar.

De financiële planning die gemaakt is heeft als hoofdlijn:

- We accepteren een tekort totdat de vereenvoudiging van de bekostiging geheel is doorgevoerd en streven vanaf dat moment naar een sluitende begroting.
- Het totaal van de tekorten is dan minimaal gelijk aan het bovenmatig eigen vermogen, zodat er geen sprake meer is van een bovenmatig eigen vermogen op het moment dat de vereenvoudiging van de bekostiging geheel is doorgevoerd.
- Op deze manier creëren we een stabiel beeld in de werkgelegenheid en houden we de werkdruk binnen de perken.

Deze financiële planning wordt elk jaar geactualiseerd.

De begrote tekorten in de komende jaren zijn als volgt:

2023: € 50.000

2024: € 388.678

2025: € 228.678

Totaal is dat een begroot tekort in de komende jaren van € 667.356

Dat is minder dan het bovenmatig eigen vermogen eind 2022. De reden is dat de jaarrekening 2022 behoorlijk mee is gevallen ten opzichte van de begroting. Dat komt door enkele onverwachte extra inkomsten.

In 2022/2023 zal echter een deel van de school (8 lokalen) vernieuwd worden. In het IHP van de gemeente is daar ruimte voor gemaakt. De praktijk leert dat het onvermijdelijk is dat de school ook eigen geld in die vernieuwbouw zal moeten steken om het passend te maken voor de onderwijskundige wensen. Het bovenmatig eigen vermogen zal daarom eind 2025 naar alle waarschijnlijkheid verdwenen zijn.

5.1.7 Toelichting op de ontwikkeling van de balansposten (vergelijking met voorgaand jaar)

De materiële vaste activa zijn iets afgenomen t.o.v. 2021, wat met name wordt veroorzaakt door minder aanschaf en desinvesteringen.

De financiële vaste activa zijn afgenomen t.o.v. 2021, wat veroorzaakt wordt door de vrijval depositorekening en waardevermindering effecten.

De liquide middelen zijn toegenomen door de vrijval van een depositorekening .

Het resultaat over 2022 is verdeeld over zowel de Algemene Reserve als de Bestemmingsreserves.

De onderhoudsvoorziening was in 2018 volledig op peil gebracht. Er is in 2022 € 105.000 gedoteerd en € 41.678 onttrokken. De onttrekking is met name besteed aan energiezuinige maatregelen, zoals ledverlichting en klimaatbeheersing. .

De kortlopende schulden zijn t.o.v. 2021 ongeveer gelijk gebleven.

5.1.8 Toelichting op het resultaat en wat daaraan heeft bijgedragen

Het resultaat over 2022 is € 432.873 negatief. Dit is voor € 232.974 negatief veroorzaakt door materiële componenten en voor € 199.898 negatief veroorzaakt door personele componenten.

De verwachting voor 2022 was een totaal negatief resultaat van € 155.750. Dat viel uiteen in een negatief resultaat van € 55.750 voor materieel en € 100.000 negatief resultaat voor personeel.

	begroting 2022	verwachting oktober 2022	realisatie 2022
Materieel	-55.750	-27.174	-232.974
Personeel regulier	-100.000	160.340	-199.898
Personeel incidenteel	0	0	0
Personeel totaal	-100.000	160.340	-199.898
TOTAAL	-155.750	133.166	-432.872
Kosten Examen + voorbereiding nieuwbouw		-273.000	0
		-139.834	-432.872

Bij materieel wordt het verschil verklaard door de waardevermindering van de beleggingen en meer energiekosten en ook extra kosten na Corona.

Voor personeel hebben wij van het SWV extra gelden ontvangen voor extra ondersteuning en hoogbegaafdheid. Daarnaast de extra NPO-gelden, gelden voor extra hulp in de klas en extra gelden voor de examens.

Zie hiervoor ook het bestand Begroting 2022 met vergelijking jaarwerk 2022.

5.1.9 Analyse van de uitkomsten van de exploitatie in relatie tot de begroting

C.S.G. Altena College
Sleeuwijk

	Omschrijving	Jaarwerk 2021	Begroting 2022	Jaarwerk 2022	Verschil	Toelichting verschil Begroting / Jaarwerk 2021
	Begroot Exploitatiesaldo 2022		-211.750		-211.750	
3.1	Rijksbijdragen Exploitatie en diversen	1.447.095	1.171.170	1.304.285	133.115	2021 incl. Extra hulp voor de klas en tbv Examen
3.4	Baten werk i.o. van derden	18.139	17.500	19.070	1.570	Regeling KOR BTW
3.5	Overige baten	170.111	312.474	346.897	34.423	Vanwege Corona zijn minder activiteiten doorgegaan.
	Totale baten	1.635.345	1.501.144	1.670.252	169.108	
4.2	Afschrijvingen	211.067	202.000	215.518	-13.518	Meer afschrijvingen, vervanging inventaris soms uitgesteld
4.3	Huisvestingslasten	205.326	237.300	217.583	19.717	Meer uitgaven voor bijzonder onderhoud o.a. vervanging brandmelders
4.3.8.	Dotatie overige voorzieningen	110.000	95.000	105.000	-10.000	Dotatie 2021 aangepast, MOP weer op peil.
4.4	Overige lasten					
4.4.1.	Administratiekosten	111.401	107.650	119.035	-11.385	Meer PR-kosten i.v.m. Corona
4.4.2.	Inventaris/apparatuur/leermidd.	460.329	506.260	522.220	-15.960	Minder kosten aanschaf Boeken/Leermiddelen
4.4.4.	Overige	234.589	355.834	431.884	-76.050	Vanwege Corona zijn minder activiteiten doorgegaan.
	Dotaties	0	0	0	0	
	Totale lasten	1.332.712	1.504.044	1.611.240	-107.196	
3.1	Rijksbijdragen personeel:	8.821.683	8.683.834	9.123.315	439.481	Inclusief Rijksbijdrage NPO tbv 2022/2023 / Bijstelling Rijksbijdrage 2022
	Rijksbijdragen expl. schoonm.pers.	193.106				
4.1	Personeelslasten	8.577.717	8.952.684	9.548.353	-595.669	Meer salariskosten ook ivm NPO en Werkdruk, vervallen vergoeding Sterk techniekonderwijs
	Personeelslasten schoonm.pers.	247.010				
	Saldo personeelslasten	190.062	-268.850	-425.038	-156.188	
5	Financiële baten en lasten	102.798	60.000	-66.847	-126.847	o.a. veroorzaakt door koersverschillen, opbrengst Rabo Ledencertificaten
9	Buitengewoon resultaat		0		0	
	Resultaat 2022	595.493	-211.750	-432.873	-432.873	

5.1.10 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de verwachte toekomstige investeringen

De investeringen in het boekjaar betreffen drie elementen:

- uitgaven in het kader van het MeerjarenOnderhoudsPlan;
dit betreft voornamelijk investeringen die verband houden met de Renovatie
- vervangingsinvesteringen in ICT
- kleinere investeringen in meubilair en inventaris.

Kasstroomoverzicht gebouwen en ICT komende jaren															
	naar voor- ziening groot onderhoud	mutaties afschrijving bouwzaken	van gemeen- te	geplande uitgaven bouwzaken	netto gevolg kasstroom bouwzaken	mutaties afschrijving Inventaris	investering Inventaris	netto gevolg kasstroom inventaris	mutaties afschrijving ICT	investering ICT	netto gevolg kasstroom ICT	vrijval belegging en	herbeleg- gingen	TOTAAL GEVOLG KASSTROOM	CUMULATIEF TOTAAL GEVOLG KASSTROOM
2013	150.000	39.000		116.000	73.000				62.000	43.000	19.000	948.000	1.250.000	-210.000	-210.000
2014	175.000	39.000		306.357	-92.357				65.000	104.000	-39.000	285.000	600.000	-446.357	-656.357
2015	145.000	39.000		198.500	-14.500				65.000	170.000	-105.000			-119.500	-775.857
2016	150.000	39.000		253.953	-64.953				75.000	133.190	-58.190			-123.143	-899.000
2017	115.000	29.000	1.866.418	406.203	1.604.216				87.000	115.000	-28.000		1.000.000	576.216	-322.784
2018	138.247	29.000		291.863	-145.916				83.000	91.888	-1.888			-147.804	-470.588
2019	95.000	29.000		82.004	41.996	41.500	20.000	21.500	102.000	76.446	25.554			89.050	-381.538
2020	105.000	29.000		88.655	45.345	55.000	25.000	30.000	118.000	47.000	71.000			146.345	-235.193
2021	110.000	29.000		91.655	47.345	55.000	25.000	30.000	118.000	117.540	460	250.000		327.805	92.612
2022	95.000	29.000		111.655	12.345	55.000	25.000	30.000	118.000	270.181	-152.181	200.000		90.164	182.776
2023	95.000	34.000	-200.000	114.918	-185.918	65.000	276.628	-211.628	118.000	292.819	-174.819	0		-572.366	-389.590
2024	95.000	34.000		101.402	27.598	65.000	25.000	40.000	118.000	152.129	-34.129	200.000		233.469	-156.121
2025	95.000	34.000		145.481	-16.481	65.000	25.000	40.000	118.000	70.181	47.819	0		71.338	-84.783

5.1.11 Toelichting op kasstromen en financiering

Het kasstroomoverzicht treft u aan in het jaarverslag.

5.1.12 Informatie over financiële instrumenten (o.a. renteswaps)

N.v.t.

5.1.13 In control statement (facultatief voor alle sectoren)

N.v.t.

5.1.14 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. de interne en externe kwaliteitszorg

De school volgt de resultaten van de leerlingen al vele jaren intensief, analyseert deze grondig en koppelt de samengevatte resultaten terug naar de docenten, die deze vervolgens weer bespreken.

Zie dit bestuursverslag en met name bijlage 1.

Op plaatsen waar de schoolleiding een achteruitgang van resultaten constateert, wordt dit besproken met de betrokken vakgroep(en) en wordt een plan opgesteld om dit om te buigen. Onderdeel daarvan kan zijn gerichte scholing.

Verder worden functioneringsgesprekken gehouden waarbij vaak enquêtes onder leerlingen over aspecten van het functioneren van de docent worden gebruikt. Zie bijlage 1.

Scholing en deskundigheidsbevordering worden actief aangeboden en gefaciliteerd met regelmatig ook een binnenschools aanbod.

Voorts worden t/m 2015 tweejaarlijks en vanaf 2018 in principe jaarlijks enquêtes gehouden onder leerlingen, ouders en personeelsleden over vele aspecten van het functioneren van de school en haar medewerkers. Zo houdt de school goed de vinger aan de pols voor alle zaken die te maken hebben met de kwaliteit met als doel deze zo hoog mogelijk houden.

In 2022 zijn al deze enquêtes weer gehouden. De resultaten zijn opgenomen in bijlage 2.

5.2 **Onderwijsprestaties en onderwijskundige zaken**

5.2.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen van het afgelopen jaar

Algemeen

In onderwijskundige zin zijn er in 2021-2022 geen grote aanpassingen geweest, maar zijn wel diverse zaken aangepakt en/of aangescherpt. Hieronder passeren alle enigermate opvallende zaken de revue. Daarbij wordt opgemerkt dat er ook in 2021-2022 vanwege de coronapandemie nog substantieel tijd gestoken moest worden in het sowieso draaiend houden van de school.

In de brugklas is in 2021-2022 wederom een kennismakingsmiddag en –avond op de vrijdag van de eerste week gehouden. Leerlingen in de brugklas zijn zo sneller gewend op school.

In de brugklas wordt het schooleigen vak ITS aangeboden. De afkorting staat voor IT-skills. Gedurende een half jaar krijgt de brugklasleerling zo de basisvaardigheden voor het werken met de computer aangeleerd. De vorm waarin dit gebeurt is geheel op IT gebaseerd.

In de tweede klassen wordt twee lesuren per week informatica gegeven. Op een hoog niveau worden leerlingen geschoold in de vele aspecten van informatica. Uit deze lessen vloeit voort de devcrew, een groep leerlingen die als extra uitdaging programmeerlessen krijgt en ook zelf actief programmeert. Vanaf 2019-2020 is dit zelfs uitgemond in een leergang gamedesign.

In atheneum-3 is in 2019 het nieuwe vak TNI ingevoerd, technische natuurkunde en informatica. Diverse modules zoals "de zelfrijdende auto", elektronica en 3D-printen komen aan bod. In 2020 is dit vak ook deels in havo-3 ingevoerd.

Vanaf 2021-2022 is besloten het vak TNI te integreren in natuurkunde omdat de modules dan beter kunnen aansluiten op de planning bij natuurkunde.

Al deze zaken, tezamen met het aanbod van het multidisciplinaire wetenschappelijke vak NLT (Natuur, leven en technologie) in de bovenbouw havo en atheneum geven onze school een technisch profiel dat prima kan concurreren met de scholen die een Technasium hebben.

Ook op het gebied van de talen heeft het Altena een extra aanbod in de vorm van Anglia. Zie daarvoor 3.5.2.

Voor de leerlingen met belangstelling voor economie en bedrijfswetenschappen heeft de school de mogelijkheid van het behalen van het basisdiploma boekhouden. Verder zijn er meerdere activiteiten in het kader van de Vecon-businessschool, waaronder een bedrijfsbezoek en een bezoek aan de beurs in Amsterdam.

In 2021-2022 is wederom gewerkt met het pressurecookermodel waarbij in één hele week aan het begin van de cursus in plaats van de lessen volgens het normale rooster het gehele profielwerkstuk in mavo-4 is afgewerkt. Dit is wederom bijzonder goed bevallen. De leerlingen bleken gemotiveerd te werken en tot goede resultaten te komen. Bovendien geeft het een impuls aan de sociale cohesie in de groep.

Op basis van de ervaringen in de mavo wordt het profielwerkstuk in havo-5 en atheneum-6 deels geconcentreerd, onder andere in twee dagen aan het begin van havo-5 en atheneum-6. Een gehele concentratie in één week zoals in de mavo is vanwege de grotere omvang in studielast (80 uur in havo en atheneum i.p.v. 40 in de mavo) niet mogelijk.

In 2021-2022 is wederom gewerkt met twee afronddagen vlak voor Kerst zodat vrijwel alle leerlingen het profielwerkstuk op 1 januari ook feitelijk hebben afgerond.

Dhr. W.J. van Klinken en dhr. H.E. de Vries participeren in een netwerk Tweede fase om over en weer als scholen van elkaar te leren.

Er is een Professionele Leergemeenschap waarin wordt nagedacht over en geëxperimenteerd met methoden om leerlingen meer eigenaar van hun eigen leerproces te laten zijn.

In atheneum-4 is de aanpak rond leerlingen die met Kerst een slecht rapport hadden voortgezet. Deze leerlingen hebben allereerst zelf een reflectieverslag moeten schrijven met een voorgestelde aanpak om tot verbetering van de resultaten te komen. Dit verslag is vervolgens besproken in een driegesprek van leerling – ouders – mentor/conrector. De resultaten hiervan zijn goed.

De leerling werd op deze manier actief betrokken bij het beter presteren, maar ook de ouders. Ook in 2022-2023 zetten we deze aanpak voort.

Mavo+

De landelijke politiek wil de theoretische leerweg van het vmbo (dat is de mavo) en de gemengde leerweg in elkaar schuiven tot één leerweg waarin duidelijk een praktische component is opgenomen.

Thans is weer onzeker of die éne nieuwe Leerweg er ook echt gaat komen, maar een praktische component binnen de mavo komt er wel.

Binnen het Altena College is een werkgroep onder leiding van conrector A. van Es aan de slag gegaan om na te denken over de invulling van die praktische component in onze school. We hebben er voor gekozen om dat te doen in een vorm waarin in mavo-2, mavo-3 en mavo-4 een keuzepallet wordt aangeboden van meerdere praktische componenten van beperkte omvang. Zo willen we zoveel mogelijk ruimte bieden aan een brede talentontwikkeling van onze mavoleerlingen. In 2019-2020 is gestart met een projectweek in januari in mavo-2. Dat is goed bevallen en wordt voortgezet, maar in 2021 kon deze vanwege de lockdown helaas niet doorgaan. In 2022-2023 gaat de mavo-2-week door en ook de projectweek in mavo-3; daarbij ligt er een duidelijk accent op bedrijfsstages.

Stages

Zowel in de mavo als in de havo en het atheneum is een begin gemaakt met bedrijfsstages. De achtergrond daarvan is tweeledig:

- Dankzij concrete informatie over en van bedrijven beter gefundeerd een profiel- en vakkenkeuze maken.
- Weten dat er binnen Altena mooie bedrijven en banen zijn en dat je daarvoor dus lang niet altijd buiten Altena hoeft te kijken.

Talentontwikkeling en beleid mbt hoogbegaafdheid

De school maakt al jaren werk van talentontwikkeling voor leerlingen. In de klassen 1, 2 en 3 kunnen leerlingen enkele malen per jaar deelnemen aan speciale uitdagende taken.

In de bovenbouw kunnen leerlingen deelnemen aan de leergang gamedesign, de debatclub (die al diverse landelijke prijzen heeft gehaald), de sportklas, de muziekklas, de kunstklas, de techniekklas, Altenatief (filmen en presenteren), programmeren plus en filosofie.

In de cursus 2021-2022 was er weer een ruim aanbod waar veel gebruik van ins gemaakt. Dat is gecontinueerd en nog weer verder uitgebreid in 2021-2022.

Naast aandacht in den brede voor talentontwikkeling is er ook specifieke aandacht voor hoogbegaafde leerlingen. Er is individuele aandacht voor hoogbegaafde leerlingen en beleidsmatige aandacht om hoogbegaafde leerlingen zo goed mogelijk te bedienen.

Burgerschapsvorming

In de mentorlessen in klas 1 en 2 wordt gewerkt met de methode Tumult. Het gaat hierbij om diverse aspecten van het samenleven in een klassengemeenschap en in een scholengemeenschap. De lessen waarbij Tumult wordt gebruikt passen zo ook in het landelijke beleid van aandacht voor burgerschapsvorming. In de brugklas wordt apart aandacht besteed aan de problematiek van het pesten met behulp van een theatergroep.

In 2021-2022 zijn in alle brugklassen speciale lessen over social media gegeven.

In alle tweede klassen wordt de maatschappelijke stage gedaan. Zie 3.2.5

In alle derde klassen wordt een project uitgevoerd waarin centraal staan antidiscriminatie en het omgaan met elkaar. Dit project met de titel "Goed voor elkaar", dat een hele dag in beslag neemt, wordt door de eigen mentoren en docenten vorm gegeven.

De aandacht voor deze zaken, die allen onder burgerschapsvorming vallen, vloeit voort uit onze missie, visie en waarden.

Ook de aandacht voor Identiteit (zie 3.1.2) is een belangrijk onderdeel van de burgerschapsvorming.

Kwaliteit van toetsing en examinering

De school heeft een vastgesteld toetsbeleid, dat is opgenomen in het Schoolwerkplan.

Onderdeel daarvan is dat toetsen altijd door meer dan één vakdocent worden vastgesteld.

De toetsen worden opgesteld volgens de principes van RTTI, zie hieronder.

Daarnaast is er een regeling voor het inhalen en herkansen van toetsen en voor het inleveren van werkstukken.

Vanaf de cursus 2018-2019 werkt de school met een maximum van het aantal toetsen per vak per leerjaar van 12. Dat is gedaan om de werkdruk voor leerlingen beter te reguleren, maar ook om de kwaliteit van de toetsen te optimaliseren.

In alle leerjaren waarin schoolexamenonderdelen zijn gepland, zijn er PTA's. De afdelingsconrector heeft de regie over het opstellen van het PTA in de eigen afdeling en beoordeelt of de voorstellen van de vakgroepen voldoen aan de wet- en regelgeving en aan het beleid van de school.

Verder is er een algemeen examenreglement dat aan de wet- en regelgeving op dit terrein voldoet.

Dit examenreglement wordt in de schoolleiding vastgesteld en heeft de instemming van de MR.

Het examenreglement en de PTA's worden op het ouderportaal en het leerlingenportaal gepubliceerd.

In SOMtoday worden vooraf speciale kolommen aangemaakt voor de toetsen van het Schoolexamen. Zo is er altijd zicht op of alle toetsen uit het PTA ook feitelijk gemaakt en ingevoerd worden.

Er is een examencommissie bestaande uit de afdelingsconrectoren van mavo, havo en atheneum. Deze afdelingsconrectoren zijn tevens secretaris voor het eindexamen in hun afdeling. Deze houdt in de eigen afdeling toezicht op de uitvoering van het PTA en is verantwoordelijk voor de organisatie van het afnemen van het centraal eindexamen. De drie betrokken afdelingsconrectoren stemmen daarbij de uitvoering onderling en met de conrector dagelijkse organisatie af en worden ondersteund door de administratie. De betrokken leden van de administratie zijn goed op de hoogte van de wet- en regelgeving. Jaarlijks worden draaiboeken gemaakt voor de gang van zaken bij de schoolexamens en het centraal eindexamen.

Driemaal per jaar worden alle gemiddelden en percentages onvoldoenden per vak en per klas berekend, in historisch perspectief geplaatst en gekoppeld aan de resultaten in de examenklassen bij het SE en CE. Deze resultaten worden besproken in de vakgroepen die daarover rapporteren aan de schoolleiding. Eenmaal per jaar worden de examenresultaten geanalyseerd en gekoppeld aan landelijke gegevens. Ook dit wordt in de vakgroepen besproken. De schoolleiding monitort alle resultaten en bespreekt waar nodig de resultaten met de vakgroepen. Dat gebeurt ook met de Wolfrapportages. In deze rapportages is te zien hoe onze eigen leerlingen op de diverse onderdelen van het eindexamen hebben gescoord in vergelijking met landelijke gemiddelden. Het kritisch bekijken van deze rapportages geeft inzicht waar eventueel accenten in de leerstof, ook in lagere klassen, moeten worden aangepast.

Belangrijk bij de kwaliteit van de toetsen is ook RTTI. In 2021-2022 is verder werk gemaakt van RTTI. RTTI is in de eerste plaats scholing in het maken van toetsen zodat deze een goede balans hebben van Reproductie, Toepassing in bekende situaties, Toepassing in nieuwe situaties en Inzichtvragen. Doel is leerlingen een effectievere feedback te geven met als gevolg een betere determinatie, een verscherpte bewustwording bij docenten en leerlingen van de balans van Reproductie, Toepassing en Inzicht en een stimulans voor leerlingen om hen eerder op een hoger denkniveau te krijgen.

RTTI-proof maken van de toetsen heeft ook invloed op de manier van lesgeven.

In 2014-2015 heeft van elke vakgroep minimaal één lid meegedaan aan de scholing. In de jaren daarna en dus ook in 2021-2022 is dat mede met hulp van deze geschoolden verder uitgebouwd naar alle docenten. Zo worden steeds meer toetsen RTTI-proof gemaakt en wordt de doorgaande lijn in de leerjaren voor wat betreft de verhouding R-T-T-I verder vormgegeven en geëxpliciteerd. Tot slot wordt door de resultaten van RTTI-toetsen in te voeren duidelijk op welke onderdelen leerlingen uitvallen. Zo kunnen leerlingen ook gericht geholpen worden. Die hulp wordt onder meer geboden middels een speciaal samengesteld boekje met leerstrategieën.

In 2021-2022 is ook weer gewerkt zijn met proefexamens met nabespreking, alsmede met één dag gerichte examentraining voor alle leerlingen. Daarbij kunnen alle leerlingen een keuze maken voor een vak waarin ze een dag lang ondergedompeld wilden worden. Omdat de examentraining veel impact heeft op de rest van de school en omdat in beginsel de normale lessen voldoende voorbereiding op het examen geven, beperken we de examentraining per afdeling tot één vak op één dag.

In 2022 is het centraal eindexamen weer doorgegaan, zij het enkele aanpassingen (drie ronden ipv twee, twee herkansingen ipv één, één onvoldoende voor een niet-kernvak mag buiten beschouwing blijven).

STO (sterk techniek onderwijs)

De overheid besteedt veel geld aan het stimuleren van techniekonderwijs. Het meeste van dat geld gaat naar vmbo-basis/kaderscholen met een afdeling techniek. Een deel gaat naar regionale projecten waarin ook andere vmbo-scholen kunnen participeren. Het Altena College participeert in het regionale project rond Gorinchem en is actief in de projectgroep techniekverwante scholen. Scholen in die projectgroep helpen en stimuleren elkaar om techniek in alle facetten breder onder de aandacht brengen.

Onze school doet met de leerlijn ICT en TNI al veel op dit terrein, maar we bekijken zeker wat we nog meer kunnen doen. Zo zijn we ook actief geworden met drones. Ook de decanen worden hierbij betrokken omdat het ook een rol speelt bij het keuzeproces door leerlingen. Verder worden bedrijven bezocht om meer zicht te krijgen op de doorwerking en uitwerking van techniek.

Commissie onderwijs

De commissie onderwijs heeft zich in 2021-2022 o.a. met de volgende zaken bezig gehouden:

1. De invulling van studiebegeleiding. Hier zijn en waren ook de studiebegeleiders bij betrokken. Het is de bedoeling dat zeker in de hogere klassen algemene studiebegeleiding wordt aangeboden waarin centraal staat het plannen en hoe je het beste kunt studeren. Het is op vrijwillige basis aangeboden.

Verder is van belang de dat docenten blijven uitleggen in hun lessen hoe leerlingen zich de stof eigen kunnen maken.

2. Afstroom van atheneum 3 naar havo 4. Meerdere leerlingen die wel bevorderd worden naar atheneum 4 stappen toch over naar havo 4. We bieden leerlingen aan om tot de 1^e tussenstand van atheneum 4 nog over te stappen naar havo 4, zodat ze het in ieder geval proberen.
3. Formatief toetsen is uitgebreid besproken. Het heeft heel wat voeten in de aarde. Toch zijn er wel elementen die de moeite waard zijn om uit te proberen. Zo roept het in ieder geval de vraag op of je echt alles moet toetsen.
4. Het doen van examens op een hoger niveau, of vervroegd examens doen in een vak. Dat punt is ook besproken in de vakgroepvergaderingen. Voor de moderne vreemde talen zien de docenten zeker mogelijkheden, bij andere vakken is het lastiger.
5. Het schrappen van 1 of 2 cijfers per vak bij de tweede tussenstand; dat is door de vakgroepen ook geaccepteerd en uitgevoerd.
6. De werkdruk, die vooral in de bovenbouw atheneum maar ook wel in de andere niveaus wordt ervaren. Dit is ook besproken in de vakgroepvergaderingen. Aandachtspunt daarbij is ook het beperken van het aantal opdrachten omdat die vaak veel tijd kosten. Daarnaast is van belang bij de opdrachten ook een maximum te stellen waaraan de opdracht moet voldoen.
7. Regelmatig worden artikelen uit het blad van 12 tot 18 besproken om te brainstormen over ontwikkelingen die we zouden kunnen toepassen op het Altena.

In 2022-2023 zal ook weer over de werkdruk gesproken worden.

Verder is er een pilot met leerlingen uit havo 4 en een groepje atheneum 5 leerlingen geweest die op stage bij een bedrijf zijn geweest. Deze leerlingen gaan in de examenklas ook hun profielwerkstuk daaraan koppelen. In de onderwijscommissie wordt besproken of de stage ergens in de bovenbouw een vaste plek kan krijgen voor alle leerlingen van een jaarlaag.

Onderwijs en ICT

Zie onder het kopje ICT en onderwijs in paragraaf 5.1.5.

Huiswerkbeleid en Huiswerkcentrum

Al meerdere jaren is er een succesvol Huiswerkcentrum binnen school.

We merken dat leerlingen soms of vaker te weinig tijd besteden aan het leren en maken van het huiswerk. Dat is jammer, want daardoor neemt het rendement van de lessen af en behalen deze leerlingen minder goede resultaten dan ze zouden kunnen halen. Daar wil de school middels het huiswerkcentrum wat aan doen.

Dit centrum functioneert elke dag van 13.15 uur tot 16.20 uur in de Pitstop. Leerlingen kunnen op vrijwillige basis naar het Huiswerkcentrum gaan. Maar docenten kunnen leerlingen ook naar het Huiswerkcentrum in de Pitstop verwijzen.

Als een docent bij controle van het huiswerk constateert dat een leerling het huiswerk niet of niet voldoende heeft gemaakt of geleerd, dan heeft de docent het recht deze leerling te verwijzen naar het Huiswerkcentrum in de Pitstop. De docent bepaalt of de leerling nog dezelfde dag naar het Huiswerkcentrum moet of de volgende dag. De leerling is dan verplicht naar het Huiswerkcentrum in de Pitstop te gaan.

Om 14.00 uur, 14.45 uur en om 15.30 uur is er een korte pauze. Leerlingen mogen de Pitstop dan niet verlaten, maar kunnen dan wel even de benen strekken en we bieden op die momenten een kopje thee aan. Het Huiswerkcentrum kan tot 16.20 uur duren.

Hoewel docenten leerlingen kunnen verplichten naar het Huiswerkcentrum te gaan, is het niet bedoeld als straf, maar als ondersteuning voor de schoolcarrière, omdat de betreffende leerling zelf blijkbaar onvoldoende in staat is huiswerkdiscipline op te brengen. Een beetje dwang in de vorm van een verplichting om te gaan, is dan nodig.

Het Huiswerkcentrum wordt gerund door enkele speciaal voor dit doel aangestelde onderwijsassistenten. De ervaringen met het Huiswerkcentrum zijn positief. Er wordt in een goede sfeer goed gewerkt. Er zijn ook steeds leerlingen die af en toe vrijwillig hun huiswerk op school maken in het Huiswerkcentrum. De gehele administratie rond het huiswerkcentrum is geautomatiseerd.

Onderwijsinspectie

De onderwijsinspectie ziet toe op de kwaliteit van het onderwijs. De inspectie heeft daarvoor meerdere zogenaamde toezichtarrangementen toegespitst op de mate waarin toezicht nodig is, het zogenoemde proportioneel toezicht.

Het Altena College heeft het eenvoudigste basisarrangement, omdat de resultaten van de school voldoen aan de eisen van de inspectie.

Met een beperkte regelmaat is er daarbij sprake van een gesprek met het bevoegd gezag waarbij de resultaten van de school worden besproken. Het betreft hier de objectieve resultaten van de eindexamens en de overgangscijfers die de inspectie uit landelijke databases kan halen, maar ook de

resultaten die de school door zelfevaluaties zichtbaar maakt. In bijlage 1 bij dit bestuursverslag gebeurt dat.

Een belangrijke verandering in de beoordeling van de inspectie is dat overgestapt is van een relatieve normering waarbij scholen onderling worden vergeleken naar een absolute normering. Een andere belangrijke wijziging van het toezicht vanaf 2017 is dat een duidelijk verschil wordt gemaakt tussen enerzijds de deugdelijkheidseisen die zijn vastgelegd in de wet en het stimulerend kader. In het oude toezichtkader waren die twee elementen geheel door elkaar heen gelopen waardoor het voor scholen bij kritische opmerkingen van de kant van de inspectie niet duidelijk was of er sprake was een overtreding van de wet, dan wel van een meedenkende stimulerende opmerking van de inspectie. In het nieuwe toezichtkader is een belangrijke plaats ingeruimd voor het Schoolplan. Daarin bepaalt de school zelf welke missie en visie men heeft en hoe dat uitwerkt op allerlei terreinen in de school. Het nieuwe stimulerend kader heeft als doel de school te bevragen op wat men zelf wil (= het Schoolplan), hoe dat uitwerkt en of de school de eigen doelstellingen realiseert. De rector van onze school is landelijk betrokken geweest bij het tot stand komen van dit nieuwe toezichtkader. De school wil graag blijven werken op de manier die bij ons past: een prima werksfeer, geen "kapsnes" maar gewoon aanpakken met en voor elkaar, echte aandacht en betrokkenheid bij de leerlingen en bij elkaar, gezelligheid. De christelijke identiteit van de school is daarbij een dragend gegeven. Niet als pretentie, maar als inspiratie en intentie om er te zijn voor elkaar. Daarom past wel tevredenheid en vreugde over wat is bereikt, maar geen overmoedigheid. We gaan ook morgen weer gewoon aan de slag met onze leerlingen. Want uiteindelijk hebben zij die goede prestaties geleverd!

Onderwijstijd

Na veel discussie en onrust in het onderwijs over voortdurende verandering van de regels rond onderwijstijd is er thans rust ontstaan op dit terrein. De regels zijn samengevat nu als volgt:

- Er is een norm van 1000 uur in alle niet examenklassen; in de examenklassen is de norm 700 uur.
- Er mag over de leerjaren heen gemiddeld worden; dat betekent dat over de gehele schoolloopbaan in het vmbo(t) 3700 uur gehaald moet worden, in de havo 4700 uur en in het atheneum 5700.
- Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen verplichte uren voor alle leerlingen en maatwerkuren.

In bijlage 1 wordt uitvoerig berekend dat de school in 2021-2022 ruimschoots aan de normen omtrent de onderwijstijd voldoet.

Excursies, werkweken en andere buitenlesactiviteiten

In mei 2022 hebben de volgende werkweken voor de derde klassers plaatsgevonden: Wallonië, Drielandenpunt, Your Choice, Friesland en Zeeland.

In Havo-4 is er een inhaalwerkweek geweest naar Zeeland, Ameland en Limburg.

In Atheneum-5 heeft in mei 2022 een werkweek naar Berlijn plaatsgevonden.

Vanwege Corona kon de internationale uitwisseling met de Freie Evangelische Schule in Lörrach helaas niet plaatsvinden, zie ook 3.5.2.

Voor leerlingen is de werkweek altijd één van de hoogtepunten uit hun schoolcarrière.

Verder zijn er de volgende schoolfeesten gehouden: het brugklasfeest in de eerste schoolweek, het Sinterklaasfeest, het examenfeest Altena Proms en het slotfeest. Het kerstbal kon vanwege corona helaas niet doorgaan.

Voor docenten konden de sportavonden en het buitenuitje in 2021-2022 vanwege corona helaas ook niet doorgaan.

Deze feesten geven mede kleur aan de goede sfeer in de school.

Door alle leerjaren heen zijn er elk jaar vakexcursies gepland, zo ook 2021-2022. Een deel kon niet doorgaan vanwege corona maar veel gelukkig uiteindelijk wel.

De planning was als volgt:

Vak	Klas	Bestemming
aardrijkskunde	Klas 2	Omgevingsonderwijs Werkendam-Sleeuwijk (fietsexcursie)
mentoruur	Havo-4	Teambuilding De Kurenpolder

bewegingsonderwijs	Alle examenkandidaten	Snowworld Zooetermeer
aardrijkskunde	Mavo-4	Omgevingsonderwijs Noordwaard (fietsexcursie)
Frans	Klas 3	Lille
maw	Havo-4 + Atheneum-5	Beeld & geluid Hilversum
godsdienst	Atheneum-4	Heeswijk-Dinther
biologie	Examenklassen	Burgers' Zoo Arnhem
lob	Atheneum-4	Nijmegen
lob	Havo-4 + Atheneum-5	Rotterdam
bo	Op inschrijving	Schaatsen Breda
du	Klas 2	Kerstmarkt Aken
bedrijfseconomie	Profielwerkstuk beco	De Nederlandsche Bank + Heineken Amsterdam
geschiedenis + kua	Havo-5 + Atheneum-6 ges/kua	Rijksmuseum Amsterdam
Nederlands	Mavo-3	Utrecht
Frans	Klas 4 fatl	Parijs
Duits	Klas 4 havo + atheneum dutl	Keulen
Duits	Klas 4 mavo dutl	Düsseldorf
aardrijkskunde	Havo-3 + Atheneum-3	Europees Parlement Brussel
maatschappijleer	Mavo-3	Tweede Kamer Den Haag
geschiedenis	Mavo-2	Joods-Historisch museum Amsterdam
new	Brugklas	Zeeland
beeldende vorming	Brugklas	Kröller-Muller
geschiedenis	Brugklas	Woudrichem
biologie	Havo-4 + Atheneum-5	Groesplaat
aardrijkskunde	Atheneum-5	Wijkonderzoek Rotterdam

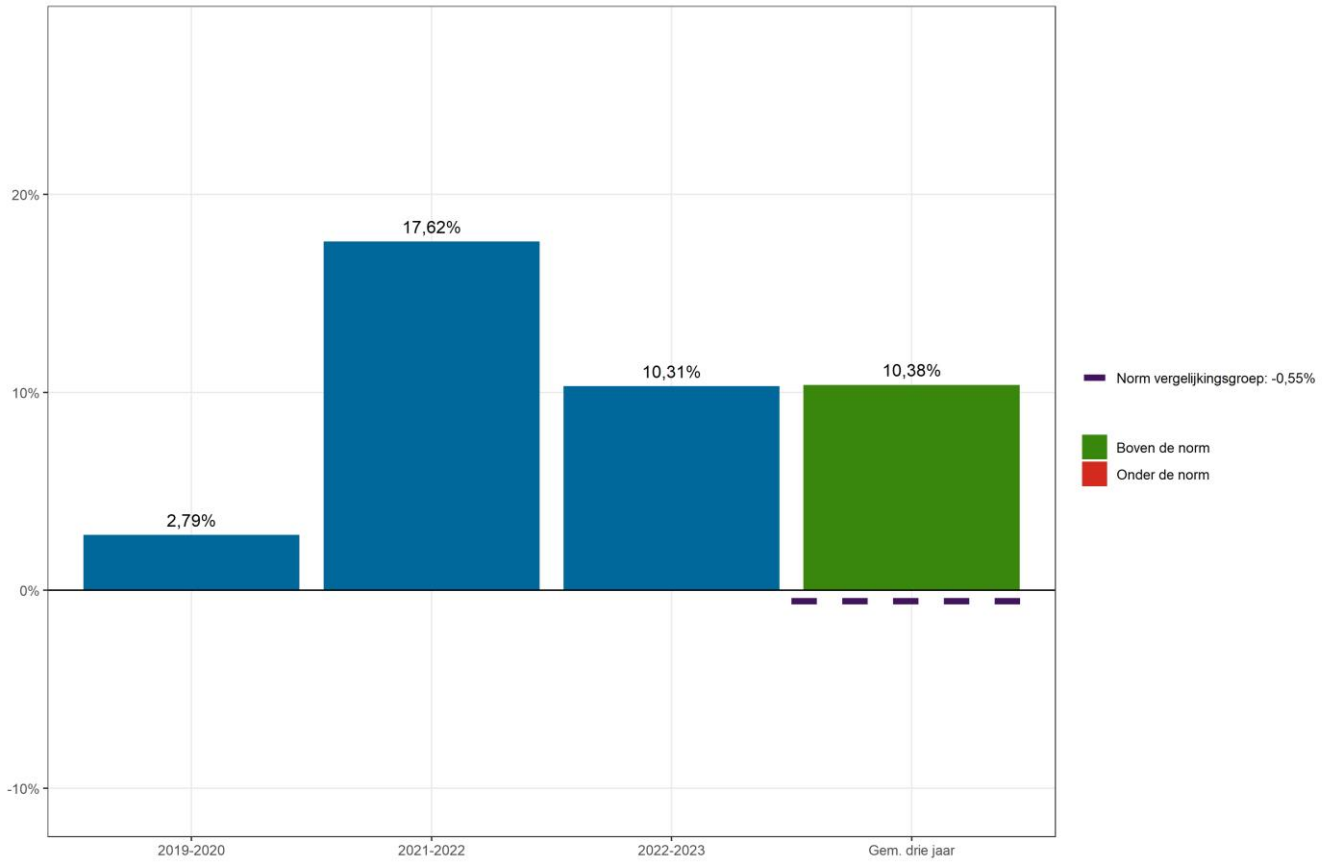
5.2.2 Onderwijsprestaties in 2022

De onderwijsprestaties van de school zijn goed.

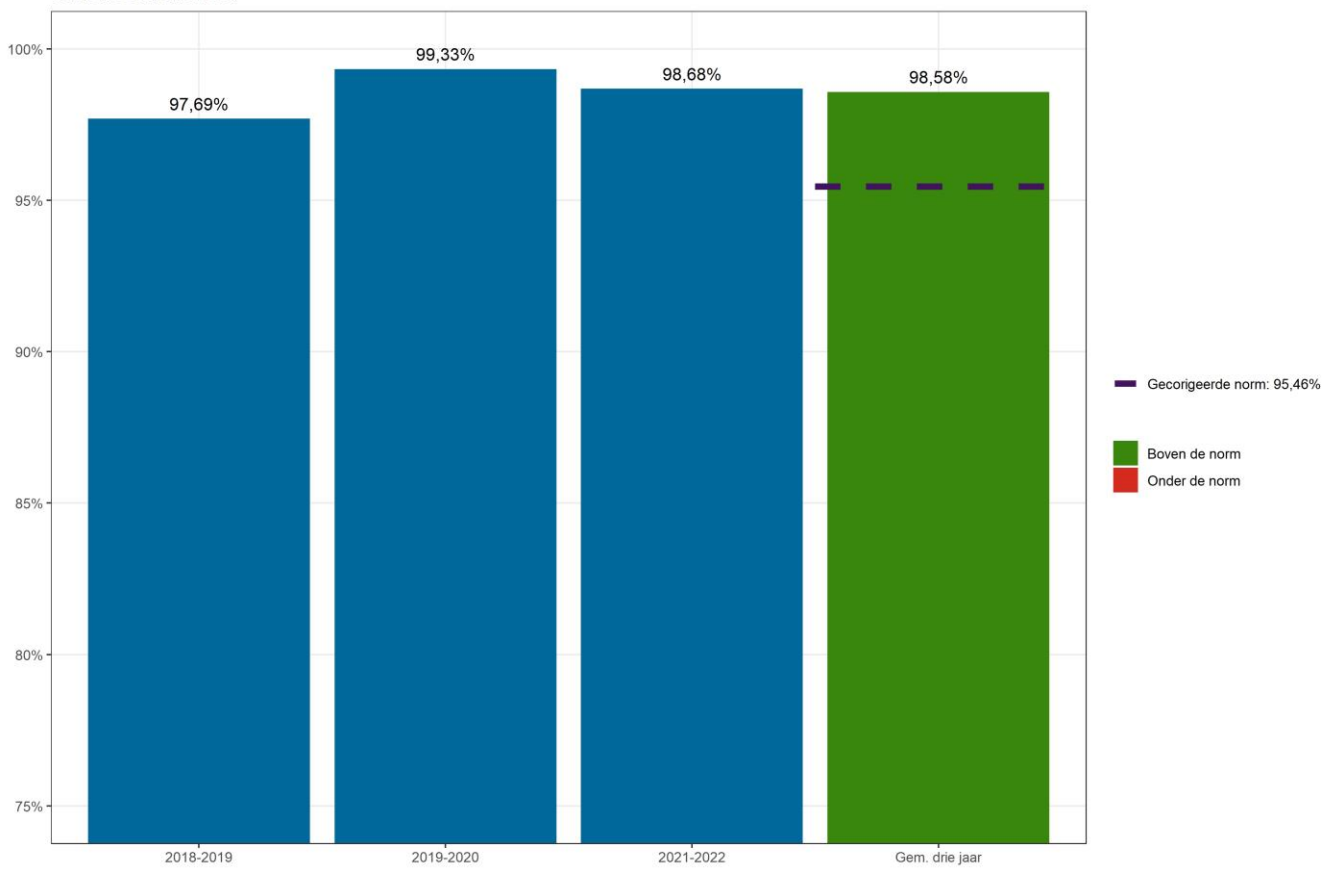
In bijlage 1 wordt uitvoerig verslag gedaan van de onderwijsresultaten in 2021-2022.

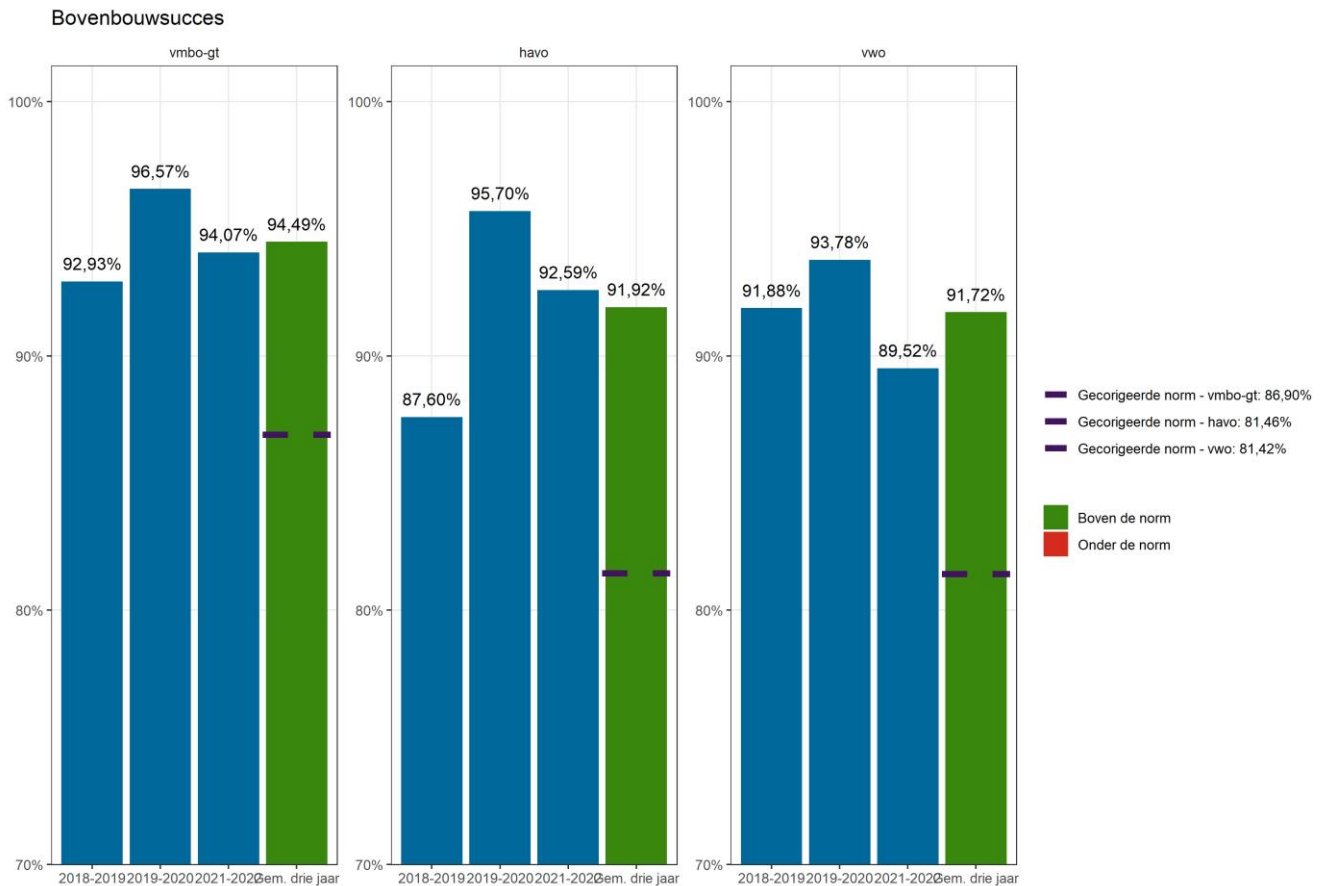
De onderwijsresultaten 2023 (die dus handelen over 2022) afkomstig van de inspectie zijn als volgt:

Onderwijspositie t.o.v. advies po

Onderbouwsnelheid

Zie voor een toelichting 5.2.1 in de paragraaf over de onderwijsinspectie.

5.2.3 Onderwijskundige en onderwijsprogrammatische zaken

Deze zijn hierboven reeds uitvoerig beschreven.

5.2.4 Informatie over de toegankelijkheid en het toelatingsbeleid

De kern van het toelatingsbeleid is driedelig:

- De leerling moet een reële kans van slagen hebben voor het leerjaar en de afdeling waarvoor deze wordt aangemeld.
- De zorg en begeleiding die de leerling nodig heeft, moeten in redelijkheid door een school voor regulier onderwijs als onze school gegeven kunnen worden.
- De leerling en de ouders/verzorgers moeten de grondslag en de doelstelling van de school respecteren.

Element a) werd in 2021-2022 in de brugklas toegepast door het conform de wet overnemen van het advies van de basisschool. Omdat de afname van de cito-eindtoets en vergelijkbare toetsen in groep 8 naar een later moment in het jaar is verschoven kan de basisschool de uitslag daarvan niet meer meenemen in de advisering en moet men zich geheel baseren op de resultaten in het eigen LeerlingVolgSysteem (LVS) en de indruk die men van de leerling heeft. Het aantal bijgestelde adviezen na het bekend worden van de uitslag van de eindtoets is al jaren gelukkig heel beperkt.

Voor de overgangen van mavo-4 naar havo-4 en van havo-5 naar atheneum-5 waren in 2019-2020 voor het laatst nog speciale toelatingsregels van toepassing die in de Schoolgids zijn opgenomen. Vanaf 1 augustus 2020 zijn deze toelatingsregels per school vervangen door een wettelijke regel die inhoudt dat de school één extra examenvak in mavo-4, respectievelijk havo-5 mag eisen. Bij alle andere overgangen volstaat een overgangsbewijs van de eigen of een andere school. Scholen hebben daarbij de afspraak dat men de overgangsbepalingen van elkaar overneemt.

Element b) heeft te maken met Passend Onderwijs. Het landelijke beleid op het terrein van Passend Onderwijs is erop gericht dat meer dan voorheen leerlingen die speciale zorg nodig hebben onderwijs volgen op reguliere scholen. De overheid heeft daarbij strakke financiële kaders opgelegd en laat de geldstromen en de uitvoering sinds de invoering van Passend onderwijs per 1-8-2014 via de Samenwerkingsverbanden lopen. Scholen krijgen nu van het Samenwerkingsverband via de arrangementen de middelen om de passende ondersteuning te kunnen bieden aan leerlingen die dat nodig hebben.

In het SchoolOndersteuningsProfiel (afgekort SOP) beschrijft de school welke ondersteuning de school kan bieden. Op basis daarvan wordt bepaald of de school de noodzakelijke ondersteuning voor een aangemelde leerling kan bieden of dat via het Samenwerkingsverband een andere oplossing moet worden gevonden. Meerdere leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben kunnen het onderwijs op onze school volgen. Dit neemt evenwel niet weg dat er ook altijd speciaal voortgezet onderwijs nodig zal blijven, omdat voor een deel van deze leerlingen een reguliere middelbare school niet de beste plaats is, omdat de hoeveelheid zorg of het specifieke karakter van de noodzakelijke zorg in de setting van een reguliere middelbare school niet realiseerbaar is. Voor de afweging of het wel of niet verstandig en haalbaar is in een reguliere middelbare school zijn geen algemene regels te geven. Het gaat hier om maatwerk per individu op basis van het eigen SOP. Daarom spelen bij een beslissing omtrent de toelating van een leerling die extra ondersteuning nodig heeft ook altijd de interne coaches een rol alsmede de zorgcoördinator, de ambulante begeleider en/of de commissie ATLV van het samenwerkingsverband Munio. Ook wordt, om een zo goed mogelijke beslissing te nemen, uitvoerig overlegd met de toeleverende school en veelal ook met de ouders.

Als een leerling niet kan worden toegelaten (dat komt overigens slechts heel sporadisch voor) denkt de school actief mee om een andere opleidingsplaats te vinden. Ze geeft de school invulling aan de zorgplicht.

Het Altena College heeft rond de 25 leerlingen die extra ondersteuning/zorg nodig hebben. Drie personeelsleden zijn voor een gedeelte van hun tijd vrijgemaakt om deze leerlingen te begeleiden, de zogenoemde interne coaches. Verder is er een plancoach die in het kader van een groepsarrangement leerlingen intensief leert plannen en zich aan die planning te houden.

Het Altena College zet de ontvangen gelden voor alle arrangementen voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben voor 100% (met daarbij gevoegd nog enige extra gelden vanuit de formatie) in voor facilitering van de interne coaches en de plancoach die de extra begeleiding geven aan de betreffende leerlingen. Zie 2.2.15 voor een financiële verantwoording van de middelen die de school in dit kader van Munio ontvangt.

Bij element c) geldt als voorwaarde dat leerlingen (en hun ouders) de identiteit van de school respecteren. Dit element wordt in de praktijk niet expliciet besproken, omdat het als vanzelfsprekendheid in de Schoolgids is opgenomen. In de praktijk blijkt dat ook voldoende te zijn.

De school is goed toegankelijk voor minder valide leerlingen. Vrijwel alle lokalen zijn op de begane grond of via een lift te bereiken. Het aantal drempels is heel beperkt. Verder beschikt de school over een intern te gebruiken rolstoel en zijn er escapechairs op de eerste verdieping om in geval van een calamiteit een mindervalide leerling toch snel naar buiten te kunnen brengen.

5.2.5 Toelichting inzake de werkzaamheden op het gebied van onderzoek en ontwikkeling

De school initieert zelf in beperkte mate onderzoek. Dit betreft met name onderzoeken in het kader van kwaliteitszorg zoals beschreven in 5.1.14

Verder participeert de school regelmatig in onderzoeken van de kant van de landelijke overheid, van universiteiten en van regionale partners zoals het GGD.

Voorts voeren oud-leerlingen met enige regelmaat kleinere onderzoeken uit in het kader van hun vervolgopleiding.

5.2.6 Ondersteuning

Goed onderwijs is alleen mogelijk in combinatie met goede ondersteuning. Daarom geven we hier ook een beeld van de ondersteuning die onze school biedt.

Hoofdstructuur en SchoolOndersteuningsProfiel

Het Altena College heeft al jaren een Schoolondersteuningsprofiel, afgekort SOP (voorheen zorgplan geheten), dat elk jaar wordt geactualiseerd naar aanleiding van de laatste ontwikkelingen. Dat gebeurt

telkens tegen de achtergrond van de volgende visie en doelstelling zoals verwoord in het SOP:

visie op ondersteuning

Alle ondersteuning die op het Altena College geboden wordt, moet er op gericht zijn de leerling zoveel mogelijk tot ontplooiing te laten komen.

doel

Het doel van de ondersteuning die op het Altena College geboden wordt, is bewust en gestructureerd meewerken aan het welbevinden van de leerling. Dat welbevinden van de leerling is een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid van alle docenten. Als ondanks de ondersteuning van de docenten en die van de mentor in het bijzonder, het welbevinden van een leerling in het gedrang dreigt te komen, worden interne en/of externe begeleiders ingeschakeld voor een probleemgerichte aanpak. Dat kan zijn op het cognitieve vlak, op het gebied van studievaardigheden, sociale vaardigheden, ADHD, dyslexie, het sociaal/emotioneel vlak en in de vorm van faalangstbegeleiding. Voor de school is het duidelijk dat ondersteuning voor het welbevinden van de leerling zich niet beperkt tot het cognitieve vlak. Daarom zorgt de school ook voor het bevorderen van de sfeer. Zij doet dit door het organiseren van diverse activiteiten: klassenavonden, werkweken, schoolfeesten (SAMEOS) en excursies. We noemen dit binnen de school de sfeerzorg. De school streeft dit doel na door inzet van eigen middelen vanuit de lumpsum en door inkomsten vanuit het samenwerkingsverband Munio t.b.v. arrangementen.

Deze visie op ondersteuning vloeit voort uit onze algemene missie, visie en waarden. In alle elementen van ondersteuning die hieronder worden genoemd wordt dat verder uitgewerkt.

In het SOP is ingebouwd de zogenaamde Basisondersteuning zoals die is overeengekomen in het Samenwerkingsverband Munio. Er is een vrij stevig niveau afgesproken voor deze Basisondersteuning die elke school binnen het samenwerkingsverband vorm moet geven. Daar is voor gekozen omdat:

- De scholen van het samenwerkingsverband geografische gezien vrij ver uit elkaar liggen; als leerlingen extra ondersteuning nodig hebben dan moeten ze dat op een redelijk thuisnabije afstand kunnen krijgen; dat kan alleen als alle scholen een stevig niveau van ondersteuning bieden.
- De scholen stigmatisering als "zorgschool" willen voorkomen.

Alle vormen van begeleiding en ondersteuning zijn opgenomen in het SOP. Dit draagt bij aan een goede structurering van alle begeleiding en ondersteuning die geboden kan worden. Verder is het SOP een naslagwerk voor begeleiders en alle betrokkenen binnen de school. Bij alle begeleiding die geboden wordt en bij alles wat in het SOP is opgenomen blijft het belangrijkste: het helpen van de leerling bij zijn ontplooiing is geen zakelijke, maar een persoonlijke en relationele aangelegenheid.

De gehele ondersteuningsstructuur is als volgt samen te vatten:

- **Het eerste niveau: de basisondersteuning binnen de school**
 - o de vakdocent
 - o de mentor
 - o de schoolleiding
 - o het OOP
 - o de zorgcoördinator / counselor
 - o de decaan
 - o sfeerzorg
 - o SOMtoday en ondersteuning
- **Het tweede niveau: de verdere mogelijkheden binnen de school**
 - o de algemene studiebegeleider
 - o de vakgerichte studiebegeleider
 - o de dyslexiecoach
 - o de dyscalculiecoach
 - o faalangst/examenvrees-reductietraining door counselors
 - o kortdurende begeleiding m.b.t. sociale vaardigheden door counselors
 - o vertrouwenspersoon
 - o het zorgadviesteam (ZAT)
 - o de intern coach en de ambulante begeleiding
 - o de plancoach
 - o de begeleiders van rouwverwerkingsgroepen
 - o de begeleiders van getalenteerde leerlingen

- o het huiswerkcentrum
- **Het derde niveau: mogelijkheden van buiten de school**
 - o het samenwerkingsverband met de permanente commissie leerlingzorg (PCL)
 - o commissie ATLV
 - o het wijkteam jeugd en gezin
 - o jeugdarts en M@ZL
 - o de ambulante begeleider
 - o AOB
 - o Leerplichtambtenaar
 - o Contactpersoon wijkteam jeugd en gezin
 - o de orthopedagoog
 - o Munio-onderwijsvoorziening

Het eerste niveau van ondersteuning is de ondersteuning die standaard bedoeld is voor alle leerlingen van de school en die te zien is als de basisondersteuning.

Het tweede niveau van ondersteuning is de ondersteuning die geboden wordt door min of meer gespecialiseerde deskundigen binnen school aan leerlingen die meer nodig hebben dan de basisondersteuning. Het derde niveau van ondersteuning betreft de mogelijkheden die er zijn buiten de school als er meer nodig is dan hetgeen de school zelf kan bieden.

Bij de coördinatie van de ondersteuning onderscheiden we 2 invalshoeken: de invalshoek van de individuele leerling en de invalshoek van een aspect van de ondersteuning.

Ten aanzien van de invalshoek van de leerling is de mentor de coördinator in de eerste lijn en de conrector de coördinator in de tweede lijn.

Ten aanzien van de diverse invalshoeken van ondersteuning is de coördinatie als volgt geregeld:

- de algemene studiebegeleider is de coördinator v.w.b. het aspect van de studiebegeleiding
- de decaan is de coördinator v.w.b. het aspect van de keuzebegeleiding
- de counselor is de coördinator v.w.b. het aspect van de sociaal emotionele begeleiding

Bij meervoudige zorgproblematiek vindt in het ZAT de coördinatie van het geheel plaats.

Een belangrijke ondersteunende rol bij de ondersteuningstaken wordt vervuld door SOMtoday. Via dit systeem kan alle van belang zijnde informatie worden opgeslagen en toegankelijk gemaakt voor degenen voor wie de informatie van belang is.

Als bijzondere activiteit van onze school kan genoemd worden dat om het andere jaar een rouwverwerkingsgroep wordt gedraaid. Zowel voor de deelnemers als de begeleiders (mevr. Bron-Rijkse, dhr. Van den Herik, mevr. Smits-Saarloos, dhr. R. Dekker) een intensief maar ook heel goed gebeuren.

Samenwerkingsverband Munio

De school werkt samen binnen het samenwerkingsverband vo/svo Munio met diverse scholen uit de regio. Zie daarvoor 3.2.6

Wijkteams Jeugd en Gezin

Binnen de gemeenten Altena functioneren wijkteams Jeugd en Gezin. Zie ook 3.2.6.

De taak van het wijkteam is de noodzakelijke hulp aan jongeren en de gezinnen waaruit deze jongeren komen te coördineren en via een (waar nodig) multidisciplinaire aanpak te realiseren.

Per plaats binnen de gemeente is er een wijkteam Jeugd en Gezin. Elke school heeft een contactpersoon binnen het wijkteam. Vanuit school is de zorgcoördinator de contactpersoon.

Binnen de nieuw gevormde gemeente Altena is na overleg ene goede stap gezet om de setting met de wijkteams goed te laten functioneren zodat sprake is van een goede samenwerking vanuit het uitgangspunt "één kind, één gezin, één plan" en een werkwijze die wordt gekenmerkt door "korte lijnen en snel doorpakken wanneer nodig". In dat kader zijn nu jeugdconsulenten benoemd die aan scholen zijn gekoppeld en die de vaste schakel vormen tussen school en jeugdzorg.

ZorgAdviesTeam

Het Altena College kende al vele jaren een ZorgAdviesTeam, afgekort ZAT. Mevr. K. Jager is de zorgcoördinator. Zij is voorzitter van het ZAT en tevens counselor.

Het ZAT is het team van personen dat de sociaal emotionele zorg en ondersteuning rondom een leerling organiseert, structureert en aanstuurt. Het ZAT bestaat uit de volgende personen:

- zorgcoördinator, die voorzitter is van het ZAT
- conrector van de afdeling van de betreffende leerling
- mentor van de betreffende leerling
- vaste vertegenwoordiger van het wijkteam (nu meestal de jeugdconsulent) en/of de schoolcontactpersoon vanuit Munio; bij een enkelvoudige problematiek is één van beide aanwezig (afhankelijk van

de problematiek), bij een complexe meervoudige problematiek beide.

Wanneer nodig kan het ZAT worden uitgebreid met:

- leerplichtambtenaar
- GGD-arts
- de intern coach
- decaan
- betrokken docent
- studiebegeleider

Als de mentor en de conrector van een leerling al veel geprobeerd hebben en/of de problematiek te moeilijk is kan de leerling door de conrector aangemeld worden voor een ZAT-bespreking.

In het ZAT worden leerlingen besproken die een probleem hebben dat niet een specifiek studieprobleem of keuzeprobleem is. In dit overleg wordt besproken wie de leerling het beste kan gaan begeleiden.

Als begeleiding door één van de leden van het ZAT niet mogelijk is omdat de problematiek daarvoor te groot is, dan wordt beslist in welke richting er wordt opgeschaald: naar Munio of naar het wijkteam. Ook verwijzing naar een externe instantie is een mogelijkheid.

De ouders worden door de mentor op de hoogte gesteld van het feit dat hun kind wordt besproken in het ZAT. In sommige gevallen kan hierop een uitzondering worden gemaakt, bijvoorbeeld in het geval van (het vermoeden van) mishandeling door (een van de) ouders.

De zorgcoördinator overlegt op vaste tijden met de afdelingsconrectoren en bekijkt dan in overleg met hen onder meer of er signalen van veelvuldige afwezigheid zijn die kunnen wijzen op een achterliggende problematiek. Als die signalen er zijn wordt er spoedig actie ondernomen om zo tijdig te kunnen bijsturen.

Bij veelvuldige afwezigheid als gevolg van ziekte wordt de schoolarts ingeschakeld om te bezien wat de leerling ondanks ziekte wel zou kunnen doen op school. Dat gebeurt via het M@ZL-protocol.

In 2021-2022 is ook structureel gewerkt met een spreekuur van de leerplichtambtenaar op school. De school bepaalt zelf welke leerlingen naar het spreekuur worden gestuurd.

De ervaringen met M@ZL en het spreekuur van de leerplichtambtenaar zijn goed.

Dyslexie en dyscalculie

Aandacht voor dyslexie is er al vele jaren. Leerlingen met een dyslexieverklaring hebben recht op bepaalde faciliteiten tot en met het eindexamen toe.

In het Schoolondersteuningsprofiel is het beleid t.a.v. dyslexie vastgelegd.

Het beleid t.a.v. dyscalculie is, naar analogie van dat op het terrein van dyslexie, geformuleerd en is ook opgenomen in het Schoolondersteuningsprofiel.

Belangrijk is het gebruik van het programma Kurzweil, een geavanceerd softwarepakket voor scannen, technisch en begrijpend lezen, spellen, strategisch schrijven, leren en studeren speciaal voor dyslecten.

In 2015-2016 is besloten dat de school een overkoepelend schoolabonnement neemt op Kurzweil waardoor veel leerlingen tegen beperkte kosten het programma kunnen gebruiken. Ook docenten kunnen het gebruiken en daarmee ook zelf toetsen Kurzweil-proof aanleveren.

Voor leerlingen (en hun ouders) die Kurzweil gebruiken is er een speciale instructieavond.

Tot slot gebruiken enkele leerlingen in de lessen een laptop of tablet. In enkele gevallen heeft de school het apparaat aangeschaft uit rugzakgeld en ter beschikking van leerlingen gesteld.

Verder is beschikbaar de Handreiking dyslexie en dyscalculie. Dit is een handig naslagwerk voor zowel leerlingen, ouders als personeelsleden.

ASS en arrangementen

De school heeft een vrij stabiel aantal leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum (ASS). Het gaat hierbij om leerlingen met een milde vorm van NLD, ADD, syndroom van Asperger, PDD-NOS, dyslexie, ADHD of een combinatie hiervan.

Diverse van deze leerlingen hebben een zogenaamd arrangement, dat is een tegemoetkoming van het samenwerkingsverband in de kosten die de school maakt voor de extra begeleiding van deze leerlingen. Leerlingen met een arrangement hebben ook altijd een ambulante begeleider direct verbonden aan de school maar wel betaald door het samenwerkingsverband.

Voor alle leerlingen met een arrangement en voor een aantal van de overige leerlingen met een autismespectrum stoornis is er extra zorg en individuele begeleiding, omdat de reguliere zorg van de mentor of studiebegeleider niet voldoende is. Deze extra zorg wordt gegeven door de intern coaches, die zich hebben gespecialiseerd op dit terrein.

De taak van de intern coaches is als volgt:

- maakt een individueel handelingsplan, met daarin voor de leerling specifieke kenmerken en praktische aanwijzingen voor de docenten die aan deze leerling lesgeven
- heeft contact met thuis
- overlegt met de ambulant begeleider (indien aanwezig)
- overlegt met de mentor
- overlegt met de conrector, mentor en docenten over de gezamenlijke aanpak en afspraken
- heeft inzicht in de gegevens van de leerling via het leerlingdossier en SOMtoday en zorgt ervoor dat relevante informatie de docenten bereikt.
- begeleidt en coacht de leerling dmv gesprekken die onder of na schooltijd plaatsvinden
- blijft gedurende de gehele schoolloopbaan begeleider en coach van de leerling (continuïteit)

De begeleiding bestaat uit:

- het helpen met het bieden van structuur, het plannen van huiswerk, het gebruik van de agenda en het ordenen van alles
- het geven van duidelijkheid
- het bespreken van regels
- het omgaan met leeftijdgenoten en met docenten
- het stellen van vragen
- het mee helpen ontwikkelen van een positief zelfbeeld
- het bespreken van conflictsituaties
- het bieden van een aanspreekpunt, enz.

Belangrijk onderdeel van het werk van de intern coaches in samenspraak met de zorgcoördinator en de conrector van de brugklas is de procedure rond de aanmelding en toelating (zie daarvoor 5.2.4) en rond de intake van nieuwe leerlingen. Door de intake al ruimschoots voor het begin van het schooljaar te laten plaatsvinden, kan bij de start onmiddellijk gewerkt worden volgens de reeds opgestelde handelingsplannen. Zowel deze uitvoerige intake als de begeleiding in de loop van de jaren van de leerlingen met een arrangement werkt in de praktijk goed.

De intern coaches hadden gezamenlijk 20 taakuren voor hun werk. De kosten daarvan zijn wat hoger dan de inkomsten vanuit het samenwerkingsverband. De school voegt uit eigen middelen dus gelden toe. Daar staat tegenover dat de intern coaches ook enkele leerlingen begeleiden die geen arrangement krijgen, omdat ze niet geheel aan de criteria daarvoor voldoen, maar die wel enige extra begeleiding nodig hebben, met name in de eerste maanden dat ze op school zijn.

Hoogbegaafden- en talentenbeleid

Het hoogbegaafden- en talentenbeleid is in 2021-2022 gecontinueerd en verder vorm gegeven. Ook leerlingen die niet hoogbegaafd zijn maar wel getalenteerd in één of enkele vakken kunnen meedoen in het tweede spoor van het tweesporenbeleid:

1. Begeleiding en coaching van individuele hoogbegaafde leerlingen door docenten die voor dat doel zijn aangesteld en gefaciliteerd worden.
2. Via de methode van compacten en verrijken worden leerlingen die in een bepaald vak uitblinken in de gelegenheid gesteld de normale stof voor dat vak in kortere tijd te doen, waardoor tijd wordt vrijgemaakt voor extra, uitdagende Altena Talent-opdrachten.

De organisatie van de extra, uitdagende opdrachten was in 2021-2022 als volgt.

Er is gewerkt met een band Altena Plus op donderdag les 7+8. Binnen Altena Plus hebben een plaats:

- De kunstklas
- De muziekklas
- De techniekklas
- De sportklas
- Alternatief
- Programmeren Plus
- Gamedesign
- Debatclub
- Filosofie
- Proefstuderen
- Girlpower
- Zip Your Lip
- Bijles geven
- Provas (leerlingenraad)
- Sameos
- Medezeggenschapsraad

Eén van de redenen waarom hoogbegaafde leerlingen niet altijd opvallen in het normale schoolleven is dat sommigen van hen zogenaamde onderpresteerders zijn. Ze zijn niet gewend een redelijke inspanning te leveren en komen dan in de bovenbouw in de problemen. De school zoekt naar mogelijkheden om hen toch te prikkelen meer uit zichzelf te halen. Daartoe heeft één van de begeleiders van getalenteerde leerlingen scholing gevolgd. Eén van de ideeën die thans wordt ingezet is het 8+ principe. Dit houdt in dat leerlingen die voor een vak gemiddeld een 8 of hoger staan faciliteiten in de vorm van lesvrije tijd krijgen. Dit systeem is goed bevallen en is in 2020-2021 breed toegepast in de hele school.

SOMtoday en de portalen

SOMtoday is het leerlingeninformatiesysteem dat de school gebruikt. Het speelt een belangrijke rol in de ondersteuning en begeleiding van leerlingen. Het is het centrale medium om informatie over leerlingen vast te leggen en door te geven. Zo worden alle behaalde resultaten vastgelegd in SOMtoday, alsmede het huiswerk en alle absenties, te laat komen en verwijderingen. Deze gegevens zijn al jaren ook voor ouders inzichtelijk via het ouderportaal. Alle ouders die nog geen kinderen op school hadden krijgen aan het begin van de cursus per mail de noodzakelijke gegevens (inlognaam en wachtwoord) om de bovenstaande informatie te raadplegen.

Via het ouderportaal worden ook andere, meer algemene, gegevens aan de ouders doorgegeven, zoals de dagelijkse roosterwijzigingen.

Docenten en begeleiders kunnen met SOMtoday nog veel meer informatie vastleggen, inzien en doorgeven. De Berichten zijn een ideaal middel om snel informatie aan docenten en begeleiders door te geven en het LVS (LeerlingVolgSysteem) is het centrale systeem waarin allerlei functionarissen informatie kunnen vastleggen.

Binnen het LVS worden meerdere rubrieken onderscheiden en ook gebruikt door de school. Per rubriek is afgesproken welke informatie daarin wordt vastgelegd en wie dat moet doen. Verder is per rubriek vastgelegd welke functionarissen mogen lezen en/of schrijven in deze rubriek. Voor de personeelsleden is er een uitvoerige handleiding samengesteld en voor belangstellenden (met name nieuwe docenten) is er enkele keren een uitleg en training verzorgd.

Het vastleggen van het huiswerk in SOMtoday is een schoolbrede afspraak. Steeds meer docenten maken ook gebruik van de mogelijkheid om studiewijzers in SOMtoday te zetten en aanvullend lesmateriaal via SOMtoday aan te bieden. Verder bevat SOMtoday een mogelijkheid om werkstukken digitaal in te leveren en tegelijk op plagiaat te testen.

Alle portalen voor ouders, leerlingen en personeelsleden zijn in lijn met de algemene website van de school. Op alle portalen en de website verschijnen met regelmaat nieuwe berichten en informatie. Ook wordt steeds vaker gebruik gemaakt van e-mail om met ouders en/of leerlingen te communiceren.

Leerlingen die langere tijd als gevolg van ziekte de lessen niet kunnen volgen, kunnen via het internet toch lessen volgen middels een uitnodiging in Teams. Tijdens de coronapandemie is hier veel gebruik van gemaakt.

Anti-pestbeleid

De school voert een actief anti-pestbeleid.

In het Schoolondersteuningsprofiel is een pestprotocol opgenomen waarin de stappen staan beschreven die worden gezet als zich een pestsituatie voordoet. Uitgangspunt is het snel aanpakken van pestgedrag. Daarnaast is er een stevig preventieprogramma dat is beschreven in 5.2.1 bij burgerschapsvorming.

Bijlessen in school

Een vast onderdeel van de ondersteuningsstructuur in de school vormt de vakgerichte studiebegeleiding. Dit is niet bedoeld als structurele bijles, maar als een ondersteuning van 6 of maximaal 12 weken om vervolgens zelf de draad van het betreffende vak weer goed op te kunnen pakken.

Verder zullen docenten op incidentele basis regelmatig leerlingen extra uitleg geven.

Soms komt het evenwel voor dat leerlingen langere tijd steun bij een bepaald vak nodig hebben. Dan is structurele betaalde bijles nodig, omdat dat buiten het normale aanbod van een school valt.

We hebben ervoor gekozen dat in beginsel niet door eigen docenten te laten doen, omdat anders een vermenging van de rol als docent en als bijlesgever ontstaat.

Ouders kunnen zich uiteraard tot commerciële huiswerkinstituten richten, maar de school heeft ook een aanbod van bovenbouwleerlingen uit het atheneum die bijles kunnen en willen geven aan jongerejaars leerlingen. Elk jaar wordt geïnventariseerd onder de leerlingen van klas 4, 5 en 6 atheneum wie voor welk vak bijles zou willen en kunnen geven à € 5,- per uur.

Enkele tientallen leerlingen melden zich daarvoor aan.

Vervolgens worden ze gekoppeld aan onderbouwleerlingen die bijles nodig hebben. Dat levert vele succesvolle en tot tevredenheid stemmende combinaties op. De onderbouwleerling krijgt voor een beperkt bedrag bijles en is geholpen. De bovenbouwleerling verdient wat en ontwikkelt en passant onderwijskundige vaardigheden.

Voor leerlingen van de hoogste klassen van atheneum en havo werkt het bovenstaande systeem niet, omdat de leerlingen die bijles willen geven zelf nog niet genoeg boven de stof staan. Daarom is de school een samenwerking aangegaan met Toptutors die studenten koppelt aan leerlingen in de hoogste klassen van atheneum en havo die bijles nodig hebben. Men kiest daarbij studenten die een studie volgen in een passend vak en die oud-leerling van onze school zijn. Ook hier zijn de kosten beperkt en is het rendement prima.

Ook leerlingen uit lagere klassen mogen gebruik maken van Toptutors.

5.3 Duurzaamheid

5.3.1 Toelichting op de belangrijkste ontwikkelingen in het afgelopen jaar m.b.t. duurzaamheid

De school heeft in 2018 en 2019 twee grote stappen gezet op het gebied van duurzaamheid:

- Er zijn 963 zonnepanelen geplaatst.
- Vrijwel alle TL-verlichting is vervangen door led-verlichting.

Met behulp van de zonnepanelen voorziet de school thans voor meer dan 90% en soms zelfs 100% in de eigen energiebehoefte aan stroom.

Verder is Sweco ingeschakeld. Op no cure – no pay basis optimaliseren zij de verwarmingsapparatuur, zodat zo min mogelijk gas wordt gebruikt.

Verder wordt regelmatig gecommuniceerd met het personeel over milieubewust gedrag in de school.

Daarnaast scheidt de school papier en plastic van het andere afval en wordt in de lessen new (natuur en wetenschap) aandacht besteed aan duurzame landbouw en aan de afvalproblematiek.

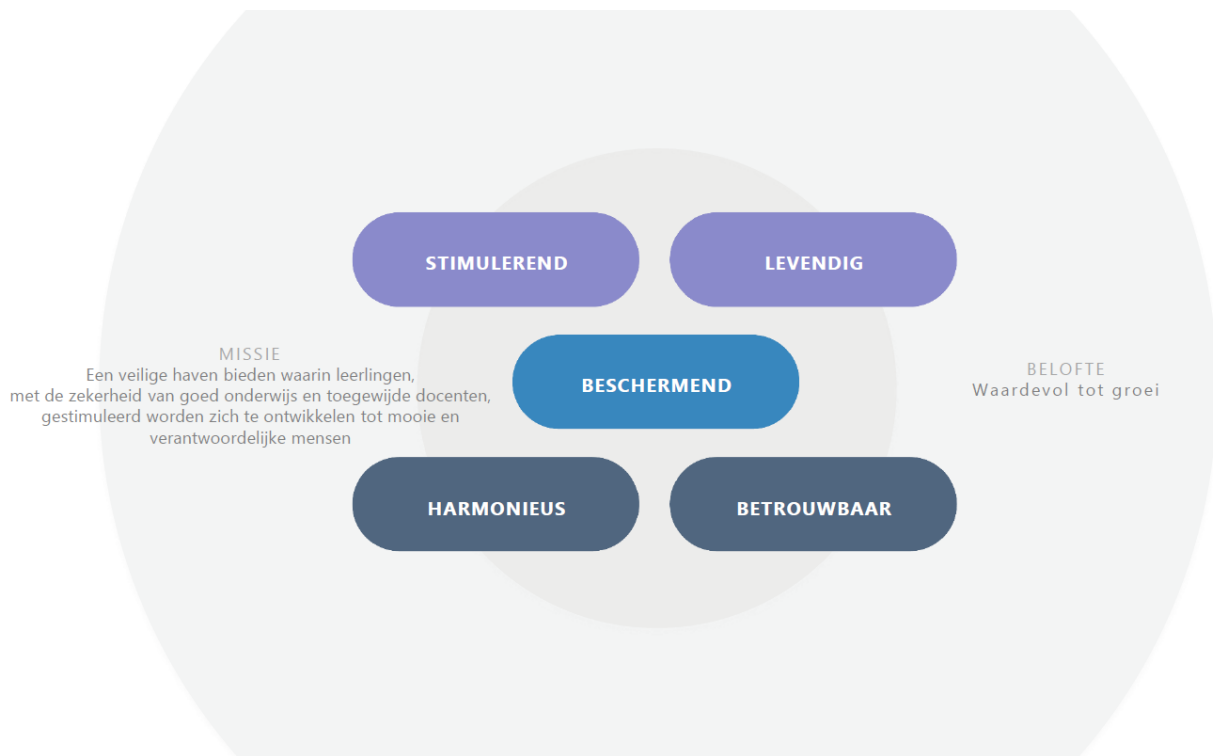
Bij de lessen lifestyle en duurzaamheid in alle tweede klassen wordt aandacht besteed aan gezonde voeding en voldoende beweging.

5.4 PR en marketing

Merkkompas

De school heeft in 2019 een grote slag gemaakt op het gebied van PR en marketing.

M.b.v. bureau BOOM is een merkkompas voor onze school opgesteld waarbij het gehele personeel is betrokken. Dat merkkompas geeft kernachtig weer wie we zijn en wie we willen zijn. Het is hieronder afgedrukt.

We halen het hier aan omdat het tot de leidraad voor onze inzet in geworden en de basis voor onze PR- en marketingactiviteiten.

In 2019 met doorwerking in 2020 is een geheel nieuwe huisstijl, logo en website ontwikkeld.

Het nieuwe logo is inmiddels aangebracht op de voorgevel, op de achtergevel, bij de hoofdingang, op de grote zuil voor het schoolgebouw en op de diverse verwijsborden in en om de school.

Verder is er geen papieren programmaboekje meer, maar is de Schoolgids geheel geïntegreerd in de website.

PR-uitingen

Vanuit het merkenkompas en met het nieuwe logo is de gehele set van PR-uitingen gemoderniseerd en is de school wederom zeer actief geweest om met in het oog springende zaken de pers te halen. Dat is ruimschoots gelukt.

Enkele malen per jaar komt de Infotrial uit. Dit is een complete pagina voor het Altena College in school-opmaak in huis-aan-huis-blad het Kontakt en daarmee verbonden huis-aan-huis-bladen in de regio.

Bij de keuze voor de onderwerpen wordt aangesloten bij de tijd van het jaar (bv de Open Dag of de vacaturetijd) en worden informatieve artikelen met foto's geplaatst over onderwerpen die voor de lezers van belang zijn en een goed beeld geven van de school.

Bij de opmaak en schrijfstijl van de Infotrial alsmede bij de advertenties wordt gewerkt vanuit het merkenkompas.

De Open Dag en de Altena Experience zijn ook opnieuw doordacht vanuit het merkenkompas.

De school is verder heel actief op facebook en Instagram.

Tot slot is een speciale brugklasapp ontwikkeld voor leerlingen van groep 8.

De PR-commissie met als kern Dolinda Roodnat-Houweling, Hilde van Haaften, Wilma van Oudheusden met externe ondersteuning van Martine Mous via BOOM hebben veel en prima werk verricht!

6. Toekomstige ontwikkelingen

6.1 Ontwikkelingen per beleidsterrein

Voor het merendeel van de toekomstige ontwikkelingen verwijzen we naar ons **Jaarplan 2022-2023** dat we hier invoegen:

In 2022 is het Schoolplan 2018-2022 met verlenging tot en met 2024 vastgesteld alsmede het Bestuurlijk Toetsingskader 2018-2022 met verlenging tot en met 2024. Dit jaarplan vormt de concretisering daarvan in 2022-2023.

NPO

1. In 2022-2023 wordt de uitvoering van het NPO-plan verder ter hand genomen. Dat plan wordt hier niet integraal ingevoegd, maar is feitelijk wel onderdeel van het Jaarplan 2022-2023. In de loop van 2022-2023 zullen we enkele malen een korte enquête onder de leerlingen houden.

Onderwijs

2. Er wordt verder gewerkt aan de vormgeving van mavo+ in onze school. Dat is de specifieke invulling in onze school van de geïntegreerde nieuwe leerweg TL/GL. In 2019-2020 is reeds een pilot gedaan in mavo-2 in de vorm van een projectweek. In 2021-2022 wordt dit voortgezet en er wordt in mavo-3 een projectweek met een LOB-karakter toegevoegd. Verder is er in 2021-2022 een pilot met een businessklas in mavo-3. Al deze zaken worden voortgezet en verder ontwikkeld in 2022-2023.
3. Het werken met een band Altena Plus op donderdag les 7+8 wordt voortgezet en gestroomlijnd met vier "klassen": een sportklas, een muziekklas, een kunstklas en een techniekklas. Daarnaast blijven gamedesign, de huidige debatclub, filosofie, programmeren plus en Alternatief en wordt het palet verder uitgebreid met een schaakclub, vogelen en foto's maken, leesclub etc.
4. Er wordt onderzocht of we vanaf 2023-2024 het vak informatica weer kunnen invoeren als examenvak in havo en atheneum.
5. De school participeert actief in STO (sterk techniek onderwijs)

Leerlingbegeleiding

6. In 2022-2023 zal de rector samen met de betreffende afdelingsconrector in grote pauzes spreken met vertegenwoordigingen van groepen leerlingen om zo goed op de hoogte te zijn van beleving en wensen.
7. Het hoogbegaafdenbeleid wordt verder ontwikkeld in samenspraak met Munio.

Personeelsbeleid

8. We gaan door om de ontwikkelde extra vorm voor het voeren van de functioneringsgesprekken in de vorm van ontwikkelingsgesprekken in de praktijk verder toe te passen waardoor het ritme van minimaal eenmaal per twee jaar wordt gehaald.
9. In 2022-2023 wordt verder beleid ontwikkeld rond de Professionele Altenacultuur.
10. In 2022-2023 wordt een opvolger van de huidige rector/uitvoerend bestuurder gezocht.

PR en marketing

11. In 2022-2023 wordt de vernieuwde aanpak van de PR voortgezet, met extra aandacht voor de atleetiekbaan, de brugklasapp en de businessklas in mavo-3. Nieuw is een extra Open middag in het najaar.

Financiën

12. Het beleid van strakke financiële monitoring en sturing wordt voortgezet in het kader van de meerjaren financiële planning.

Overig

13. Het Altena College denkt actief mee over de realisatie en het gebruik van de atletiekbaan achter school.
14. Het Altena College overlegt verder met de andere VO-scholen in Altena en met de gemeente Altena om te komen tot de uitvoering van het regioplan en het RPO voor de gemeente Altena.
15. Het Altena College overlegt verder met de twee andere PC-besturen van VO-scholen in Altena hoe we elkaar kunnen versterken in het vormgeven van modern christelijk onderwijs.
16. De vernieuwbouw van de Duroxvleugel wordt gerealiseerd in 2022-2023.

Per beleidsonderdeel zijn er nog de volgende toevoegingen:

6.1.1 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderwijs

De overheid had besloten om de theoretische leerweg en de gemengde leerweg van het vmbo per 2024 samen te voegen tot één nieuwe leerweg met een praktische component. Binnen de school is reeds een projectgroep actief om dit in onze school te realiseren.

Zie 5.2.1 de paragraaf over Mavo⁺.

Inmiddels is echter weer onzeker of de samenvoeging tot één nieuwe leerwegdoor zal gaan. Het lijkt erop dat het vormgeven van een praktische component wel doorgaat. Dat spoort met onze initiële insteek van Mavo⁺.

Verder heeft de school de periode van het online-onderwijs tijdens de lockdowns geëvalueerd en is bezien welke positieve lessen daaruit te halen zijn voor het onderwijs van de toekomst. Het gaat dan om incidentele aspecten (bv hoe onderwijs kan doorgaan als leerlingen en/of docenten tijdelijk afwezig zijn?) en om meer structurele aspecten (bv hoe kan de uitleg van een docent later nog een keer worden teruggekeken door een leerling of welke onderdelen zouden beter digitaal kunnen dan in de klas?)

Duidelijk is geworden dat de interactie in de klas tussen docent en leerling vrijwel altijd de beste variant is om te leren te komen. Voor leerlingen die langer dan een enkele dag thuis zijn is het thuis kunnen volgen van de les via Teams uiteraard een goede oplossing die ook wordt ingezet. Verder wordt in beperkte mate gebruik gemaakt van filmpjes als extra uitleg achteraf. Alle leerlingen in de examenklassen zijn geweest op Digistudies. In de overige klassen wijzen vakdocenten op extra uitlegfilmpjes.

6.1.2 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van onderzoek

De school heeft geen plannen om meer dan incidenteel onderzoek te doen binnen de school. Wel is er een projectgroep binnen de school die nadenkt over mogelijkheden om leerlingen meer verantwoordelijk te laten zijn voor hun eigen leerproces.

6.1.3 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied kwaliteitszorg

De school heeft de kwaliteitszorg met de huidige systematiek goed op orde. Er zijn geen plannen dit te veranderen.

6.1.4 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied personeel

Geen andere dan bovenstaande.

6.1.5 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied huisvesting

In 2019 heeft de gemeente Altena de uitgangspunten voor het nieuwe IHP vastgesteld in goede samenspraak met het onderwijsveld.

Verder is een nul-meting van alle gebouwen gedaan. In het najaar van 2020 is het IHP van de gemeente Altena voor de komende jaren vastgesteld. Daarin is opgenomen dat de Duroxvleugel in 2022 wordt vernieuwd. In 2021-2022 is daarom begonnen met de voorbereidingen. In samenspraak met de gebruikers is een ontwerp gemaakt dat aansluit op het voorgebouw. Eind 2021 zijn de vergunningen aangevraagd nadat eerst groen licht was verkregen van de gemeente op het schetsontwerp.

Na vernieuwbouw van de Duroxvleugel is het gehele gebouw up to date.

De verdere planning van bouwzaken voor de komende jaren is als volgt:

Geplande bouwzaken 2023 ev versie 21-10-2022	2022	<= 2022 nog niet gedaan	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
dak scheidendehoek + achtervleugel + clockhuys										
dak Duroxvleugel 2017 (€ 11.375 niet doen!)										
dak kleedkamer Scheldezaal		7.735	7.735							
dak Scheldezaal			9.625							
dak verbindingsgang naar Duroxvleugel					2.030					
dak mediatheek deel 1										14.000
dak nieuwbouw voor										35.105
sportvloer Scheldezaal en RM-zaal	449									41.580
linoleum 048 -> uitstel 2023 -> later				4.400						
linoleum mediatheek -> uitstel 2023-> later				9.800						
linoleum bv-lokalen				7.480						
Linoleum gang voor boven										7.920
Linoleum lokalen voor boven										22.480
Linoleum lokalen voor beneden										7.200
vloerbedekking admin, 028, 029, 2023->later				5.822						
vloerbedekking rectorkamer								1.520		
vloerbedekking kantoren voorgebouw			5.200							
vloerbedekking bestuurskamer			3.040							
vloerbedekking conrectoren achter		3.000	3.000							
LED verlichting										
plafond kleedkamers Scheldezaal		8.550	8.550							
Kozijnen mediatheek								24.000		
CV Scheldezaal						31.500				
boilers en pompen		37.720	5.000	5.000	5.000	22.720				
CV ketels										57.023
Overig installaties (mn airco)	13.023									
verwarming blowers RM-zaal		10.000	10.000							
Luchtbehandelingsinstallatie voorgebouw					94.979					
ventilatie 028		6.200	6.200							
koeling serverruimte							5.000			
koeling 014, 048, med							36.574			
omroepsysteem centraal		12.000	12.000							
inbraakbeveiliging (doorschuif 2020-> later)		30.000					15.000	15.000		
lift achterbouw	4.269									
telefooninstallatie		15.000	15.000							
doucheruimte Scheldzaal wordt gedaan in 2021										
doucheruimte RM-zaal wordt gedaan in 2021										
keukenblok verzorging	10.218									12.394
uitbreiding keukenblok verzorging					10.400					
Keukenblok personeelskamer					8.072					
Vouwwand RM-zaal	488								25.000	
bestrating binnenplein										
bestrating achter + hek			5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
zonwering lokalen										
zonwering sportzalen				19.000						
zonwering screens voorgebouw										12.800
zonlichtfilters diverse lokalen						30.000				
gordijnen clockhuys, 020,022,134,136			9.568							
Schilderwerk	6.964		5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
hemelwaterafvoeren		15.000		15.000						
kitvoegen		5.000			5.000					
hang en sluitwerk		14.900		14.900						
klapdeuren gangzones						10.800				
Overig uitgevoerd/uit te voeren/afronding			10.000	10.000	10.000	10.000				
Totaal generaal regulier	35.411	165.105	114.918	101.402	145.481	115.020	66.574	50.520	35.000	220.502

Deze onderhoudselementen zijn vooruitgeschoven omdat ze weliswaar bedrijfseconomisch aan het einde van hun levensduur waren, maar ze functioneerden nog wel naar behoren. Ze worden pas vervangen als het echt nodig is. De bovenstaande plaatsen in de kolommen vanaf 2023 zijn inschattingen, meer niet.

Ook voor 2023 t/m 2030 staan er diverse bedragen op grond van economische levensduur.

Daarvan zullen naar verwachting ook weer diverse onderdelen zonder problemen doorgeschoven kunnen worden omdat ze in het betreffende jaar feitelijk nog niet vervangen hoeven worden. De geplande uitgaven per jaar zullen daarom meestal eerder meevallen dan tegenvallen.

6.1.6 Toelichting op het investeringsbeleid, de investeringen in het boekjaar en de toekomstige investeringen

De investeringen in het boekjaar betreffen met name de reguliere vervangingsinvesteringen conform het Meerjarenonderhoudsplan (vwb gebouwwerken) of de afschrijvingsstaat (vwb inventaris en ICT).

In 2022 is er beperkt geïnvesteerd in ICT, met name ter vervanging van afgeschreven apparatuur. IN 2023 zal een grote investering in de nieuwe Durox aan de orde zijn. Het gaat om € 200.000 in de bouw en om ongeveer € 250.000 in de inrichting voor met name de natuurwetenschappelijke vakken.

6.1.7 Toekomstige ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

Zie 5.3.1. Afgewacht moet worden wat de activiteiten van Sweco opleveren.

Aangezien vrijwel de gehele school is voorzien van dubbel glas en verdere spouwmuurisolatie niet mogelijk is, zijn er niet of nauwelijks nog mogelijkheden tot verdere verduurzaming.

6.2 Continuïteitsparagraaf

6.2.1 A1 Kengetallen

- Personele bezetting in FTE, onderverdeeld in management/directie, onderwijzend personeel en overige medewerkers
- Leerlingen- c.q. studentenaantallen
- Toelichting op de ontwikkeling van de leerlingen- c.q. studentenaantallen en personele bezetting

	2022	2023	2024	2025
Leerlingaantal CP Kengetallen jvs 2022	1.142	1.148	1.146	1.138

	2022	2023	2024	2025
Personele bezetting per 31 december				
Bestuur / management (fte)	5,60	5,60	5,60	5,60
Personeel primair proces (fte)	71,27	71,27	71,27	71,00
Ondersteunend personeel (fte)	16,96	16,96	16,96	16,96
Totale personele bezetting (fte)	93,83	93,83	93,83	93,56
	31-12-2022	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025
	Realisatie	Prognose	Prognose	Prognose
Aantal leerlingen / Totaal personeel	12,17	12,23	12,21	12,16
Aantal leerlingen / Onderwijzend person	16,02	16,11	16,08	16,03

Voor een toelichting op de prognose van het aantal leerlingen zie bijlage 1 Onderwijsresultaten en statistieken 2022, waar een prognose is berekend.

Het aantal FTE voor directie is constant gehouden, omdat dit aantal minder gevoelig is voor schommelingen in het leerlingenaantal. De schommeling is binnen de horizon van de continuïteitsparagraaf overigens zeer beperkt.

Het aantal FTE voor docenten is in overeenstemming met de aanpassingen van het aantal leerlingen, waarbij heel voorzichtig het aantal leerlingen per FTE docent iets wordt opgevoerd.

Het aantal FTE voor onderwijs ondersteunend personeel is vanaf 2021 iets verlaagd i.v.m. een vacature die niet werd herbezet.

6.2.2 A2 Meerjarenbegroting

MEERJARENBEGROTING BALANS

	2021 REALISATIE	BEGROTING 2022	JAAR 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025
ACTIVA						
Vaste activa						
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	0
Materiële vaste activa	1.810.922	1.774.397	1.747.813	2.209.130	2.160.684	2.030.308
Financiële vaste activa	2.327.527	1.977.000	1.981.024	1.977.000	1.777.000	1.777.000
Vaste activa, totaal	4.138.449	3.751.397	3.728.837	4.186.130	3.937.684	3.807.308
Vlottende activa						
Voorraden		0	0	0	0	0
Vorderingen	125.804	101.000	114.017	103.900	103.600	103.600
Effecten		0	0	0	0	0
Liquide middelen	2.427.219	1.672.897	2.708.786	1.520.000	1.510.000	1.470.000
Vlottende activa, totaal	2.553.023	1.773.897	2.822.803	1.623.900	1.613.600	1.573.600
ACTIVA, TOTAAL	6.691.472	5.525.294	6.551.639	5.810.030	5.551.284	5.380.908
PASSIVA						
Eigen vermogen						
Eigen vermogen, algemene reserve	1.359.761	1.257.368	1.213.259	1.246.327	1.223.999	1.200.042
Eigen vermogen, bestemmingsreserves	2.382.396	1.618.788	2.110.452	1.725.703	1.491.284	1.361.866
Eigen vermogen, overige reserves en fondsen	277.589	253.209	263.164	261.000	254.000	242.000
Eigen vermogen, totaal	4.019.746	3.129.365	3.586.875	3.233.030	2.969.283	2.803.908
Voorzieningen	1.674.651	1.507.929	1.896.693	1.655.000	1.655.000	1.650.000
Langlopende schulden	0	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	997.075	888.000	1.068.074	922.000	927.000	927.000
PASSIVA, TOTAAL	6.691.472	5.525.294	6.551.642	5.810.030	5.551.283	5.380.908

- Toelichting op de verwachte ontwikkelingen m.b.t. de financieringsstructuur, het huisvestingsbeleid (eigendom, huur, doordecentralisatie, voorgenomen bouwprojecten, financiering) en mutaties van reserves, fondsen en voorzieningen

Beleid t.a.v. voorzieningen en reserves en toepassing daarvan in 2022

Het beleid t.a.v. de voorzieningen is dat deze gelijk moeten zijn aan de eraan gekoppelde reeds bekende toekomstige uitgaven.

Als de toekomstige kosten en/of de bijdrage van derden in de kosten nog niet (exact) bekend zijn, wordt gebruikt gemaakt van zo goed mogelijke schattingen.

Als het niveau van een bepaalde voorziening niet overeenkomt met de (zo goed mogelijke schatting) van de toekomstige verplichtingen, wordt een plan opgesteld om in een redelijk aantal jaren toe te werken naar het noodzakelijke niveau van de voorziening. Het aantal hiervoor te gebruiken jaren zal bepaald worden in een zorgvuldige afweging van de volgende elementen:

- * de omvang van het verschil (hoe groter het verschil, hoe meer jaren normaal gesproken nodig zijn);
- * de mogelijkheden om het verschil te neutraliseren (als bv een gerelateerde reserve beschikbaar is, dan kan het geconstateerde verschil normaal gesproken sneller geneutraliseerd worden door gebruik te maken van die reserve, dan wanneer uitsluitend via de exploitatie de voorziening op het noodzakelijke niveau kan worden gebracht);
- * de urgentie (als de kosten waarvoor de voorziening bedoeld is binnen enkele jaren gemaakt moeten worden is er minder tijd beschikbaar om de voorziening op niveau te brengen dan wanneer het nog meerdere jaren duurt voordat de kosten feitelijk gemaakt moeten worden)

Van alle voorzieningen zal met regelmaat worden getoetst of de hoogte van de voorziening nog juist is.

Het beleid t.a.v. de reserves wordt gekenmerkt door het voortdurend zoeken naar het evenwicht tussen de volgende twee tegengestelde richtingen:

- a. Reserves moeten niet te groot zijn, omdat anders middelen beschikbaar voor het onderwijs ten onrechte niet worden ingezet ten dienste van het onderwijs;
- b. Reserves moeten niet te klein zijn, omdat de school anders bij onverwachte tegenvallers financieel in de problemen zou kunnen komen en omdat een substantiële renteopbrengst over de reserves (en voorzieningen) noodzakelijk is om te komen tot een sluitende exploitatie.

Bij alle overwegingen, plannen en besluiten t.a.v. de reserves wordt gewerkt vanuit een meerjarenperspectief en tegen de achtergrond van een recente risicoanalyse van de school.

Deze risicoanalyse geeft aan de school een laag risico heeft op de volgende onderdelen:

- Het gebouw. Het gebouw wordt goed onderhouden en is in een behoorlijke tot goede staat. Middels het Meerjarenonderhoudsplan wordt planmatig onderhoud gepleegd en worden tijdig voorzieningen gevormd. Alles is daarbij aangepast na het beschikbaar komen van de middelen voor de renovatie van de gemeente Werkendam in 2018. Deze renovatie is reeds grotendeels uitgevoerd, zodat hier geen risico's meer aan de orde zijn.
- Inventaris. De inventaris, inclusief ICT, is up-to-date en wordt goed onderhouden. Voor ICT wordt jaarlijks een deel van de materiële bekostiging apart gezet. Investerings worden pas gedaan als de apart gezette middelen toereikend zijn of incidenteel uit andere bronnen kunnen worden aangevuld.
- Beleidsvoerend vermogen. Het beleidsvoerend vermogen van de school is goed. De school is groot genoeg om gekwalificeerd personeel aan te kunnen trekken op de noodzakelijke terreinen en heeft ook voldoende gekwalificeerd personeel en een voldoende gekwalificeerd bestuur om slagvaardig beleid te kunnen voeren.

Er is een wat hoger risico op het volgende terrein:

- Leerlingenaantallen. De school heeft een stabiele toelevering van leerlingen vanuit het primair onderwijs omdat er een zeer beperkte concurrentie is. De demografische ontwikkelingen geven evenwel aan dat over enkele jaren een zekere daling van de instroom aan de orde zal zijn. Zie 5.1.5. Tot en met 2024 zal het leerlingenaantal naar verwachting redelijk stabiel zijn, maar daarna zet een geleidelijke daling in van uiteindelijk (gezien de laatste landelijke prognose van Verus) zo'n 60 leerlingen. De gevolgen hiervan voor de materiële exploitatie zijn redelijk beperkt omdat veel materiële uitgaven gerelateerd zijn aan het aantal leerlingen. De gevolgen voor de personele exploitatie zijn wat fors, maar niet onoverkomelijk. Er wordt tijdig geanticipeerd op de passende personeelsomvang bij een lager leerlingenaantal. Dat wordt gecombineerd met het te verwachten natuurlijk verloop en de te verwachten invloeden van aanpassingen in landelijk beleid t.a.v. de personele bekostiging (i.c. afbouw oude seniorenregeling en vereenvoudiging bekostiging), zodat tijdig kan worden bepaald of en zo ja, waar onvrijwillig ontslag noodzakelijk is.

De school heeft een gemiddeld risicoprofiel voor wat betreft het personeel.

Het ziekteverzuim is laag evenals het verloop onder het personeel. De betrokkenheid en de tevredenheid onder het personeel zijn hoog en vacatures kunnen tot dusver telkens naar behoren worden ingevuld.

Een risico ligt er in de leeftijdsopbouw van het personeel. Er zijn namelijk relatief veel personeelsleden boven de 55 jaar. Dat geeft thans extra kosten in verband met de seniorenregelingen, maar gezien de afbouw hiervan nemen deze kosten geleidelijk af in de komende jaren.

Het bovenstaande betekent dat een substantiële personele reserve wordt aangehouden. Het streven was dat deze minimaal € 1.200.000 is.

In 2022 is het saldo van de Personele Reserve € 1.385.364. In 2021 zijn een aantal reserves samengevoegd bij de Personele Reserve.

M.b.t. ziekte/vervanging is de school eigenrisicodragers. Dat eigen risico was in het verleden vervolgens weer verzekerd bij een verzekeringsmaatschappij. Die verzekering is enkele jaren geleden opgezegd omdat de premies enorm stegen en berekening liet zien dat de school zonder verzekering beter af was. Voor WIA-uitkeringen is de school ook eigen risicodragers. In het verleden heeft de school dit risico herverzekerd bij een commerciële verzekeringsmaatschappij, maar toen de premies daar enorm stegen is de school overstapt naar het UWV.

Er is een beperkte private reserve.

Aparte onderdelen daarvan vormen de reserve i.v.m. onderhoud en vervanging van de lockers en de reserve geluid/licht kantine.

Het jaarlijks bij de ouders in rekening te brengen bedrag voor de lockers en licht/geluid in de kantine wordt afgestemd op de toekomstige kosten van onderhoud en vervanging.

De reserve inventaris kantine wordt gemuteerd met de netto-opbrengst van de kantine en t.z.t. benut om de inventaris van de kantine te vervangen.

De ouderbijdrage en de bijdrage voor het materialenfonds voor de overige kosten worden jaarlijks zodanig vastgesteld dat de reserve ongeveer stabiel blijft op een bedrag tussen € 75.000 en € 150.000. De private bestemmingsreserve betreffende o.a. ouderbijdrage en materialenfonds bedraagt in 2022 € 150.366. Dit saldo zit daarmee iets boven de genoemde grenzen.

Tot slot is er een algemene reserve op het gebied van de materiële exploitatie.

Voor deze reserve is er geen apart geëxpliciteerd beleid, maar uitsluitend een totaalbeleid ten aanzien van de som van alle reserves. Dit beleid is als volgt:

Bij het bepalen van de maximale en minimale grenzen van het totaal van alle reserves hanteert de school de volgende uitgangspunten:

- Voor de maximumgrenzen worden gehanteerd de signaleringsmarges die door de Rijksoverheid worden aangegeven, tenzij dit beargumenteerd niet mogelijk of niet redelijk is.
- Voor de minimumgrenzen worden gehanteerd: het verschil van het totaal van alle reserves minus het totaal van de investeringen is minimaal 10% van de jaaromzet.

Als de school op een bepaald moment buiten deze marges komt, wordt een plan opgesteld om spoedig, maar wel via een verantwoord traject, binnen deze marges te komen, tenzij dit beargumenteerd niet mogelijk of niet redelijk is.

Het totaal van de reserves (€ 3.586.875) minus het totaal van de investeringen (€ 1.747.813) is € 1.839.062. Dat komt overeen met 17,6% van de jaaromzet.

Hierboven is al berekend dat de school eind 2022 aan de bovenstaande grenzen voldoet. Tezamen met een verwacht tekort op de personele middelen in de komende jaren zal het bovenmatig eigen vermogen naar verwachting binnen enkele jaren verdwenen.

- Staat van baten en lasten

EXPLOITATIEBEGROTING

	BEGROTING 2022	2022	2023	2024	2025
BATEN					
1 Rijksbijdragen	9.855.004	10.427.600	10.411.495	9.954.679	9.945.187
2 Overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden	-	-	-	-	-
3 College-, cursus-, les- en examengelden	-	-	-	-	-
4 Baten werk in opdracht van derden	17.500	19.070	18.500	18.500	18.500
5 Overige baten	312.474	346.897	292.994	292.525	290.651
Totaal Baten	10.184.978	10.793.567	10.722.989	10.265.704	10.254.338
LASTEN					
6 Personeelslasten	8.952.684	9.548.353	9.360.055	9.173.224	9.001.552
7 Afschrijvingen	202.000	215.518	220.000	250.000	270.000
8 Huisvestingskosten	332.300	322.583	341.100	355.750	362.701
9 Overige lasten	969.744	1.073.139	926.834	945.407	918.763
Totaal Lasten	10.456.728	11.159.593	10.847.989	10.724.381	10.553.015
SALDO BATEN EN LASTEN					
10 Financiële baten en lasten	60.000	-66.847	75.000	70.000	70.000
TOTAAL RESULTAAT	-211.750	-432.873	-50.000	-388.678	-228.678

Begroting Personeel		0	-338.678	-178.678
Begroting Materieel		-50.000	-49.999	-50.000

- Toelichting op de verwachte ontwikkelingen in de staat van baten en lasten; de financiële gevolgen van verwachte leerlingenaantallen incl. afstemming in de regio, de personele bezetting, huisvesting, contractactiviteiten en overige aspecten.

Het grootste gedeelte van de kosten binnen de school wordt gevormd door de personele kosten. Beheersing van die kosten is dus van groot belang in het kader van de meerjarenbegroting.

In de meerjarenbegroting is er in eerste aanleg voor gekozen de personeelsuitgaven proportioneel mee te laten bewegen met de leerlingenaantallen. Dat kan een riskant uitgangspunt zijn als nagelaten wordt tijdig bij te sturen.

Dat tijdig bijsturen gebeurt in onze setting wel in het kader van het Formatieplan. Elke jaar wordt goed geanalyseerd hoe de personele kosten zich ontwikkelen en wordt een beargumenteerde keuze gemaakt voor de personele inzet in het volgende jaar.

Daarbij werd meegenomen dat de personele kosten in 2018 onverwacht waren tegengevallen. We konden daar geen andere verklaring voor vinden dan dat de stijging van de lumpsum door aanpassing van de GPL in onze school niet voldoende was om de toegenomen kosten als gevolg van stijging van de premies (met name de pensioenpremie) en de salarissen conform de afgesproken cao-vo te compenseren. Daarom is vanaf 2020 een taakstelling m.b.t. de personele kosten opgenomen, zodat over enkele jaren weer een sluitende personele begroting gerealiseerd kan worden.

Daarbij speelt ook de aangekondigde vereenvoudiging van de bekostiging die geleidelijk ingaat in 2022 en in 2026 geheel is doorgevoerd. Uiteindelijk levert dit de school een jaarlijkse extra inkomstenpost op van ongeveer € 300.000, te beginnen in 2022 met ruim € 60.000.

Dit is reeds meegenomen in de meerjarenbegroting vanaf 2022.

Het is daarom, naast de taakstelling, verdedigbaar dat in de meerjarenbegroting wordt uitgegaan van een proportioneel mee bewegen van de personele kosten met de leerlingenaantallen.

In de toekomst zullen de leerlingenaantallen naar verwachting eerst enkele jaren redelijk stabiel zijn rond de 1150. Pas vanaf 2025 zet naar verwachting een verdere maar wel beperkte daling in. Dat heeft onvermijdelijk tot gevolg dat de personele formatie dan navenant moet krimpen. De personeelsopbouw is zodanig dat er de komende jaren jaarlijks meerdere personen met pensioen gaan, in 2022 zelfs zes tegelijk. Daarnaast is er een flexibel deel van de formatie. Als de werkelijkheid qua leerlingenaantallen goed spoort met de prognose, dan zal de teruggang in formatie naar verwachting opgevangen kunnen worden zonder of nagenoeg zonder gedwongen ontslagen.

6.2.3 Overig

NB Indien sprake is van "majeure investeringen" dan dienen de onderdelen A.1 en A.2 naast het verslagjaar ook de komende vijf (i.p.v. drie) jaren te omvatten. (majeur = investering van 15% of meer v.d. totalen baten)

N.v.t.

NB Indien er sprake is van volledige doordecentralisatie van de huisvesting, dan dienen de onderdelen A.1 en A.2 naast het verslagjaar ook de komende vijf (i.p.v. drie) jaren te omvatten.

N.v.t.

Christelijke scholengemeenschap
voor mavo – havo – atheneum
Rijksstraatweg 153, 4254 XD Sleeuwijk

VERSLAG TOEZICHTHOUDEND ORGAAN 2022

Verslag toezichhoudend orgaan

1. Verantwoording wettelijke taken

1.1. Goedkeuring begroting, jaarrekening, bestuursverslag en strategisch meerjarenplan

Tijdens het verslagjaar 2022 heeft het toezichhoudend deel van het bestuur de begroting 2022, de meerjarenbegroting, de jaarrekening, het jaarverslag 2021 en ook het inhoudelijk jaarverslag 2021-2022 met een doorloop tot 1-10-2022 goedgekeurd.

1.2. Naleving wettelijke voorschriften

Het toezichhoudend deel van het bestuur heeft vastgesteld dat het financieel beleid van bestuur en directie, de verwerving en de bestemming van middelen en de naleving door het bestuur van haar wettelijke taken en voorschriften voldoet aan de daaraan te stellen criteria van rechtmatigheid en doelmatigheid en voorts dat de kwaliteit van de instelling en haar maatschappelijk functioneren in de regio de goedkeuring kan wegdragen.

Voor de beoordeling van de rechtmatigheid heeft het toezichhoudend deel van het bestuur zich gebaseerd op het oordeel van de accountant bij de controle van de jaarstukken.

Voor de beoordeling van de doelmatigheid baseert het toezichhoudend deel van het bestuur zich enerzijds op het oordeel van de accountant en anderzijds op het eigen oordeel over de activiteiten van de school. Dat eigen oordeel is gebaseerd op de presentatie van de begroting en veelvuldige tussentijdse financiële rapportages met uitputting van de begroting. Beiden bevatten een substantiële mate van gedetailleerdheid.

Zoals blijkt uit het formatieplan werkt de school met een relatief beperkte overhead, waardoor extra financiële middelen ingezet kunnen worden voor het primaire proces.

1.3. Omgang met code goed bestuur en afwijkingen daarvan

Zie paragraaf 3.3 (naleving branchecode) van het algemeen jaarverslag

1.4. Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

Zie paragraaf 1.2 van dit verslag.

1.5. Benoeming externe accountant

Het toezichhoudend deel van het bestuur heeft, met inachtneming van de statuten en op grond van het bepaalde in artikel 24e1. letter c. van de Wet op het voortgezet onderwijs, de accountant benoemd voor het controleren van de jaarrekening van de school en de vereniging over het jaar 2021. Het toezichhoudend deel van het bestuur is zich er van bewust dat het wenselijk is met enige regelmaat van accountant te wisselen. Echter, met het oog op het vertrek van de huidige rector in 2023 is bewust voor gekozen om met het oog op de continuïteit van de financiële verslaglegging voorlopig vast te houden aan dezelfde accountant.

1.6. Optreden als werkgever van het uitvoerend bestuur (benoeming, ontslag, schorsing, vaststelling beloning)

1. Betrokkenheid en distantie

Vanouds is er een grote mate van betrokkenheid vanuit de samenleving met de school. We zien het Altena College met trots als *onze* school voor mavo, havo en atheneum in het Land van Heusden en Altena. De school speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling van de streek en haar inwoners. Veel ouders van leerlingen zijn zelf ook oud-leerling van de school.

Het brede draagvlak in de samenleving vindt zijn vertaling in een relatief groot aantal leden van de Vereniging. De leden van de Vereniging voelen een duidelijke betrokkenheid bij de school en steunen de instandhouding van kwalitatief goed christelijke voortgezet onderwijs in de regio.

Dit impliceert dat "betrokkenheid" het basisuitgangspunt is bij het vormgeven van het toezicht. Het is daarbij logisch dat toezichhoudende bestuursleden afkomstig zijn uit het voedingsgebied van de school en kinderen op school hebben of hebben gehad.

De grote mate van betrokkenheid leidt er toe dat de toezichthoudende bestuursleden bekend zijn in en met de school. Er is daardoor een open communicatie naar bestuursleden vanuit de school. Het is daarom vanzelfsprekend dat toezichthoudende bestuursleden ook informatie ophalen in de school, met name bij (G)MR en schoolleiding, buiten de aanwezigheid van de uitvoerend bestuurder(s).

Omdat de toezichthoudende bestuursleden uit het voedingsgebied van de school komen, nemen ze op een vanzelfsprekende wijze de omgeving van de school mee de school in. Bij de samenstelling van het toezichthoudend bestuur wordt ernaar gestreefd dat verschillende maatschappelijke posities zijn vertegenwoordigd, zodat vanuit een breed spectrum van "buiten" naar "binnen" wordt gekeken.

Tegelijkertijd willen we bij de vormgeving van het toezicht voldoende afstand innemen, zodat grote betrokkenheid niet leidt tot sturing op details, bedrijfsblindheid of een gebrek aan kritisch aanspreken. Daarnaast hebben we het volste vertrouwen in de rector-bestuurder en willen we niet – vanuit onze hoge mate van betrokkenheid- zelf als uitvoerend bestuurder optreden. Die betrokkenheid enerzijds, en gewenste distantie anderzijds, verlangt van ons om op gezette tijden hierbij stil te staan (in het bijzonder tijdens een jaarlijkse evaluatie en bij het regelmatig bespreken van elementen uit de code Goed Bestuur).

2. Het motto, de missie, de visie en de kernwaarden van de school vormen ook het uitgangspunt voor de vormgeving van het toezicht houden. Dat impliceert dat het bewaken en ontwikkelen van de identiteit van de school en het centraal staan van de leerling en diens ontwikkeling in relatie tot de ander, belangrijke aandachtsgebieden van het toezicht houden zijn. Bij identiteit wordt het kader gevormd door de ruimte die er is binnen de Protestantse Kerken in Nederland, daarbij wordt rekening gehouden met de diverse invulling daarvan binnen het voedingsgebied van de school. Binnen dat kader ligt het accent op de inspiratie die we putten uit het Evangelie voor het leven en samenleven in de school en in de maatschappij. Bij beleidsonderwerpen stellen we de vraag of voorgestelde keuzes een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van leerlingen, zoals verwoord in de missie, visie en waarden van de school.
3. Bij het toezicht houden speelt verder een belangrijke rol de benoeming, het wel en wee en de ontwikkeling van het totale personeel, omdat het personeel in de dagelijkse uitvoering de missie, visie en waarden concreet vorm moet geven.
4. Basisuitgangspunt binnen de school en dus ook bij het toezicht houden is dat uitvoerenden een ruim mandaat en veel vertrouwen krijgen om hun taak uit te voeren en tevens dat uitvoerenden op alle niveaus worden betrokken bij beleidsontwikkelingen waar ze in de uitvoering mee te maken hebben. Daarbij is sprake van tweerichtingsverkeer:
 - uitvoerenden wordt gevraagd mee te denken over ideeën en voorstellen van leidinggevenden;
 - uitvoerenden worden uitgenodigd om ook zelf met ideeën en voorstellen te komen; meedenken wordt altijd gewaardeerd.
5. Daaraan gekoppeld hebben uitvoerenden op alle niveaus een ruime plicht van informatievoorziening en verantwoording. Gesprekken zijn in beginsel positief kritisch en gericht op opbouw en vooruitgang. Indien de informatievoorziening van uitvoerenden tekort schiet, worden zij daarop aangesproken en afspraken tot aanpassing of verbetering gemaakt.
6. Bij beleidsontwikkeling wordt de omgeving van de school en de belangen van bij de school betrokkenen meegewogen en wordt constructief samengewerkt met partners in de samenleving.
7. Het toezichthoudend bestuur treedt op als eenheid en spreekt bij het toezicht houden met één mond. In de voorbereiding daarvan worden de specialisaties van bestuursleden benut.

Bij het zijn van klankbord en/of adviseur van de uitvoerend bestuurder(s) kan de specifieke deskundigheid van individuele toezichthoudende bestuursleden worden benut, waarbij men bij controversiële aangelegenheden er verstandig aan doet eerst het gesprek daarover binnen het toezichthoudend bestuur te voeren.

1.7. Evaluatie van het uitvoerend bestuur

Het uitvoerend bestuur heeft gedurende het verslagjaar 2022 de toegewezen taken naar volle tevredenheid uitgevoerd. Er is steeds sprake geweest van een goede samenwerking tussen de uitvoerend bestuurder en het toezichthoudend deel van het bestuur. De informatievoorziening was gedurende het verslagjaar tijdig en goed verzorgd. Waar nodig heeft het toezichthoudend deel van het bestuur aanvullende informatie gevraagd en ook gekregen. Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft op deze wijze goed kunnen functioneren.

Het toezichthoudend deel van het bestuur stelt vast dat ook verslagjaar 2022 nog in belangrijk mate is gedomineerd door de nasleep van de Corona-epidemie. De doelmatige besteding van de Coronagelden ten behoeve van het wegwerken van leerachterstanden en ter verbetering van het mentale welbevinden van de leerlingen, vroeg naast de reguliere werkzaamheden het nodige van het organisatie- en improvisatievermogen van de uitvoerend bestuurder. Daarnaast vroeg ook de gestarte vervanging van de Durox-vleugel de nodige aandacht van de uitvoerend bestuurder. Het toezichthoudend bestuur is tevreden over de wijze waarop zij door de uitvoerend bestuurder op de hoogte is gehouden van de ontwikkelingen hieromtrent.

In de wetenschap dat 2022 het laatste volledige jaar is van de uitvoerend bestuurder voor zijn pensioen, heeft het toezichthoudend deel van het bestuur bewondering voor de niet aflatende toewijding van de uitvoerend bestuurder aan de school. De uitvoerend bestuurder is onverminderd zeer betrokken bij de school. In niets is te merken dat de uitvoerend bestuurder aan zijn laatste jaar bezig is. Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft daar zeer veel waardering voor en heeft er alle vertrouwen in dat de samenwerking tot het pensioen van de uitvoerend bestuurder in goede verhouding voortgezet zal worden.

2. **Verantwoording op grond van de code goed bestuur**

2.1. Inrichting toezichthoudend orgaan

Zie paragraaf 3.2.2 van het algemeen jaarverslag.

Werkwijze

Het gehele bestuur vergadert 10 maal per jaar (eens per maand met uitzondering van juli en augustus) aan de hand van de vooraf opgestelde jaarplanning. Deze jaarplanning is ook feitelijk gehanteerd.

Het toezichthoudend deel van het bestuur heeft daarbij een voorvergadering van ruim 30 minuten waarin men de vergadering van het gehele bestuur voorbereidt. Daarin wordt ook waar mogelijk afgesproken wie bij welke onderwerpen het voortouw neemt. Op deze wijze is ieder bestuurslid optimaal betrokken bij het bestuurswerk.

Tijdens de laatste vergadering van het schooljaar vindt een algemene evaluatie plaats. Incidenteel voert de voorzitter van het bestuur evaluatiegesprekken met individuele leden van het toezichthoudend deel van het bestuur.

In de jaarplanning is ook opgenomen bij welke vergaderingen de controller en/of de plaatsvervangend rector of een ander lid van de schoolleiding aanwezig zijn.

De Remuneratiecommissie voert jaarlijks het functioneringsgesprek met de rector/uitvoerend bestuurder en vergadert verder wanneer noodzakelijk.

De auditcommissie vergadert meerdere keren per jaar. Vaste momenten zijn het voorbespreken van de jaarrekening in april, de begroting in november en het gesprek met de accountant over de bevindingen en adviezen naar aanleiding van de controle.

Daarnaast vergadert de auditcommissie wanneer nodig over de kwartaalrapportages op het gebied van financiën. Voorts vergadert de auditcommissie wanneer nodig over mogelijke beleggingen.

In 2022 heeft eenmaal een gezamenlijke vergadering plaatsgevonden tussen het toezichthoudend

deel van het bestuur en de Medezeggenschapsraad. Naast die gezamenlijke overlegmoment zijn beide organen goed op de hoogte gebleven van elkaars werkzaamheden onder meer doordat de rector/uitvoerend bestuurder van elke bestuursvergadering een overzicht maakt van de saillante punten voor de MR en omgekeerd van elke MR-vergadering een overzicht van de saillante punten voor het bestuur.

Vergoedingsregeling

Zie paragraaf 3.2.8 (kopje 'vergoedingsregelingen') van het algemeen jaarverslag.

2.2. Situaties met (potentieel) tegenstrijdig belang en de manier waarop hiermee is omgegaan

In 2022 hebben zich geen situaties voorgedaan van een (potentieel) tegenstrijdig belang. De uitvoerend bestuurder, dhr. Van der Beek, is tevens lid van het toezichthoudend deel van het bestuur van het samenwerkingsverband Munio. Een dergelijke combinatie komt bij samenwerkingsverbanden juist vaak voor. Binnen de structuur en werkwijze van Munio is geregeld dat bij het begin van elke vergadering van het toezichthoudend deel van het bestuur van Munio wordt besproken of er die vergadering punten aan de orde zijn waarbij er voor één of meer leden een tegengesteld belang is tussen enerzijds de bestuursrol in de eigen organisatie en anderzijds de toezichthoudende rol binnen Munio. Dat bleek geen enkele keer het geval te zijn.

2.3. Betaalde en onbetaalde (neven)functies van de bestuurders en toezichthouders

Zie paragraaf 3.2.8 (namen van bestuurders, directieleden en toezichthouders en hun betaalde en onbetaalde (neven) functies) van het algemeen jaarverslag.

2.4. Jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren, los van het functioneren in samenwerking met het bestuur.

Het bestuur heeft een Intern Toezichtkader (ITK), een bestuurlijk toetsingskader (BTK) en een jaarplanning vastgesteld. In 2018 is het Bestuurlijk Toezichtkader geactualiseerd tegelijk met de vaststelling van een nieuw Schoolplan.

In 2022 zijn het Schoolplan en het bestuurlijk toetsingskader beperkt aangepast en is de looptijd verlengd tot 2024.

In de jaarplanning komen alle aspecten van het toezicht cyclisch aan de orde. Per vergadering worden de elementen uit het ITK en het BTK die van belang zijn voor de onderwerpen die in die vergadering aan de orde zijn opgenomen in de agenda, zodat het ITK en BTK levende documenten blijven en het toezicht op professionele wijze wordt uitgevoerd.

De laatste interne zelfevaluatie heeft in 2019 plaatsgevonden onder leiding van een externe voorzitter. In 2022 heeft geen interne zelfevaluatie plaatsgevonden. Deze staat op de planning voor juni 2023.

2.5. Vormgeving van de horizontale verantwoording van het toezichthoudend en uitvoerend bestuur

Zie paragraaf 3.3.4 (wijze waarop horizontale verantwoording wordt ingevuld) van het algemeen jaarverslag.

2.6. Verantwoording rondom proces jaarrekening 2021

De auditcommissie van het toezichthoudend deel van het bestuur is het verslagjaar 2022 betrokken geweest bij de opstelling van de jaarrekening 2021. De accountant heeft voorafgaand aan de vergadering met de auditcommissie in mei 2022 het accountantsverslag gestuurd. Het gesprek met de accountant is positief kritisch verlopen. In het gesprek en het accountantsverslag is een aantal adviezen gegeven. De belangrijkste hiervan zijn:

- Het onderhoudsplan periodiek door externe deskundigen laten toetsen.
- Het gewenste takenpakket van de toekomstige rector zorgvuldig uitwerken.

3. Tot slot

De hoofddoelstelling van de Vereniging, te weten werkzaam te zijn tot instandhouding van één of meer Christelijke scholen voor Voortgezet Onderwijs, blijft actueel. Dat doel is nog altijd het hoofdcriterium bij de afweging van alle zaken die de tafel van het toezichthoudend deel van het bestuur passeren. Het toezichthoudend deel van het bestuur streeft ernaar dat de identiteit van de

Vereniging en de school dragend en inspirerend is voor alle werkzaamheden die in de school gebeuren ten dienste van goed onderwijs aan en goede begeleiding van de leerlingen die door de ouders aan de zorgen van de school zijn toevertrouwd. Het toezichthoudend deel van het bestuur is verheugd dat de identiteit op meerdere momenten expliciet aandacht krijgt in de school bij openingen en vieringen, bij benoemingen en meer impliciet in een sfeer die zich kenmerkt door betrokkenheid en dienstbaarheid.

Het geheel overziend is het toezichthoudend deel van het bestuur van mening dat de school er goed voor staat. De Coronapandemie heeft nog steeds zijn weerslag op het welbevinden van het personeel en de leerlingen, maar we hebben er vertrouwen dat de schade met inzet van allen op termijn te herstellen is. De school is financieel gezond. De resultaten van de eindexamens laten jaar in jaar uit zien dat het onderwijsniveau van de school uitstekend is. De nieuwbouw die gerealiseerd wordt ter vervanging van het Durox-vleugel zal verder bijdragen aan de mogelijkheden om ook in de toekomst kwalitatief hoogwaardig en aantrekkelijk onderwijs te blijven geven.

Zonder haar zelfstandigheid op de te geven, kan het Altena College zich vanuit een sterke positie ook op positieve wijze blijven inzetten voor verdere samenwerking met de andere scholen in de regio om het onderwijsaanbod in de streek op peil te houden en waar mogelijk te verbeteren.

Het toezichthoudend deel van het bestuur is allen in en om de school dankbaar voor de bijdrage die ieder daaraan levert. Bovenal is het toezichthoudend deel van het bestuur God dankbaar voor de kracht en inspiratie om te mogen werken in en aan christelijk onderwijs in onze regio.

Dr. J.H Molegraaf,

vice-voorzitter van het toezichthoudend bestuur

Christelijke scholengemeenschap
voor mavo – havo – atheneum
Rijksstraatweg 153, 4254 XD Sleeuwijk

FINANCIIEEL VERSLAG 2022